

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԴԱԳԻՐ

Թողարկող՝

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ»

Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն

ՀՀ, ք. Երևան, 0054, Սասնա Ծռեր 2 շենք, թիվ 251 տարածք

Հեռ.՝ +(374 11) 70 01 00, 70 02 00

Ֆաքս՝ +(374 11) 70 01 00

Էլ. փոստ՝ info@globalcredit.am

Ինտերնետային կայք՝ www.globalcredit.am

Գլխավոր տեղաբաշխող՝

«ՌԵՆԵՍԱ»

փակ բաժնետիրական ընկերություն

ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց 16

Հեռ.՝ +(374 10) 54 87 87, 54 83 87

Ֆաքս՝ +(374 10) 54 83 83

Էլ. փոստ՝ info@renesa.am

Ինտերնետային կայք՝ www.renesa.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՐՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ
ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ
ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀՀ ԿԲ Նախագահի 27.10.2015թ.
Թիվ 1/8606 որոշում

ԱՌԱՋԻՆ ՏՐԱՆՇ

Արժեթղթերի դասը, տեսակը՝	անվանական արժեկտրոնային պարտատու
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	10,000 (տասը հազար) հապ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար
Արժեկտրոն՝	7 (յոթ) %
Շրջանառության ժամկետը՝	3 (երեք) տարի
Տեղաբաշխման ձևը՝	չերաշխավորված

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՐԱՆՇ

Արժեթղթերի դասը, տեսակը՝	անվանական արժեկտրոնային պարտատու
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	30, 000 (երեսուն հազար) հապ
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	10, 000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ
Արժեկտրոն՝	10 (տասը) %
Շրջանառության ժամկետը՝	1 (մեկ) տարի
Տեղաբաշխման ձևը՝	չերաշխավորված

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

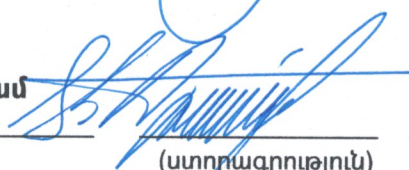
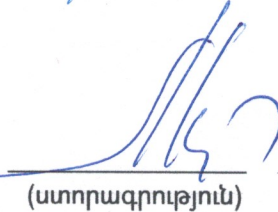
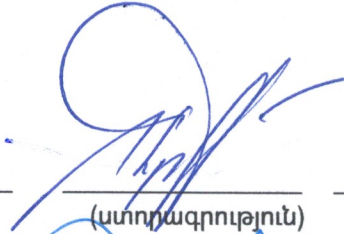
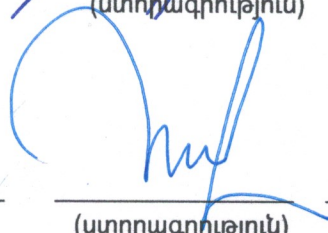
		Էջ
	ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	5
ԲԱԺԻՆ 1	ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	
1.1	Տեղեկատվություն թողարկողի և թողարկողի գործունեության վերաբերյալ	7
1.2	Թողարկողին և թողարկողի արժեթղթերին առնչվող ռիսկերը	11
1.3	Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	14
1.4	Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ	15
1.5	Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը	15
1.6	Թողարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները	16
1.7	Արժեթղթերի առաջարկի և առևտրին թույլտվության համակողմանի նկարագիրը	17
1.8	Կազմակերպության ամփոփ ֆինանսական տվյալները	18
ԲԱԺԻՆ 2	ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	
2.1	Ռիսկային գործոններ	21
2.2	Հիմնական տեղեկատվություն	23
2.3	Տեղեկատվություն առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ	24
2.4	Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	32
2.5	Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	36
2.6	Լրացուցիչ տեղեկատվություն	37
ԲԱԺԻՆ 3	ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	
3.1	Անկախ աուդիտորները	38
3.2	Ռիսկային գործոններ	38
3.3	Տեղեկատվություն թողարկողի մասին	43
3.4	Բիզնեսի նկարագիրը	45

3.5	Թողարկողի կառուցվածքը	54
3.6	Զարգացման վերջին միտումները	55
3.7	Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը	56
3.8	Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	57
3.9	Հսկող անձինք	62
3.10	Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	63
3.11	Էական պայմանագրեր	63
3.12	Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	63
3.13	Այլ տեղեկատվություն	64
	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Էդուարդ Մարության (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի նախագահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	04.10.17 (ամսաթիվ)
Արայիկ Կարապետյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	04.10.17 (ամսաթիվ)
Լուիզա Իգրարյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ և Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	04.10.17 (ամսաթիվ)
Արամ Ղուկասյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	04.10.17 (ամսաթիվ)
Կարեն Հովհաննիսյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	04.10.17 (ամսաթիվ)

Օնիկ Խերանյան

(անուն, ազգանուն)

Վերստուգիչ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

04.10.17

(ամսաթիվ)

Սուսաննա Խաչատրյան

(անուն, ազգանուն)

Գլխավոր հաշվապահ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

04.10.17

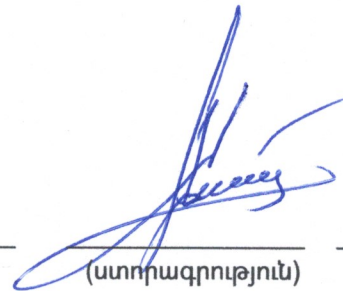
(ամսաթիվ)

Վաղինակ Սարոյան

(անուն, ազգանուն)

**«ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ
Գործադիր
տնօրեն**

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

04.10.17

(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Ամփոփաթերթը պետք է դիտվի որպես «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Թողարկող» կամ «Ընկերություն») պարտավորումների ազդագրի (այսուհետ՝ «Ազդագիր») ներածական համառոտ նկարագրություն, և առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական Ազդագրի վրա:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և դրան կից ներկայացվող փաստաթղթերը փաստաթղթային տարբերակով Թողարկողի և/կամ «ՌԵՆԵՍԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Տեղաբաշխող) գրասենյակներից, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ վերջիններիս www.globalcredit.am և www.renesa.am ինտերնետային կայքերից:

1.1 Տեղեկատվություն Թողարկողի և Թողարկողի գործունեության վերաբերյալ

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է.

հայերեն՝ «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

ռուսերեն՝ Закрытое акционерное общество Универсальная кредитная организация “ГЛОБАЛ КРЕДИТ”

անգլերեն՝ “GLOBAL CREDIT” closed joint-stock company universal credit organization

Թողարկողի կրճատ ֆիրմային անվանումն է.

հայերեն՝ «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО УКО “ГЛОБАЛ КРЕДИТ”

անգլերեն՝ “GLOBAL CREDIT” UCO CJSC

Թողարկողի պետական գրանցման համարը՝ 35, տրված՝ 26.10.2010թ., փոփոխված 10.04.2015թ.

Թողարկողի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, քաղաք Երևան, 0054, Սասնա Ծռեր 2 շենք, թիվ 251 տարածք

Կապի միջոցները՝ Հեռ.՝ +(374 11) 70 01 00, 70 02 00

Ֆաքս՝ +(374 11) 70 01 00

Էլ.փոստ՝ info@globalcredit.am

Ինտերնետային կայք՝ www.globalcredit.am

Թողարկողի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն

Ընկերությանը և թողարկվող արժեթղթերին առնչվող հարցերի դեպքում կարելի է կապնվել Ընկերության գործադիր տնօրենի տեղակալ Արամ Ղուկասյանի հետ հետևյալ հեռախոսահամարներով՝ +(374 11) 70 01 00, 70 02 00, +(374 55) 41 11 41 (Էլ.փոստ՝ ghukasyan@globalcredit.am, aramghukasyan@yahoo.com):

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունը (համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 26.10.2010թ. թիվ 267Ա որոշման) գրանցված ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է «Վաշինգթոն Քափիթալ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ և «Կրեդիտ Յունիոն» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ միաձուլման արդյունքում: Հիմնադրման առաջին իսկ օրվանից «Գլոբալ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ ակտիվ գործունեություն է ծավալում ՀՀ վարկավորման շուկայում՝ առաջարկելով վարկերի լայն տեսականի հասարակության տարբեր շերտերի և նպատակների համար:

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն 2014թ.ին ձեռք է բերել նաև ՀՀ գյուղատնտեսության բնագավառում ակտիվ վարկային գործունեություն ծավալած «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ Ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ի 100% բաժնեմասը, որն էլ այնուհետև ՀՀ օրենսդրության համաձայն միացել է «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ին (մասնակիցների/բաժնետերերի համատեղ ընդհանուր ժողովի 2014թ. հունիսի 09-ի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 03)):

Ներկայումս ընկերությունը հանդիսանում է «ԿՐԵԴԻՏ ՅՈՒՆԻՈՆ», «ՎԱՇԻՆԳԹՈՆ ՔԱՓԻԹԱԼ» ՈՒՎԿ փակ բաժնետիրական ընկերությունների և «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ Ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ի իրավահաջորդը:

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ գործունեության **նպատակն ու առաքելությունը** ՀՀ ֆինանսական շուկայի առաջատար դիրքերում հայտնվելն է, հանրությանը վարկային գործառնությունների իրականացման լայն հնարավորություններով ներկայանալն ու նոր վարկատեսակների մշակմամբ ու ներդրմամբ մրցակցային շուկայում լուրջ դերակատարություն ունենալը:

Թողարկողի գործունեության **հիմնական ռազմավարությունը** նպատակաուղղված է ակտիվ վարկային քաղաքականության վարմանը: Վերջինս իր դրսևորումներն է ստացել վարկերի առավել լայն տեսականու, ինչպես նաև վարկերի տրամադրման առավել մատչելի պայմանների առաջարկմամբ, վարկերի տրամադրման ու վարկային ծառայությունների մատուցման մասնագիտական մոտեցմամբ, հաճախորդների սպասարկման որակի բարձրացմամբ և այլն: Ընկերության առաքելության կարևոր կողմերից է նաև բնակչության առավել խոցելի և համեմատաբար ցածր եկամուտներ ունեցող և տնտեսապես ակտիվ բնակչության համար փոխառու միջոցների հասանելի դարձնելը, ինչպես նաև վարկառուների կենսամակարդակի բարելավումը:

Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 1 500 000 (մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուրը 1000 (մեկ հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Ընկերության բաժնետերերն են հանդիսանում՝

Բաժնետերեր և ներդրողներ	Մասնակցության չափը կանոնադրական կապիտալում	Բաժնետոմսերի քանակը
Էդուարդ Մուրադի Մարության	33.3314%	499 971
Արայիկ Ռազմիկի Կարապետյան	28.1186%	421 779
Գագիկ Նիկոլի Վարդանյան	33.5299%	502 949
Կարեն Իլյիչի Դարբինյան	5.0201%	75 301

Բիզնեսի նկարագիրը

Թողարկողը՝ հանդիսանալով ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն, իրականացնում է «Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով և Թողարկողի կանոնադրությամբ (այսուհետ՝ «Կանոնադրություն») սահմանված ֆինանսական գործառնությունները:

Ընկերությունը ներկայումս հանրությանը ներկայանում է վարկային լայն տեսականիով՝ առաջարկելով բիզնեսի զարգացման և ընդլայնման տարբեր ձեռնարկատիրական վարկատեսակներ, բնակելի անշարժ գույքերի ձեռք բերման, վերանորոգման և կառուցապատման հիփոթեքային վարկեր, գյուղական համայնքներում տարբեր տեսակի գործունեությունների ընդլայնման և զարգացման գյուղատնտեսական վարկեր, միկրոֆինանսավորման վարկեր և տարբեր նպատակների համար սպառողական վարկեր: Ընդ որում հիփոթեքային, բիզնես և գյուղատնտեսական վարկերը կազմում են Կազմակերպության վարկային պորտֆելի զգալի մասը: Վարկերը տրամադրվում են ՀՀ դրամով և արտարժույթով,

կանխիկ կամ անկանխիկ եղանակով: Կազմակերպության սոցիալական ծրագրերից կարելի է առանձնացնել նաև ջրատաքացուցիչների ֆինանսավորման ծրագիրը:

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն իր ակտիվ վարկային քաղաքականությունն իրականացնում է նաև շնորհիվ տեղական և միջազգային համագործակցող ֆինանսական կազմակերպությունների՝

- «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՎՎԿ ՓԲԸ,
- «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ,
- Գյուղական ֆինանսավորման կառույց-ծրագրերի իրականացման գրասենյակ («ԳՖԿ-ԾԻԳ») պետական հիմնարկ,
- «Արտաքին ֆինանսական ծրագրերի կառավարման կենտրոն» Պետական հիմնարկ (ԱՖԾԿԿ),
- «Հաբիթաթ ֆոր Հյումենիթի Արմենիա» հիմնադրամ,
- Frontier Markets Advisory F.Z.E. ընկերություն:

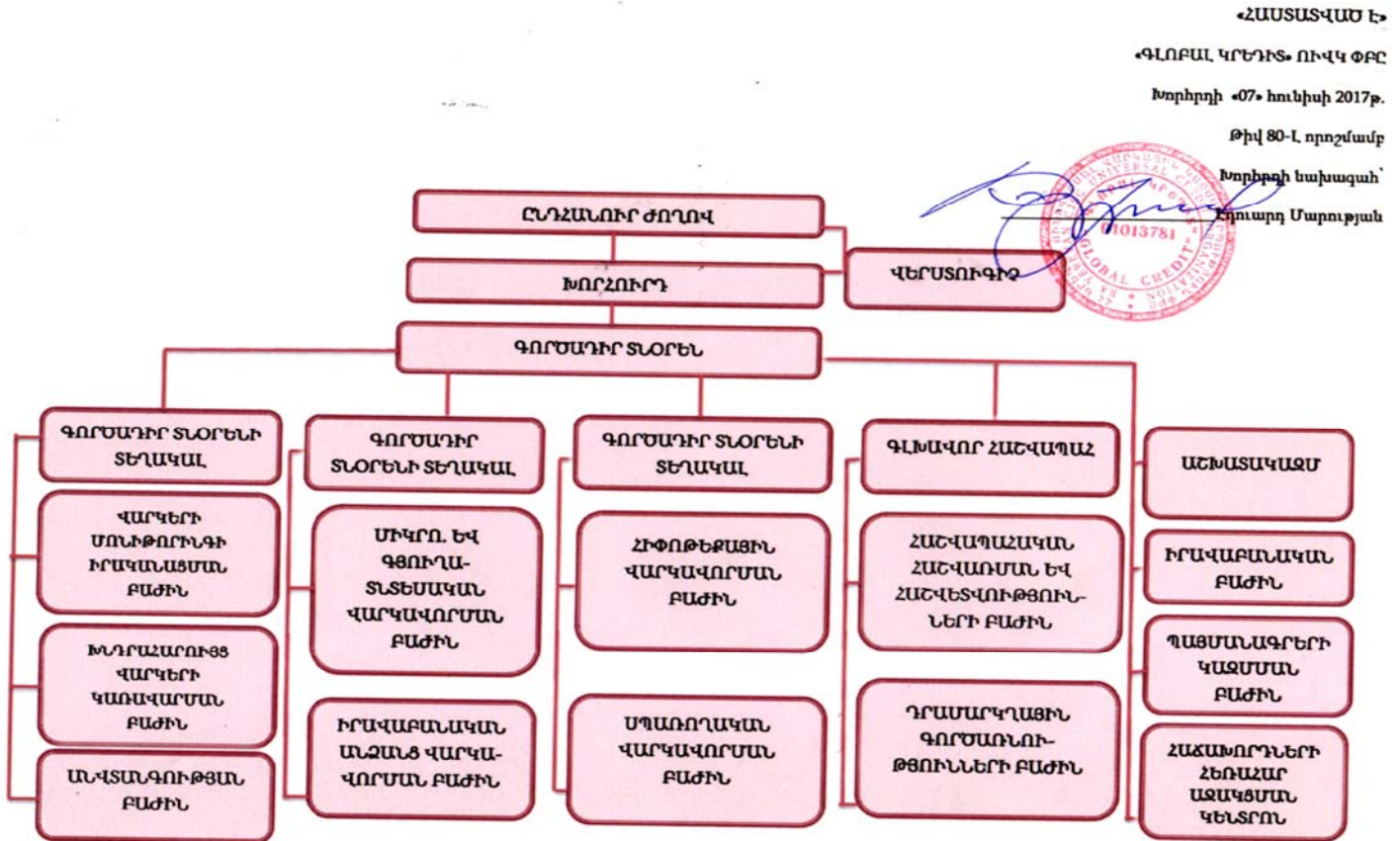
Ընկերությունը անդամակցում է նաև «Վարկային կազմակերպությունների միությանը»:

Թողարկողի ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների վերաբերյալ տեղեկատվությունը վերջին երկու տարիների՝ 2015 և 2016թթ.-երի վերջի և 2017թ.-ի առաջին կիսամյակի դրությամբ ներկայացվում է ստորև.

Հազ.ՀՀ դրամ

	2017թ. 1-ին կիս.	2016թ.	2015թ.
Ընդհանուր ակտիվներ	13,067,341	12,060,063	10,279,647
Եկամտաբեր ակտիվներ, այդ թվում՝			
- Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	958,466	291,754	270,135
- Ռեպո համաձայնագրեր	65,129	101,136	-
- Հաճախորդներին տրված վարկեր	11,301,303	10,951,178	9,578,051
- Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	17,544	25,507	70,473
Ընդամենը եկամտաբեր ակտիվներ	12,342,442	11,369,575	9,918,659
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը ընդհանուր ակտիվներում (%)	94.45%	94.27%	96.49%

Ընկերության կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացվում է ստորև.

Ընկերությունը չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ, ինչպես նաև չունի մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ:

1.2 Թողարկողին և թողարկողի արժեթղթերին առնչվող ռիսկերը

• Թողարկվող պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

Թողարկվող պարտատոմսերում ներդրում կատարելը համարվում է ռիսկային և յուրաքանչյուր ներդրող պարտատոմսերում ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում կայացնելուց առաջ պետք է ուսումնասիրի և գնահատի ներդրումների հետ կապված բոլոր հնարավոր ռիսկերը:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված, ինչպես նաև Թողարկողի գործունեությանը առնչվող բոլոր ռիսկերը հնարավոր չէ ներկայացնել Ազդագրում: Այստեղ ներկայացված են միայն նրանք, որոնք Թողարկողի և Տեղաբաշխողի կարծիքով էական են:

Ներդրողները, ձեռք բերելով պարտատոմսեր, ենթարկվում են հետևյալ ռիսկերի.

Շուկայական կամ տոկոսադրույքի ռիսկ (market, or interest-rate risk)

Տոկոսադրույքի փոփոխությունը հանգեցնում է պարտատոմսի գնի փոփոխությանը: Պարտատոմսի գինը և տոկոսադրույքը գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ, այսինքն՝ տոկոսադրույքի բարձրացման պայմաններում պարտատոմսի գինն ընկնում է, և հակառակը:

Վերաներդրման ռիսկ (reinvestment risk)

Սա պարտատոմսի եկամտաբերության նվազեցումն է, պայմանավորված այն հանգամանքով, որ պարտատոմսից ստացված տոկոսները/արժեկտրոնային վճարները կամ պարտատոմսի մարման ժամանակ ստացվող միջոցները կվերաներդրվեն ավելի ցածր տոկոսադրույքով:

Անվճարունակության ռիսկ (insolvency risk)

Այս ռիսկը դրսևորվում է Թողարկողի կողմից ներդրողների հանդեպ իր պարտավորությունների չկատարմամբ կամ ոչ լիարժեք կատարմամբ: Ներդրողները ներդրումային որոշումներ կայացնելիս պետք է հաշվի առնեն այդ հանգամանքը և ուշադրություն դարձնեն Թողարկողի անվճարունակության ի հայտ գալու հավանականությանը, ինչը ենթադրում է Թողարկողի եռամսյակային և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների պարբերաբար ուսումնասիրություն, ինչպես նաև մատուցվող ծառայությունների հուսալիության գնահատում:

Գնաճային ռիսկ (inflation risk)

Այս ռիսկի էությունը կայանում է նրանում, որ պարտատոմսերի իրական եկամտաբերության մակարդակը կարող է լինել զրոյական կամ բացասական՝ կապված գնաճի մակարդակից: Գնաճի բարձր մակարդակի դեպքում Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող եկամտաբերությունը կարող է դառնալ ոչ շահավետ:

Արտարժույթային ռիսկ (exchange-rate or currency risk)

Տվյալ ռիսկը առաջանում է փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության կամ տատանումների արդյունքում, ինչը կարող է հանգեցնել ներդրողի մոտ պարտատոմսերից ստացվող եկամտի նվազեցմանը:

Իրացվելիության ռիսկ (liquidity risk)

Միշտ գոյություն ունի այն ռիսկը, որ ներդրողը չի կարող վաճառել իր պարտատոմսը երկրորդային շուկայում կամ կարող է վաճառել սակայն իր համար ոչ շահավետ գնով՝ պայմանավորված պարտատոմսերի շուկայի իրացվելիության և զարգացվածության ցածր մակարդակով:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկ (legal risk)

Շուկան կարգավորող և Թողարկողի գործունեությանը վերաբերվող օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են ազդել արժեթղթերից ստացվող եկամուտների վրա:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկ (geopolitical risk)

ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա կարող են ազդել քաղաքական, տարածաշրջանային, ինչպես նաև միջազգային աշխարհաքաղաքական իրավիճակների փոփոխությունները, ինչն էլ իր անմիջական ազդեցությունն է ունենում Թողարկողի գործունեության և պարտատոմսերի շուկայի վրա:

• Թողարկողին առնչվող ռիսկեր

Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության հետ կապված ռիսկերից կարելի է առանձնացնել նաև **Թողարկողի վարկային ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ պայմանավորված վերջինիս պարտապանների կողմից իրենց պարտավորությունների չկատարմամբ, **Թողարկողի իրացվելիության ռիսկը՝** պայմանավորված ընկերության պարտավորությունների կատարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների ոչ բավարար քանակով: Թողարկողի **արտարժույթային ռիսկը** առաջանում է փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության կամ տատանումների արդյունքում, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական դիրքերի և դրամական հոսքերի վրա: Թողարկողին առնչվող ռիսկերից է նաև **Համբավի ռիսկը՝** այն հավանականությունը, որ Ընկերության վերաբերյալ հանրության բացասական կարծիքը (իրականությանը համապատասխանող կամ չհամապատասխանող) կհանգեցնի հաճախորդների թվաքանակի նվազմանը, իրականացվող գործառնությունների ծավալների և Ընկերության եկամուտների կրճատմանը: **Գործառնական ռիսկի** առաջացման պատճառ կարող են հանդիսանալ ներքին գործընթացների անկատարությունը, մարդկանց, համակարգերի ոչ պատշաճ գործունեությունը կամ տեխնիկական միջոցների խափանումը, որոնք կարող են հանգեցնել անկանխատեսելի վնասների:

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման միտումները պայմանավորված են Ընկերության որդեգրած ռազմավարությամբ: Այդ է վկայում Ընկերության վարած ակտիվ քաղաքականությունը վերջին տարիներին, ինչը ամուր հիմք է ստեղծում հետագա գործունեությունը արդյունավետ և տևական ժամանակ շարունակելու համար: Թողարկողի ղեկավար անձինք մշտապես ուշադրություն են դարձնում տնտեսությունում տեղի ունեցող շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Թողարկողի տնտեսական գործունեությունը վերջիններին:

2016 թվականի ընթացքում տեղի է ունեցել Ընկերության ակտիվների 17.32% աճ նախորդ տարվա՝ 2015թ.-ի նկատմամբ, որը պայմանավորված է տրամադրված վարկերի, կնքված ռեպո համաձայնագրերի և դրամական միջոցների ու դրանց համարժեքների ծավալի աճով: 2016թ.-ի վարկային պորտֆելը 2015թ.-ի համեմատ աճել է 14.34%-ով՝ կազմելով 10,951,178 հազ ՀՀ դրամ: 2015 թվականի համեմատ, 2016 թվականին իրավաբանական անձանց տրամադրված վարկերը մի փոքր նվազել են՝ 4.9%-ով, սակայն կտրուկ աճ է գրանցվել անհատ ձեռնարկատերերին և անհատներին տրամադրված վարկերի գծով՝ համապատասխանաբար 28.27%-ով և 21.6%-ով: Թողարկողի զուտ շահույթը շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո 2016թ.-ին կազմել է 276,502 հազ դրամ, որը 65,325 հազ ՀՀ դրամով պակաս է նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համապատասխան ցուցանիշից, ինչը պայմանավորված է հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումից կորուստների աճով, սակայն միաժամանակ գործառնական եկամուտի աճը նույն ժամանակահատվածում կազմել է 41.2%, իսկ 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ Ընկերության զուտ շահույթը կազմել է 214,373 հազ.դրամ:

Գործունեության անցած տարիների ընթացքում Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա էական բացասական ազդեցություն ունեցող իրադարձություններ տեղի չեն ունեցել, դատական ընդդեմ հայցեր չեն եղել և ներկայիս գնահատականներով առկա չեն այնպիսի գործոններ, որոնք կարող են հետագայում բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի և շահութաբերության վրա:

Թողարկողի հիմնական տնտեսական գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաները ուժի մեջ են (2010թ.-ի հոկտեմբերի 26-ի ՀՀ Կենտրոնական բանկի թիվ 267 Ա որոշմամբ գրանցվել և լիցենզավորվել է «ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերությունը՝ գրանցման վկայական թիվ 107, լիցենզիա թիվ 35): Առաջիկայում հնարավոր է լինեն կազմակերպական փոփոխություններ: Ներկայումս պահպանվում են զարգացման հիմնական միտումները:

1.4 Թողարկողի աուդիտի իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ

Ընկերությունը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով յուրաքանչյուր տարի հրավիրում է արտաքին աուդիտ և անցնում աուդիտորական ստուգում:

Ընկերության 2014, 2015 և 2016թթ.-երի ֆինանսական գործունեության աուդիտի իրականացրել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն:

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն գրանցված և KPMG Europe LLP-ի կողմից վերահսկվող ընկերություն, շվեյցարական KPMG International Cooperative (“KPMG International”) կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի-Պլազա» բիզնես-կենտրոն 8-րդ հարկ, հեռախոս՝ +374(10) 566 762, ֆաքս՝ +374(10) 566 762, էլ.փոստ՝ general@kpmg.co.am, ինտերնետային կայք՝ www.kpmg.am, տնօրեն՝ Տիգրան Գասպարյան:

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը

Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված Թողարկողի կառավարման մարմիններն են՝

ա) ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը

բ) ընկերության խորհուրդը

գ) ընկերության գործադիր տնօրենը

Թողարկողի բաժնետերերը 4-ն են, մասնավորապես՝ Գագիկ Նիկոլի Վարդանյանը (33.53% բաժնեմասով), Էդուարդ Մուրադի Մարությանը (33.33% բաժնեմասով), Արայիկ Ռազմիկի Կարապետյանը (28.12% բաժնեմասով) և Կարեն Իլիչի Դարբինյանը (5.02% բաժնեմասով):

Թողարկողի խորհուրդը բաղկացած է 3 անդամից՝

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1.	Էդուարդ Մարության	Խորհրդի նախագահ
2.	Արայիկ Կարապետյան	Խորհրդի անդամ
3.	Լուիզա Իգրարյան	Խորհրդի անդամ

Ընկերության կառավարմանը մասնակցող անձինք են՝

Հ/հ	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1.	Լուիզա Իգրարյան	Գործադիր տնօրեն

2.	Կարեն Հովհաննիսյան	Գործադիր տնօրենի տեղակալ
3.	Արամ Ղուկասյան	Գործադիր տնօրենի տեղակալ
4.	Օնիկ Խերանյան	Վերստուգիչ
5.	Սուսաննա Խաչատրյան	Գլխավոր հաշվապահ

Ընկերությունը 30.06.2017թ.-ի դրությամբ ունեցել է 62 (վաթսուներկու) աշխատակից, թվով 12 առանձնացված ստորաբաժանում, պատասխանատու աշխատակազմ, սպասարկող անձնակազմ և այլն:

1.6 Թողարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալներ.

Առաջին տրանշ

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական, արժեկտրոնային, անբաժանելի, ոչ փաստաթղթային և առանց ապահովվածության պարտատոմսեր են: Թողարկվող և տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալը 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար է, քանակը՝ 10,000 (տասը հազար) հատ: Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար է: Շրջանառության ժամկետը 36 (երեսունվեց) ամիս է, արժեկտրոնի տոկոսադրույքը տարեկան ֆիքսված 7 (յոթ) տոկոս է՝ արժեկտրոնների կիսամյակային վճարումների պարբերականությամբ: Թողարկվող պարտատոմսերը փոխարկելի չեն և չունեն հետգնման հնարավորություն: Թողարկման արժույթն ԱՄՆ դոլարն է:

Արժեկտրոնային եկամուտների կուտակումը կկատարվի տեղաբաշխման օրվանից սկսած, իսկ վճարումը կատարվելու է տեղաբաշխման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ և 36-րդ ամիսների համապատասխան օրերին: Եթե արժեկտրոնային եկամտի վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի այդ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու է ԱՄՆ դոլարով, սակայն վճարումը կկատարվի համարժեք ՀՀ դրամով անկանխիկ եղանակով՝ հաշվարկված վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլարի միջին փոխարժեքով:

Պարտատոմսերի մարումը կկատարվի թողարկման և տեղաբաշխման օրվանից (թողարկման և տեղաբաշխման օրերը նույնն են) հաշվարկված 36-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսի մարման և վճարման ամսաթվերը նույնն են:

Երկրորդ տրանշ

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական, արժեկտրոնային, անբաժանելի, ոչ փաստաթղթային և առանց ապահովվածության պարտատոմսեր են: Թողարկվող և տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալը 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ է, քանակը՝ 30,000 (երեսուն հազար) հատ: Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ է: Շրջանառության ժամկետը 12 (տասներկու) ամիս է, արժեկտրոնի տոկոսադրույքը տարեկան ֆիքսված 10 (տասը) տոկոս է՝ արժեկտրոնների կիսամյակային վճարումների պարբերականությամբ: Թողարկվող պարտատոմսերը փոխարկելի չեն և չունեն հետգնման հնարավորություն: Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է:

Արժեկտրոնային եկամուտների կուտակումը կկատարվի տեղաբաշխման օրվանից սկսած, իսկ վճարումը կատարվելու է տեղաբաշխման օրվան հաջորդող 6-րդ և 12-րդ ամիսների համապատասխան օրերին: Եթե արժեկտրոնային եկամտի վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի այդ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է ՀՀ դրամով անկանխիկ եղանակով:

Պարտատոմսերի մարումը կկատարվի թողարկման և տեղաբաշխման օրվանից (թողարկման և տեղաբաշխման օրերը նույնն են) հաշվարկված 12-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսի մարման և վճարման ամսաթվերը նույնն են:

Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները Թողարկողն օգտագործելու է բացառապես վարկային քաղաքականության ընդլայնման ուղղությամբ, այդ թվում նոր վարկատեսակների մշակման և ներդրման, ինչպես նաև գործող վարկատեսակներով առավել ակտիվ վարկավորման ուղղությամբ: Ընկերությունը նախատեսում է գործող և նոր վարկատեսակների տրամադրմամբ մեծացնել վարկային պորտֆելի ծավալը, բավարարել մատուցվող ֆինանսական ծառայությունների նկատմամբ հաճախորդների աճող պահանջարկը:

1.7 Արժեթղթերի առաջարկի և առևտրին թույլտվության համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց (այդ թվում որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողներին), անհատ ձեռնարկատերերին և Թողարկողի բաժնետերերին:

Թողարկողը առաջին և երկրորդ տրանշների տեղաբաշխումն իրականացնելու է միևնույն օրը: Թողարկողի պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի

առաջնային տեղաբաշխման հարթակում, ստանդարտ փակ (եվրոպական) մեկանգամյա աճուրդի անցկացման միջոցով՝ համաձայն «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ի, ընդ որում աճուրդին ոչ մրցակցային, ինչպես նաև լրիվ բավարարմամբ հայտեր չեն կարող ներկայացվել:

Առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար նախատեսված է չերաշխավորված տեղաբաշխում՝ լավագույն ջանքերի սկզբունքով: Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու նպատակով Թողարկողը «ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ ներդրումային ընկերության հետ կնքել է «Տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման» պայմանագիր: Վերջինս պարտավորվում է պայմանագրի դրույթներին համապատասխան իրականացնել Ընկերության անվանական արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար և 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ թողարկման ծավալով պարտատոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխում:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո Թողարկողը հնարավորինս սեղմ ժամկետում պետք է դիմի Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով:

Թողարկողը պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիությունը ապահովելու նպատակով կօգտվի շուկա ստեղծողի (market maker) ծառայություններից, որոնք կմատուցվեն «ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ կողմից:

1.8 Ընկերության ամփոփ ֆինանսական տվյալները

Թողարկողի 2013-2017թթ.-ի ֆինանսական ցուցանիշները հետևյալն են՝

	Ցուցանիշի անվանումը	30.06. 2017թ.*	2016թ.	2015թ.	2014թ.	2013թ.
1.	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո, հազ.ՀՀ դրամ, (ՁԾ)	214,373	276,502	341,831	75,903	188,137
2.	Սեփական կապիտալի միջին մեծություն, հազ. ՀՀ դրամ, (ՍԿ)	1,813,043	1,569,009	1,150,732	945,276	807,436
3.	Սեփական կապիտալի շահութաբերություն ROE=(ՁԾ)/(ՍԿ), %	11,82%	17.62%	29.71%	8.03%	23.3%

4.	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո, հազ. ՀՀ դրամ, (ՁԾ)	214,373	276,502	341,831	75,903	188,137
5.	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն, հազ. ՀՀ դրամ, (ՄԸԱ)	12,563,702	11,169,855	9,400,377	7,363,287	5,800,629
6.	Ակտիվների շահութաբերություն, ROA=(ՁԾ)/(ՄԸԱ) , %	1.71%	2.48%	3.64%	1.03%	3.24%
7.	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո, հազ. ՀՀ դրամ, (ՁԾ)	214,373	276,502	341,831	75,903	188,137
8.	Գործառնական եկամուտ, հազ. ՀՀ դրամ, (ԳԵ)	905,358	1,179,685	835,577	586,051	475,027
9.	Զուտ շահույթի մարժա, NPM=(ՁԾ)/(ԳԵ) , %	23.68%	23.44%	40.91%	12.96%	39.6%
10.	Գործառնական եկամուտ, հազ. ՀՀ դրամ, (ԳԵ)	905,358	1,179,685	835,577	586,051	475,027
11.	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն, հազ. ՀՀ դրամ, (ՄԸԱ)	12,563,702	11,169,855	9,400,377	7,363,287	5,800,629
12.	Ակտիվների օգտագործման գործակից, AU=(ԳԵ)/(ՄԸԱ) , %	7.21%	10.56%	8.89%	7.96%	8.19%
13.	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն, հազ. ՀՀ դրամ, (ՄԸԱ)	12,563,702	11,169,855	9,400,377	7,363,287	5,800,629
14.	Սեփական կապիտալի միջին մեծություն, հազ. ՀՀ դրամ, (ՍԿ)	1,813,043	1,569,009	1,150,732	945,276	807,436
15.	Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր, EM=(ՄԸԱ)/(ՍԿ)	6.93	7.12	8.17	7.79	7.18
16.	Զուտ տոկոսային եկամուտ, հազ. ՀՀ դրամ, (ՁՏԵ)	506,047	1,006,442	672,552	507,761	384,629
17.	Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն, հազ. ՀՀ դրամ, (ՄԵԱ)	11,856,009	10,644,117	9,029,272	7,114,489	5,712,395

18.	Զուտ տոկոսային մարժա $NIM=(ՁՏԵ)/(ՄԵԱ)$, %	4.27%	9.46%	7.45%	7.14%	6.73%
19.	Տոկոսային եկամուտ, հազ. ՀՀ դրամ, (ՏԵ)	942,897	1,795,155	1,358,995	1,071,540	820,349
20.	Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն, հազ. ՀՀ դրամ, (ՄԵԱ)	11,856,009	10,644,117	9,029,272	7,114,489	5,712,395
21.	Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, $ԵԱԵ=(ՏԵ)/(ՄԵԱ)$, %	7.95%	16.87%	15.05%	15.06%	14.36%
22.	Տոկոսային ծախսեր, հազ. ՀՀ դրամ, (ՏԾ)	436,850	788,713	686,443	563,779	435,720
23.	Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, հազ. ՀՀ դրամ, (ՏԾՊ)	10,894,365	10,084,126	8,647,997	7,508,128	5,251,978
24.	Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, հազ. ՀՀ դրամ, $ԾՏՊ=(ՏԾ)/(ՏԾՊ)$, %	4.01%	7.82%	7.94%	7.51%	8.3%
25.	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո, հազ. ՀՀ դրամ, (ՁՇ)	214,373	276,502	341,831	75,903	188,137
26.	Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը (հատ), (ԲԲ)	1,500,000	1,500,000	1,000,000	870,000	700,000
27.	Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով $EPS=(ՁՇ)/(ԲԲ)$, հազ. ՀՀ դրամ	0.143	0.184	0.342	0.087	0.269
28.	Սպրեդ $ՍՊ=(ԵԱԵ)-(ԾՏՊ)$, %	3.94%	9.05%	7.11%	7.55%	6.06%

* Նշյալ ժամանակաշրջանի տվյալները հաստատված չեն արտաքին աուդիտի կողմից:

ԲԱԺԻՆ 2. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

Ներդրումները արժեթղթերում մշտապես ուղեկցվում են ռիսկերով: Պարտատոմսերը կարող են ներդրողների համար ապահովել հաստատուն եկամուտների հոսք, ինչպես նաև օգնել նվազեցնել փաթեթի ռիսկը: Չնայած այս հանգամանքին՝ գոյություն ունեն մի շարք ռիսկային գործոններ, որոնք կարող են արժեզրկել պարտատոմսերը և որոնց մասին պետք է իմանա յուրաքանչյուր ներդրող: Այդ իսկ պատճառով, նախքան ներդրումային որոշում կայացնելը անհրաժեշտ է, որպեսզի ներդրողը մանրամասն ուսումնասիրի և գնահատի ներդրման հետ կապված ռիսկերը, որից հետո միայն կատարի ներդրումներ թողարկվող պարտատոմսերում:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված, ինչպես նաև Թողարկողի գործունեությանը առնչվող բոլոր ռիսկերը հնարավոր չէ ներկայացնել Ազդագրում: Այստեղ ներկայացված են միայն այն ռիսկային գործոնները, որոնք Թողարկողի և Տեղաբաշխողի կարծիքով էական են: Միաժամանակ ներդրողը պետք է գիտակցի և հաշվի առնի այն հանգամանքը, որ ներքոնշյալ ռիսկերից բացի հնարավոր է նաև այլ անցանկալի իրավիճակների և երևույթների առաջացում, որոնք հետագայում կարող են ազդել թողարկողի ֆինանսական դրության և պարտատոմսերի գնի, իրացվելիության ու եկամտաբերության վրա:

Ներդրողները, ձեռք բերելով պարտատոմսեր, ենթարկվում են հետևյալ ռիսկերի.

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Պարտատոմսի գնի և տոկոսադրույքի միջև գոյություն ունի հակադարձ կախվածություն, այսինքն՝ տոկոսադրույքի բարձրացման պայմաններում պարտատոմսի գինն ընկնում է, և հակառակը: Կախված տնտեսության վիճակից՝ տոկոսադրույքները կարող են ժամանակի ընթացքում փոփոխվել, ինչը կարող է ազդել պարտատոմսերի գրավչության վրա: Վերջինս կարող է հանգեցնել պարտատոմսերի եկամտաբերության փոփոխմանը:

Վերաներդրման ռիսկ

Գնելով պարտատոմսեր ներդրողները իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ: Վերջինս պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ պարտատոմսից ստացված տոկոսները/արժեկտրոնային վճարները կամ պարտատոմսի մարման ժամանակ ստացվող

միջոցները հնարավոր է վերաներդրվեն ավելի ցածր տոկոսադրույքով՝ կապված այդ պահին տնտեսությունում գործող տոկոսադրույքներից:

Անվճարունակության ռիսկ

Պարտատոմսը իրենից ներկայացնում է պարտքային արժեթուղթ, ինչը նշանակում է, որ թողարկող ընկերությունը պարտավոր է ըստ սահմանված կարգի և ժամկետների կատարել վճարներ գնորդներին: Պետք է նշել, որ **Թողարկողի պարտատոմսերում կատարված ներդրումների արժեկտրոնային և մարման եկամուտները չեն երաշխավորվում Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից**, և Թողարկողն ինքն է պատասխանատվություն կրում պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ լիարժեք կատարման համար: Ներդրողները պետք է ուշադրություն դարձնեն Թողարկողի անվճարունակության ի հայտ գալու հավանականության վրա և հաշվի առնեն այդ հանգամանքը ներդրումային որոշումներ կայացնելիս:

Գնաճային ռիսկ

Այս ռիսկը դրսևորվում է նրանում, որ պարտատոմսերի իրական եկամտաբերության մակարդակը կարող է լինել զրոյական կամ բացասական՝ կապված գնաճի մակարդակից: Գնաճի բարձր մակարդակի դեպքում Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող եկամտաբերությունը կարող է դառնալ ոչ շահավետ:

2016թ.-ին ՀՀ-ում գրանցվել է -1.4% միջին տարեկան գնաճ, ինչը պայմանավորված էր հիմնականում տնտեսության աճի համեմատաբար ցածր տեմպերով: 2017թ.-ի օգոստոս ամսվա վերջին 12-ամսյա գնաճը կազմել է 0.9%, իսկ Արժույթի միջազգային հիմնադրամը (ԱՄՀ) 2017 և 2018թթ.-երին Հայաստանի համար կանխատեսել է համապատասխանաբար 2.0% և 3.5% գնաճ:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը առաջանում է փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության կամ տատանումների արդյունքում: Թողարկվող արտարժույթային պարտատոմսերում ներդրումները կատարվում են ԱՄՆ դոլարով, ինչը նշանակում է, որ փոխարժեքի տատանումը կարող է բացասական ազդել նրանց վրա, ովքեր պատրաստվում են ստացված միջոցները ծախսել ՀՀ դրամով: Ընդ որում, ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի բարձրացումը հայկական դրամի նկատմամբ, այլ հավասար պայմաններում, բարենպաստ կլինի ՀՀ արժույթ օգտագործողների համար և հակառակը: Թողարկվող դրամային պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողը կարող է վնասներ կրել արտարժույթի անբարենպաստ փոփոխության կամ տատանումների արդյունքում

այն դեպքում, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված միջոցները օգտագործելու է արտարժույթով (օրինակ՝ պարտատոմսի մարումից հետո ստացված միջոցները և տոկոսները փոխարկում է արտարժույթի):

Իրացվելիության ռիսկ

Միշտ գոյություն ունի այն ռիսկը, որ ներդրողը չի կարող վաճառել իր պարտատոմսը երկրորդային շուկայում կամ իր համար ոչ շահավետ գնով է վաճառում՝ պայմանավորված պարտատոմսերի շուկայի իրացվելիության հետ, ինչը ենթադրում է ոչ բավարար քանակի գնորդների և վաճառողների առկայություն շուկայում: Թողարկողը դիմելու է Բորսա պարտատոմսերը ցուցակելու նպատակով, սակայն դիմումը կարող է և չբավարարվել: Պետք է նշել, որ ցուցակված լինելը դեռևս չի երաշխավորում պարտատոմսերի իրացվելիությունը, և ներդրողը պետք է գնահատի այն ռիսկի հավանականությունը, որ երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի վաճառքը կարող է սահմանափակվել շուկայի այլ անդամների կողմից տվյալ գործիքի վերաբերյալ բավարար հետաքրքրվածության բացակայության պատճառով: Տվյալ դեպքում Թողարկողի պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար թողարկվելիք պարտատոմսերը օժտված են որոշակի ներդրումային որակներով, մասնավորապես կարելի է նշել, որ Թողարկողը օգտվելու է շուկա ստեղծողի ծառայություններից: Թողարկողի նախորդ թողարկումների արժեթղթերը ձևավորել են ակտիվ երկրորդային շուկա՝ ունենալով բարձր իրացվելիություն: Այդ են վկայում Ընկերության պարտատոմսերով Բորսայում կնքված գործարքների քանակն ու ծավալները: Այսպիսով, մինչև 2017թ.-ի սեպտեմբեր ամիսը Ընկերության նախորդ թողարկումների դոլարային պարտատոմսերով կնքվել է 88 (ութսունութ) գործարք՝ 1,149,375 (մեկ միլիոն մեկ հարյուր քառասունինը հազար երեք հարյուր յոթանասունհինգ) ԱՄՆ դոլար ծավալով, իսկ դրամային պարտատոմսերով՝ 21 (քսանմեկ) գործարք 59,585,766 (հիսունինը միլիոն հինգ հարյուր ութսունհինգ հազար յոթ հարյուր վաթսունվեց) ՀՀ դրամ ընդհանուր ծավալով:

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները Ընկերությունն օգտագործելու է բացառապես վարկային քաղաքականության ընդլայնման ուղղությամբ, այդ թվում նոր վարկատեսակների մշակման և ներդրման, ինչպես նաև գործող վարկատեսակներով առավել ակտիվ վարկավորման ուղղությամբ: Ընկերությունը նախատեսում է գործող և նոր վարկատեսակների տրամադրմամբ մեծացնել վարկային պորտֆելի ծավալը, բավարարել մատուցվող ֆինանսական ծառայությունների նկատմամբ հաճախորդների աճող պահանջարկը:

2.3 Տեղեկատվություն առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ

2.3.1. Թողարկողի պարտատոմսերն անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային և առանց ապահովվածության պարտատոմսեր են:

«Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ ՀԿԴ) կողմից Ընկերության պարտատոմսերին շնորհվել են համապատասխանաբար հետևյալ ԱՄՏԾ-ները (արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագիր)՝

Առաջին տրանշ՝ AMGLBLB25ER6

Երկրորդ տրանշ՝ AMGLBLB16ER5

2.3.2. Ընկերության պարտատոմսերի թողարկումն ու տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների: Թողարկման և տեղաբաշխման շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

2.3.3. Թողարկվող և տեղաբաշխվող ոչ փաստաթղթային պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրը կվարի ՀԿԴ-ն՝ ըստ Թողարկողի ու ՀԿԴ-ի միջև «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Հաշվի օպերատոր) միջնորդությամբ 2017 թվականի սեպտեմբերի 25-ին կնքված թիվ 05 և թիվ 06 պայմանագրերի (Հավելված 8):

2.3.4. Առաջին տրանշ

Թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր ծավալը *1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար* է, քանակը՝ *10,000 (տասը հազար) հալ:* Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը *100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար* է: Շրջանառության ժամկետը սահմանվում է մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը ներառյալ, արժեկտրոնի տոկոսադրույքը տարեկան ֆիքսված 7 (յոթ) տոկոս է՝ արժեկտրոնների կիսամյակային վճարումների պարբերականությամբ: Թողարկվող պարտատոմսերը փոխարկելի չեն և չունեն հետգնման հնարավորություն:

Երկրորդ տրանշ

Երկրորդ տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր ծավալը *300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ* է, քանակը՝ *30,000 (երեսուն հազար) հալ:* Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը *10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ* է: Շրջանառության ժամկետը սահմանվում է մինչև պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը ներառյալ, արժեկտրոնի տոկոսադրույքը տարեկան ֆիքսված *10 (տասը) տոկոս* է՝ արժեկտրոնների կիսամյակային վճարումների պարբերականությամբ: Թողարկվող պարտատոմսերը փոխարկելի չեն և չունեն հետգնման հնարավորություն:

2.3.5. Առաջին տրանշի թողարկման արժույթը ԱՄՆ դոլարն է, իսկ երկրորդինը՝ ՀՀ դրամը:

2.3.6. Թողարկողը օգտվելու է շուկա ստեղծողի (market maker) ծառայություններից:

2.3.7. Ընկերության լուծարման դեպքում պարտատերերի պահանջները բավարարվում են «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածով սահմանված հերթականությամբ, որի համաձայն Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են 4-րդ հերթին: Ընդ որում, յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

Ընկերության պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից՝ պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:

Պարտատոմսերի մարումը չի երաշխավորվում Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից:

2.3.8. Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ինքնուրույն տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել իրենց սեփականության ներքո գտնվող պարտատոմսերը: Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են՝

- ստանալ մարման գումարը անվանական արժեքով, ինչպես նաև պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները,
- թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում դատական կարգով օգտվել պարտատիրոջ՝ օրենքով վերապահված իրավունքներից,
- ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք,
- օրենքով սահմանված կարգով գրավադրել պարտատոմսերը,
- օրենքով և իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավունքներ:

Պարտատոմսերում ներդրումներ կատարող անձինք պարտավոր են նախքան պարտատոմսերի ձեռք բերումը ՀԿԴ արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում կամ ՀԿԴ հաշվի օպերատորներից որևէ մեկում ունենալ սեփականակա տիրոջ (անվանատիրոջ) արժեթղթերի հաշիվ, ինչպես նաև կատարել պարտատոմսերի ձեռք բերման կամ օտարման հետ կապված պարտադիր վճարները՝ կապված սեփականության իրավունքի գրանցման կամ գործարքների ձևակերպման հետ:

2.3.9. Արժեկտրոնների վճարումը.

Առաջին տրանշ

Պարտատոմսերի նկատմամբ արժեկտրոնային եկամուտը սահմանվում է տարեկան 7 (յոթ) տոկոս, որը վճարվելու է կիսամյակային պարբերականությամբ՝ պարտատոմսի անվանական արժեքի 3.5 (երեք ամբողջ հինգ տասնորդական) տոկոսի չափով:

Արժեկտրոնների հաշվարկման և վճարման օր է հանդիսանում պարտատոմսերի տեղաբաշխման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ ամիսների համապատասխան օրերը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման օր է համարվում այդ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու է ԱՄՆ դոլարով, սակայն վճարումը կկատարվի համարժեք ՀՀ դրամով անկանխիկ եղանակով՝ հաշվարկված վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված ԱՄՆ դոլարի միջին փոխարժեքով:

Արժեկտրոնային եկամտի գումարը վճարվելու է հաշվարկման նախորդ աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր)՝ վերջիններիս բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով: Վճարվելիք արժեկտրոնները հաշվարկվելու են տասնորդական ճշտությամբ՝ կլորացված ստորակետից հետո մեկ նիշի ճշտությամբ՝ ըստ կլորացման թվաբանական կանոնների:

Երկրորդ տրանշ

Պարտատոմսերի նկատմամբ արժեկտրոնային եկամուտը սահմանվում է տարեկան 10 (տասը) տոկոս, որը վճարվելու է կիսամյակային պարբերականությամբ՝ պարտատոմսի անվանական արժեքի 5 (հինգ) տոկոսի չափով:

Արժեկտրոնների հաշվարկման և վճարման օր է հանդիսանում պարտատոմսերի տեղաբաշխման օրվան հաջորդող 6-րդ և 12-րդ ամիսների համապատասխան օրերը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման օր է համարվում այդ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է ՀՀ դրամով:

Արժեկտրոնային եկամտի գումարը վճարվելու է հաշվարկման նախորդ աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր)՝ վերջիններիս բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով: Վճարվելիք արժեկտրոնները հաշվարկվելու են տասնորդական ճշտությամբ՝ կլորացված ստորակետից հետո մեկ նիշի ճշտությամբ՝ ըստ կլորացման թվաբանական կանոնների:

Արժեկտրոնային եկամտի գումարը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$I = (FV \times C) / f$$

որտեղ՝

I – արժեկտրոնային եկամուտ

FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեք

C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույք

f – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվ (կիսամյակային վճարման դեպքում f=2)

Թողարկողի պարտատոմսերի տարեկան արդյունավետ եկամտաբերությունը առաջին տրանշի համար կազմում է 7.12 (յոթ ամբողջ տասներկու հարյուրերորդական) տոկոս, իսկ երկրորդ տրանշի համար՝ 10.25 (տասն ամբողջ քսանհինգ հարյուրերորդական) տոկոս: Այն հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$R = \left(1 + \frac{C}{f}\right)^f - 1$$

որտեղ՝

R - պարտատոմսերի արդյունավետ տոկոսադրույք

C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույք

f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն

Արժեկտրոնների կուտակված եկամուտը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV * \frac{C}{f} * \frac{DCS}{DCC}$$

որտեղ՝

AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտ

FV –պարտատոմսի անվանական արժեք

C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույք

f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն (կիսամյակային վճարումների դեպքում f=2)

DCS – գործարքի կատարման (settlement) օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած փաստացի օրերի քանակ (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի)

DCC – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրը եղած փաստացի օրերի քանակ (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի)

Արժեկտրոնի կուտակումը սկսում է հաշվարկվել պարտատոմսերի թողարկման/տեղաբաշխման օրվանից (թողարկման և տեղաբաշխման օրերը նույնն են): Կուտակված արժեկտրոնը կլորացվում է ստորակետից հետո մեկ նիշի ճշտությամբ՝ ըստ կլորացման թվաբանական կանոնների:

Տեղաբաշխման ավարտից հետո երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման և մարման ժամանակացույցը կիրառարակվի Թողարկողի և Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքերում:

2.3.10. Պարտատոմսերի մարումը.

Առաջին տրանշ

Պարտատոմսերի մարումը կկատարվի թողարկման և տեղաբաշխման օրվանից հաշվարկված 36-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի մարման և վճարման ամսաթվերը նույնն են:

Պարտատոմսերի մարման գումարների վճարումը կատարվում է մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց՝ վերջիններիս բանկային հաշիվներին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով: Բանկային հաշիվների վերաբերյալ տեղեկությունների բացակայության դեպքում Թողարկողը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:

Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են ԱՄՆ դոլարով անկանխիկ եղանակով:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

Երկրորդ տրանշ

Պարտատոմսերի մարումը կկատարվի թողարկման և տեղաբաշխման օրվանից հաշվարկված 12-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է,

ապա վճարումը կկատարվի տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի մարման և վճարման ամսաթվերը նույնն են:

Պարտատոմսերի մարման գումարների վճարումը կատարվում է մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց՝ վերջիններիս բանկային հաշիվներին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով: Բանկային հաշիվների վերաբերյալ տեղեկությունների բացակայության դեպքում Թողարկողը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:

Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են ՀՀ դրամով անկանխիկ եղանակով:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

2.3.11. Պարտատոմսի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$P = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{f * 100}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{A}{\left(1 + \frac{y}{f * 100}\right)^{N-1+\tau}}, \tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

P – պարտատոմսի գինն է,

f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

y – պարտատոմսի մինչև մարում եկամտաբերությունն է,

C – տարեկան արժեկտրոնի չափն է,

A – պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

N – հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվն է,

i – արժեկտրոնի տվյալ հերթական համարն է, որը փոփոխվում է տվյալ պահից մինչև վերջնական մարում մնացած արժեկտրոնների վճարումների քանակից կախված, ընդ որում՝ i արժեքը փոփոխվում է ըստ աճման և ընդունում է 1-ից մինչև N արժեքները (երբ N-ը ընդունում է 1 արժեք, i-ն նույնպես ընդունում է 1 արժեքը),

DSN – գործարքի կատարման օրվան (settle date) հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած փաստացի օրերի քանակն է (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի),

DCC – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրը եղած փաստացի օրերի քանակն է (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի):

Պարտատոմսերի արժեքը կլորացվում է ստորակետից հետո 4 (չորս) նիշի ճշտությամբ:

2.3.12. Պարտատոմսի մինչև մարում եկամտաբերությունը հաշվարկվում է 2.3.11 ենթակետում նշված բանաձևով:

2.3.13. ՀՀ ԿԲ ֆինանսական վերահսկողության վարչությունը բավարարել է ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի դիմումը, համաձայն որի Ընկերությանը թույլատրվում է պարտատոմսերի թողարկման միջոցով ներգրավել միջոցներ նաև ֆիզիկական անձանցից:

ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի անվանական պարտատոմսերը թողարկվում են համաձայն Թողարկողի Խորհրդի թիվ 155-Լ որոշման, որն ընդունվել է 2017թ.-ի սեպտեմբերի 20-ին (Հավելված 6):

Թողարկողը առաջին և երկրորդ տրանշների տեղաբաշխումն իրականացնելու է միևնույն օրը: Պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումը տեղի կունենա ՀՀ ԿԲ-ի կողմից պարտատոմսերի Ազդագրի գրանցումից հետո մինչև 2017թ.-ի դեկտեմբերի 25-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածում որոշված օրը: Թողարկման և տեղաբաշխման օրը կսահմանվի Ընկերության գործադիր տնօրենի որոշմամբ: Այդ մասին տեղեկատվությունը կիրապարակվի տեղաբաշխումից ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային օր առաջ Թողարկողի և Տեղաբաշխողի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում՝ www.globalcredit.am և www.renesa.am: Թողարկման և տեղաբաշխման օրերը նույնն են:

2.3.14. Պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ, պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակի, ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ սահմանափակումներ չեն սահմանվում՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի: Մասնավորապես, ներդրողների կողմից կարգավորվող շուկայում գնված Թողարկողի պարտատոմսերի հետագա վերավաճառքը այլ ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձանց իրականացվում է միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն ստանալուց հետո տվյալ շուկայից դուրս Ընկերության պարտատոմսերով առևտուրն արգելվում է:

2.3.15. Պարտատոմսերում ներդրում կատարող անձինք ընդհանուր առմամբ եկամուտ են ստանում հետևյալ դեպքերում՝ արժեկտրոնային եկամուտ և կապիտալի հավելված (մինչև մարումը վաճառքի և ձեռք բերման գնի դրական տարբերություն):

Թողարկվող պարտատոմսերից ստացվող եկամուտները ենթակա են հարկման ըստ հետևյալ հարկատեսակների.

1. շահութահարկ (իրավաբանական անձանց համար)

2. եկամտային հարկ (ֆիզիկական անձանց համար)

- Պարտավորմաններից ստացվող եկամտի շահութահարկով հարկման կարգն ու նկարագիրը.

Համաձայն «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները (այսուհետ՝ ռեզիդենտ) և ոչ ռեզիդենտները:

Ռեզիդենտ են համարվում Հայաստանի Հանրապետությունում ստեղծված (պետական գրանցում ստացած, հաշվառված, կանոնները գրանցած) կազմակերպությունները: Ոչ ռեզիդենտ են համարվում օտարերկրյա պետություններում ստեղծված կազմակերպությունները, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունները և դրանց կողմից Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս ստեղծված կազմակերպությունները:

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Ոչ ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը:

Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ 20 (քսան) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար շահութահարկի դրույքաչափը Ընկերության պարտավորումներում կատարված ներդրումներից ստացված եկամտի (տոկոս, հավելված) համար կազմում է 10%: Ընկերությունը ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձ ներդրողների համար տոկոսային եկամտի վճարման դեպքում հանդիսանում է հարկային գործակալ:

- Պարտավորմաններից ստացվող եկամտի եկամտային հարկով հարկման կարգն ու նկարագիրը.

Հայաստանի Հանրապետությունում եկամտային հարկ վճարողներ են համարվում ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերը և նոտարները: Ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է Հայաստանի Հանրապետությունում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ որի կենսական շահերի կենտրոնը ՀՀ-ում է: Ոչ ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը վերոնշյալին չի համապատասխանում:

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացման ենթակա՝ հաշվեգրված (պասիվ

եկամուտների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատեր կամ նոտար չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց մասով՝ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում ստացված) հարկվող եկամուտը:

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացման ենթակա՝ հաշվեգրված (պասիվ եկամուտների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատեր կամ նոտար չհանդիսացող ֆիզիկական անձանց մասով՝ քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում ստացված) հարկվող եկամուտը:

Հարկվող եկամուտը հաշվետու ժամանակաշրջանում հարկ վճարողի համախառն եկամտի և «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված նվազեցվող եկամուտների ու ծախսերի դրական տարբերությունն է:

Եկամտային հարկով հարկվում է միայն Ընկերության պարտատոմսերի համար վճարված տոկոսային եկամուտը: Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար հարկման դրույքաչափը սահմանված է 10%: Վերջիններիս համար Ընկերությունը հանդիսանում է հարկային գործակալ:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1. Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար:

ա. Ընկերության կողմից թողարկվող անվանական պարտատոմսերի ընդհանուր ծավալը կազմում է՝

Առաջին տրանշ՝ 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար, քանակը՝ 10,000 (տասը հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով և 36 (երեսունվեց) ամիս շրջանառության ժամկետով,

Երկրորդ տրանշ՝ 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ, քանակը՝ 30,000 (երեսուն հազար) հատ պարտատոմս, յուրաքանչյուրը 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 12 (տասներկու) ամիս շրջանառության ժամկետով:

բ. Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման օրը Ընկերության գործադիր տնօրենի որոշմամբ կսահմանվի ՀՀ ԿԲ-ի կողմից պարտատոմսերի Ազդագրի գրանցումից հետո մինչև 2017թ.-ի դեկտեմբերի 25-ը ներառյալ: Առաջին և երկրորդ տրանշների տեղաբաշխումն իրականացվելու է միևնույն օրը: Ժամկետների հնարավոր փոփոխությունները կարող են կատարվել Ընկերության Խորհրդի որոշմամբ: Թողարկման և տեղաբաշխման օրերը նույնն են: Այդ մասին տեղեկատվությունը կիրապարակվի տեղաբաշխումից ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային

օր առաջ Թողարկողի և Տեղաբաշխողի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում՝ www.globalcredit.am և www.renesa.am: Նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակվել/տարածվել նաև այլ միջոցներով:

Թողարկողի պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բորսա) տեղաբաշխման համակարգով, ստանդարտ փակ (եվրոպական) մեկանգամյա աճուրդի անցկացման միջոցով՝ համաձայն Բորսայի «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ի, ընդ որում աճուրդին ոչ մրցակցային, ինչպես նաև լրիվ բավարարմամբ հայտեր չեն կարող ներկայացվել:

Աճուրդն անցկացվելու է դրա համար նախատեսված արժեթղթերի և դրամական միջոցների նախնական դեպոնացմամբ: Տեղաբաշխման ընթացքում որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման ցանկացած մասնակից (այսուհետ՝ գնորդ) գործարքներ կարող է կնքել նախապես դեպոնացված դրամական միջոցների սահմաններում, իսկ տեղաբաշխողը՝ նախապես դեպոնացված արժեթղթերի սահմաններում: Տեղաբաշխման նստաշրջանի ընթացքում գնորդները կարող են կատարել դրամական միջոցների լրացուցիչ դեպոնացումներ և ապադեպոնացումներ՝ համաձայն Բորսայի «Կորպորատիվ արժեթղթերի առևտրի կանոններով» և Դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններով» սահմանված ընթացակարգերի:

գ. Տեղաբաշխմանը «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ով սահմանված կարգով ուղղակիորեն որպես գնորդ կարող են մասնակցել միայն Բորսայի անդամները, որոնք կարող են հանդես գալ իրենց անունից և իրենց հաշվին կամ իրենց անունից և հաճախորդի հաշվին: Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողները աճուրդին կարող են մասնակցել Բորսայի անդամների միջոցով՝ վերջիններիս կողմից սահմանված կարգով և պայմաններով: Բորսայի անդամների ցանկը ներկայացված է Բորսայի պաշտոնական կայքում՝ www.nasdaqomx.am: Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողները անհրաժեշտ է, որպեսզի ուսումնասիրեն Բորսայի տարբեր անդամների կողմից առաջարկվող պայմանները՝ իրենց համար օպտիմալ տարբերակ գտնելու և իրենց կողմից աճուրդին մասնակցելու գործընթացների վերաբերյալ առավել սպառիչ և մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար:

դ. Գնորդները պարտատոմսերը ձեռք բերելու նպատակով գնման մրցակցային հայտեր են ներկայացնում տեղաբաշխման համակարգ՝ տեղաբաշխման օրվա ժամը 11:00-ից մինչև 13:30-ը: Գնորդները իրավունք ունեն նաև մինչև հայտերի ներկայացման ժամանակաշրջանի ավարտը հանել Հերթում գտնվող իրենց կողմից ներկայացված հայտերը, ինչպես նաև փոփոխել դրանցում նշված պայմանները: Տեղաբաշխողի կողմից կտրման գնի ընտրությունը, հաստատումը և աճուրդի անցկացումը, որի ընթացքում տեղի է ունենում արժեթղթերով առքուվաճառքի

գործարքների կնքման գործընթացը, տեղի է ունենում մինչև տեղաբաշխման օրվա ժամը 15:00-ն: Գնման մրցակցային հայտով գործարքները կնքվում են այն գներով, որոնք նշված են գնման հայտերում՝ ըստ գների նվազման հաջորդականության: Միևնույն գին ունեցող հայտերը բավարարվում են ըստ դրանց տեղաբաշխման համակարգ մուտքագրման ժամանակային առաջնահերթության:

ե. Որպես գնորդ հանդես եկող տեղաբաշխման ցանկացած մասնակցի կողմից ներկայացված մրցակցային հայտերում նշված արժեթղթերի ընդհանուր քանակի համար սահմանափակում չկա: Գնորդը կարող է տեսնել միայն իր կողմից տեղաբաշխման համակարգ ներկայացված բոլոր գնման հայտերը:

Տեղաբաշխման աճուրդը կարող է հետաձգվել, ընդմիջվել կամ դադարեցվել, աճուրդի ընթացքում տեխնիկական ընդմիջում կարող է հայտարարվել, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է չեղյալ համարվել Բորսայի՝ «Առևտրի ընդհանուր կանոններ»-ով և «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ով սահմանված ընթացակարգերով և սահմանված դեպքերում:

զ. Բորսան տեղաբաշխման ավարտից հետո տեղաբաշխման արդյունքների մասին տեղեկատվությունը հրապարակում է իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ համաձայն Բորսայի՝ «Տեղեկատվության բացահայտման կանոններ»-ի:

Թողարկողն իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում (www.globalcredit.am) տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում հրապարակում է աճուրդի արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ներկայացնելով առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը, բավարարված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը, տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին կշռված գինը (եկամտաբերությունը) և այլն:

է. Թողարկողի պարտատոմսերի դիմաց սեփականության իրավունքը հավաստող քաղվածքները տրամադրվում են «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) հաշվի օպերատորի կողմից հաստատված կարգով և ժամկետներում:

2.4.2. Տեղաբաշխման պլանը

ա. Պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց (այդ թվում որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողներին), անհատ ձեռնարկատերերին և Թողարկողի բաժնետերերին:

բ. Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո 1 ժամվա ընթացքում Բորսայի իրավասու ստորաբաժանումը Բորսայի՝ «Առևտրի ընդհանուր կանոններ»-ին համապատասխան

ձևակերպում է կնքված գործարքների գրանցման վկայականները և ուղարկում Բորսայի համապատասխան անդամին: Իրենց հայտերի բավարարման մասին Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողներն տեղեկանում են Բորսայի այն անդամից, ում միջոցով մասնակցել են տեղաբաշխման աճուրդին:

2.4.3 Առաջարկի գինը

Տեղաբաշխման համակարգում գրանցվելուց հետո տեղաբաշխման մասնակիցները տեղաբաշխման նստաշրջանի բացման պահից տեղաբաշխման համակարգ են մուտքագրում պարտատոմսերի գնման հայտերը: Թողարկողը և Տեղաբաշխողը միասին սահմանում են կտրման նվազագույն գին, որից ցածր գնով ներկայացված հայտերը չեն բավարարվում: Կտրման գնի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառվում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման վերաբերյալ հրապարակվող հայտարարության մեջ:

Բորսայի անդամները, որոնց կազմում կամ անունից հանդես են գալիս գործարքի կողմ հանդիսացող տեղաբաշխման մասնակիցները պարտավոր են Բորսային վճարել Բորսայի «Սակագների մասին կանոններով» սահմանված համապատասխան միջնորդավճարները: Պարտատոմսերի ձեռք բերման դիմաց գանձվող միջնորդավճարների վերաբերյալ Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողները տեղեկանում են Բորսայի այն անդամից, ում միջոցով մասնակցել են տեղաբաշխման աճուրդին և ձեռք են բերել տեղաբաշխվող պարտատոմսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

ա. Թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար իրականացվելու է լավագույն ջանքերի սկզբունքով չերաշխավորված տեղաբաշխում: Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու նպատակով Թողարկողը «ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ ներդրումային ընկերության հետ 2017թ.-ի սեպտեմբերի 22-ին կնքել է «Տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման» պայմանագիր (Հավելված 7): Վերջինս պարտավորվում է պայմանագրի դրույթներին համապատասխան իրականացնել Թողարկողի անվանական արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար և 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ թողարկման ծավալով պարտատոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխում՝ առանց աճուրդի ժամանակ չտեղաբաշխված պարտատոմսերը ձեռք բերելու պայմանի: Վերոնշյալ պայմանագրով մատուցվող ծառայությունների դիմաց Թողարկողը պարտավորվում է Տեղաբաշխողին վճարել 5 (հինգ) միլիոն ՀՀ դրամ հաստատուն վճար:

«ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ ներդրումային ընկերության հասցեն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Վարդանանց 16, հեռ.՝ +(374 10) 54 83 83, 54 83 87, ֆաքս՝ +(374 10) 54 83 83, էլ.փոստ՝ info@renesa.am, պաշտոնական ինտերնետային կայք՝ www.renesa.am:

բ. Տեղաբաշխման աճուրդի ընթացքում Բորսայի անդամ չհանդիսացող ներդրողները պարտատոմսեր կարող են ձեռք բերել Բորսայի անդամների միջոցով՝ վերջիններիս կողմից սահմանված սակագներով և պայմաններով: Բորսայի անդամների ցանկը ներկայացված է «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի պաշտոնական կայքում՝ www.nasdaqomx.am: Իսկ արդեն երկրորդային շուկայում (տեղաբաշխումից հետո) պարտատոմսերի առքուվաճառքի գործարք կնքելու համար ներդրողները պետք է դիմեն կա՛մ ներդրումային ընկերություններին, կա՛մ բրոքերային ծառայություն մատուցող բանկերին:

Պարտատոմսերում ներդրում կատարող անձինք պետք է ունենան արժեթղթերի հաշիվներ, որոնք բացվում և սպասարկվում են ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով: ՀԿԴ օպերատորների ցանկը ներկայացված է «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.nasdaqomx.am:

Պարտատոմսեր ձեռք բերող անձը, նախքան ներդրում իրականացնելը, պարտավոր է նաև ցանկացած բանկում իր անվամբ բացել դոլարային և դրամային բանկային հաշիվ (նման հաշիվներ չունենալու դեպքում):

2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո Թողարկողը հնարավորինս սեղմ ժամկետում պետք է դիմի Բորսա՝ պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորվող շուկայում ապահովելու նպատակով: Առաջին տրանշով տեղաբաշխված պարտատոմսերի (արտարժութային/դոլարային) դեպքում Բորսայի կողմից ցուցակման դիմումի մերժման պարագայում թողարկումը չեղյալ է համարվում և Ընկերությունը պարտավորվում է 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում հետ վերադարձնել պարտատոմսերի սեփականատերերի վճարած գումարները՝ ներառյալ կուտակված տոկոսները: Թողարկողը, պարտատոմսերի ցուցակումից հետո, մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին կիրապարակի իր ինտերնետային կայքում:

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերի առևտուրը թույլատրված չէ ոչ մի շուկայում:

Թողարկողը պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիությունը ապահովելու նպատակով կօգտվի շուկա ստեղծողի (market maker) ծառայություններից, որոնք կմատուցվեն «ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ կողմից՝ համաձայն վերջինիս

հետ կնքվելիք Բորսայում պարտատոմսերի առք ու վաճառքի գնանշումներ կազմակերպելու վերաբերյալ պայմանագրի:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Սույն բաժնի պատրաստման ընթացքում որպես խորհրդատու հանդես է եկել «ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ-ն: Ներկայացված տեղեկատվությունը չի ենթարկվել ստուգման անկախ աուդիտորի կողմից, ինչպես նաև նշված տեղեկատվության համար աղբյուր չեն հանդիսացել երրորդ անձինք: Թողարկողին վարկանշող կազմակերպությունների կողմից որևէ վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորները

Թողարկողը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով յուրաքանչյուր տարի հրավիրում է արտաքին աուդիտ և անցնում աուդիտորական ստուգում:

Կարևորելով բարձր մասնագիտական և հարուստ փորձառության գործոնը՝ Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից կայացրած որոշումների համաձայն վերջին 3 տարիներին (2014թ., 2015թ. և 2016թ.) կազմակերպության ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտորական ստուգումը վստահվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲ Ընկերությանը:

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ -ն հանդիսանում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն գրանցված և KPMG Europe LLP-ի կողմից վերահսկվող ընկերություն, շվեյցարական KPMG International Cooperative (“KPMG International”) կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ հասցեն է՝ Հայաստան, 0010, Երևան, Վազգեն Սարգսյան փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի-Պլազա» բիզնես-կենտրոն 8-րդ հարկ, հեռախոս՝ +374(10) 566 762, ֆաքս՝ +374(10) 566 762, էլ.փոստ՝ general@kpmg.co.am, ինտերնետային կայք՝ www.kpmg.am, տնօրեն՝ Տիգրան Գասպարյան:

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ կողմից Թողարկողի ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ անկախ աուդիտորական եզրակացությունները 2015-2016թթ.-երի համար ներկայացված են համապատասխանաբար Հավելված 3-ում և Հավելված 2-ում:

Վերջին երեք տարիների ընթացքում Ընկերության աուդիտն իրականացնող անձանց կողմից աշխատանքի հրաժարման դեպք չի եղել:

3.2 Ռիսկային գործոններ

Թողարկողի պարտականությունների կատարումը ուղիղ համեմատական կախվածության մեջ է իր ֆինանսական վիճակից: Յուրաքանչյուր ընկերության գործունեության հետ կապված կան որոշակի ռիսկեր, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ նրա ֆինանսական հնարավորությունների վրա: Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումներ կատարելուց առաջ յուրաքանչյուր ներդրող ինքնուրույն, կամ եթե անհրաժեշտ է, խորհրդատուի օգնությամբ պետք է գնահատի ներդրումների հետ կապված իր ռիսկերը:

Հաջորդիվ ներկայացվում են այն ռիսկերի ոչ սպառիչ ցանկը (Թողարկողի և Տեղաբաշխողի կարծիքով էական համարվող), որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության վրա:

Ընդհանուր ռիսկային գործոններ

- Մակրոտնտեսական ռիսկեր - ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակը և վարկավորման շուկաների փոփոխությունները կարող են իրենց ազդեցությունն ունենալ Թողարկողի գործունեության ֆինանսական արդյունքների վրա: 2016թ.-ին իրական ՀՆԱ-ի աճը նախորդ տարվա համեմատ ՀՀ-ում կազմել է 0.2%, իսկ Արժույթի միջազգային հիմնադրամը 2017թ. և 2018թ.-երի համար կանխատեսել է իրական ՀՆԱ-ի 2.9% աճ: Գործազրկության մակարդակը ՀՀ-ում 2016թ.-ին կազմել է 18%, իսկ համաձայն ԱՄՀ-ի կանխատեսումների՝ գործազրկության մակարդակը ՀՀ-ում 2017թ.-ին և 2018թ.-ին կլինի 18.9%:
- Քաղաքական ռիսկեր - քաղաքական, տարածաշրջանային, ինչպես նաև միջազգային աշխարհաքաղաքական իրավիճակների փոփոխությունները իրենց անմիջական ազդեցությունն են ունենում Թողարկողի գործունեության և պարտատոմսերի շուկայի վրա:
- Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկ - Շուկան կարգավորող և Թողարկողի գործունեությանը վերաբերող օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կամ նոր օրենսդրական ակտերի սահմանումը կարող են առաջացնել հավելյալ ծախսեր կամ ազդել արժեթղթերից ստացվող եկամուտների վրա: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի այն հանգամանքը, որ տվյալ ռիսկը իր մեջ ներառում է նաև հարկերի հաշվարկման և գանձման հնարավոր փոփոխությունները:

Թողարկողի հետ կապված ռիսկեր.

- **Վարկային ռիսկ** – սա Թողարկողի նկատմամբ վերջինիս պարտապանների և փոխառուների կողմից իրենց պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում Թողարկողի մոտ ֆինանսական վնասների առաջացման հնարավորությունն է: Թողարկողը իր վարկային ռիսկը կառավարելու համար մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը, որն ակտիվորեն վերահսկում է վարկային ռիսկը: Թողարկողը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը, ինչպես նաև սահմանում է մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի

նկատմամբ ռիսկի ընդունելի մակարդակի սահմանաչափերը: Ընկերության վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Ընկերության խորհրդի կողմից: Ընկերությունը ընդհանուր սահմանաչափեր է սահմանում վարկային պորտֆելի նկատմամբ՝ նպատակ ունենալով կառավարել պորտֆելի աշխարհագրական, ոլորտային, ճյուղային և տեսակային կենտրոնացվածության մակարդակը: Կազմակերպության վարկային պորտֆելի կենտրոնացվածության մակարդակը ըստ վարկատեսակների միջինից ցածր է, որը հաշվարկվում է ըստ Հերֆինդալ-Հիրշմանի գործակցի (Հերֆինդալ-Հիրշմանի գործակցին ընդունում է արժեքներ 0-1 միջակայքում և բնութագրում է կենտրոնացվածությունը. 0-ին մոտ արժեքները բնութագրում են կենտրոնացվածության ցածր աստիճան): Ստորև ներկայացվում է Թողարկողի 2012-2017թթ.-երի համար վարկային պորտֆելի կենտրոնացվածության գործակցը՝ ըստ վարկատեսակների.

Կենտրոնացվածության Հերֆինդալ-Հիրշմանի գործակց

Ցուցանիշ	30.06.2017	2016	2015	2014	2013	2012
Վարկային պորտֆել /ըստ վարկատեսակների/	0.313	0.3417	0.3797	0.3768	0.4744	0.4785

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դասակարգման և վարկային ռիսկի կառավարման համար վնասների և կորուստների պահուստին կատարվող հատկացումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ:

Ռիսկի դասերը	Վարկեր							
	Քանակ		Գումար/հազ.դր/		Տրված վարկերի գծով պահուստ			
					մնացորդը/հազ.դր/		%	
1	2		3		4		5	
	դրամ	արտարժույթ	դրամ	արտարժույթ	դրամ	արտարժույթ	դրամ	արտարժույթ
1. Ստանդարտ	6,758	465	7,064,350	3,566,111	70,644	35,661	1.00%	1.00%
2. Հսկվող	1,256	17	390,397	233,986	39,040	28,078	10.00%	12.00%
3. Ոչ ստանդարտ	575	16	165,862	278,639	33,172	66,873	20.00%	24.00%
4. Կասկածելի	299	7	114,030	56,964	57,015	34,178	50.00%	60.00%
5. Անհուսալի	0	0	0	0	0	0	0	0
Ընդամենը	8,888	505	7,734,639	4,135,700	199,871	164,790	2.58%	3.98%

Ընկերության վարկային պորտֆելում դասակարգված (ժամկետանց կամ արժեզրկված) վարկերի տեսակարար կշիռը 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 4.6%, իսկ 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ՝ 10.4%:

- **Իրացվելիության ռիսկ** – Իրացվելիությունը Թողարկողի հնարավորությունն է ապահովել և բավարարել դրամական միջոցների նկատմամբ սպասվող (ամենօրյա) և անկանխատեսելի ի հայտ եկող պահանջները՝ ֆինանսական պարտավորությունների ժամանակին կատարման համար: Այս ամենի տակ հասկացվում է ակտիվները նվազագույն ծախսերով և խելամիտ գնով դրամական միջոցների վերածելու հնարավորությունը: Թողարկողի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Թողարկողի ղեկավարությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում իրացվելիության ռիսկի վերահսկողությանը/կառավարմանը և այս ռիսկի սահմանափակման համար ներգրավում է լրացուցիչ դրամական միջոցներ, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Ընկերությունը, իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով, ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, մշտապես ապահովում ու պահպանում է իրացվելիության ցուցանիշը բարձր մակարդակի վրա: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Ընկերության խորհրդի կողմից:
- **Արտարժույթային ռիսկ** – սա առաջանում է փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության կամ տատանումների արդյունքում, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական դիրքերի և դրամական հոսքերի վրա: Ընդհանուր առմամբ արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթային դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Ստորև ներկայացվում է փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության արդյունքում Ն1 (ընդհանուր կապիտալի համարժեքություն) և Ն3 (մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափ) նորմատիվների մեծությունների հնարավոր փոփոխության

վերլուծությունը, որն իրականացվել է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ՀՀ դրամի 10, 20, 30 և 50 դրամով արժևորման սցենարների հիման վրա:

31/08/17- ՀՀ ԿԲ փոխարժեք՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 478.44 ՀՀ դրամ

	Ն1 նորմատիվ %	Ն3 նորմատիվ %
ՀՀ ԿԲ Նորմատիվների սահմանաչափերը	Նվազագույն 12.00	Առավելագույն 25.00
Փաստացի 31.08.2017թ.	14.77%	21.80%
Սցենար 1 ՀՀ դրամը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 10 դրամով արժևորում	14.74%	21.86%
Սցենար 2 ՀՀ դրամը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 20 դրամով արժևորում	14.72%	21.90%
Սցենար 3 ՀՀ դրամը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 30 դրամով արժևորում	14.69%	21.94%
Սցենար 4 ՀՀ դրամը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 50 դրամով արժևորում	14.63%	22.02%

- Գործառնական ռիսկ** – Թողարկողի գործունեության ընթացքում ի հայտ եկող ռիսկերից է գործառնական ռիսկը, որը կարող է հանգեցնել անկանխատեսելի վնասների: Գործառնական ռիսկը պայմանավորված է ընկերության անձնակազմի ոչ համարժեք հմտությամբ կամ սխալ գործողություններով, ընթացիկ աշխատանքի կազմակերպման և կատարման թերություններով, սարքավորումների տեխնիկական անսարքությամբ, ընթացակարգերի անկատարությամբ: Գործառնական ռիսկը նվազագույնի հասցնելու նպատակով Ընկերությունում փաստաթղթավորված կերպով նկարագրված են գրեթե բոլոր բիզնես գործընթացները, կազմված են ներքին իրավական ակտեր, սահմանված են համապատասխան սահմանաչափեր, կիրառվում են կրկնակի ստուգման/ հաստատման սկզբունքները, սահմանված են հաշվետվությունների տեսակներ և պարբերականություններ: Հնարավոր վնասների կանխարգելման միջոցներից է հանդիսանում Թողարկողի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում ներքին հսկողության և ռիսկ-մենեջմենթի համակարգերի առկայությունը:
- Համբավի ռիսկը** – սա այն հավանականությունն է, որ Ընկերության վերաբերյալ հանրության բացասական կարծիքը (իրականությանը համապատասխանող կամ չհամապատասխանող) կհանգեցնի հաճախորդների թվաքանակի նվազման, կոնտրագենտների/հաճախորդների հետ իրականացվող գործառնությունների ծավալի կրճատման, ծախսատար դատական գործընթացների և եկամտաբերության անկման:

Համբավի ռիսկը կարող է առաջացնել նաև իրացվելիության խնդիրներ, Ընկերության արժեթղթերի գների անկում և այլն: Ուստի այս առումով Թողարկողը մեծ ուշադրություն է դարձնում իր գործարար համբավին և բարձր է գնահատում վերջինս՝ իրականացնելով բոլոր միջոցառումները այն մշտապես բարձր պահելու համար:

- **Մրցակցային ռիսկ** – ՀՀ-ում գործում է երեք տասնյակից ավել վարկային կազմակերպություն, գրեթե երկու տասնյակ բանկ, ինչպես նաև գրանցված են արտասահմանյան բանկերի մի շարք ներկայացուցչություններ, որոնք ակտիվ գործունեություն են իրականացնում ՀՀ ֆինանսական շուկայում: Թողարկողը հանդիսանում է խոշոր վարկային կազմակերպություն և իր կողմից կատարվող գործառնությունների ծավալով շուկայում համարվում է առաջատարներից մեկը: Հարկ է նշել, որ Թողարկողը գիտակցում է մրցակցային ռիսկը և հաստատուն կերպով բարելավում է հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների և սպասարկման որակը, օգտագործում է ժամանակակից տեխնոլոգիաները՝ շարունակելով ամրապնդել շուկայում իր դիրքերը:

Ընկերությունը կձեռնարկի բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները վերոնշյալ ռիսկերի բացահայտման, գնահատման, կառավարման, ինչպես նաև ռիսկային գործոնների ազդեցության նվազեցման առումով: Այնուամենայնիվ, բացասական ռիսկերի ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով ձեռնարկված միջոցառումների արդյունավետությունը չի երաշխավորվում Ընկերության կողմից՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ շատ դեպքերում ռիսկային գործոնները Ընկերության հսկողությունից դուրս են:

3.3 Տեղեկատվություն Թողարկողի մասին

Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

ա. Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է.

հայերեն՝ «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

ռուսերեն՝ Закрытое акционерное общество Универсальная кредитная организация “ГЛОБАЛ КРЕДИТ”

անգլերեն՝ “GLOBAL CREDIT” closed joint-stock company universal credit organization

Թողարկողի կրճատ ֆիրմային անվանումն է.

հայերեն՝ «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО УКО “ГЛОБАЛ КРЕДИТ”

անգլերեն՝ “GLOBAL CREDIT” UCO CJSC

բ. Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, քաղաք Երևան, 0054, Սասնա Ծռեր 2 շենք, թիվ 251 տարածք, պետական գրանցման համարը՝ 35, գրանցված՝ 26.10.2010թ. փոփոխված՝ 10.04.2015թ.,

գ. «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունը (համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 26.10.2010թ. թիվ 267Ա որոշման՝ փոփոխված 10.04.2015թ.) գրանցված ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն է, որը հիմնադրվել է «Վաշինգթոն Քափիթալ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ և «Կրեդիտ Յունիոն» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ միաձուլման արդյունքում: Հիմնադրման առաջին իսկ օրվանից «Գլոբալ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ ակտիվ գործունեություն է ծավալում ՀՀ վարկավորման շուկայում՝ առաջարկելով վարկերի լայն տեսականի հասարակության տարբեր շերտերի և նպատակների համար:

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն 2014թ.ին ձեռք է բերել նաև ՀՀ գյուղատնտեսության բնագավառում ակտիվ վարկային գործունեություն ծավալած «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ Ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ի 100% բաժնեմասը, որն էլ այնուհետև ՀՀ օրենսդրության համաձայն միացել է «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ին (մասնակիցների/բաժնետերերի համատեղ ընդհանուր ժողովի 2014թ. հունիսի 09-ի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 03)):

Ներկայումս ընկերությունը հանդիսանում է «ԿՐԵԴԻՏ ՅՈՒՆԻՈՆ», «ՎԱՇԻՆԳԹՈՆ ՔԱՓԻԹԱԼ» ՈՒՎԿ փակ բաժնետիրական ընկերությունների և «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ Ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ի իրավահաջորդը:

դ. Թողարկողի գտնվելու վայրն է ՀՀ, քաղաք Երևան, 0054, Սասնա Ծռեր 2 շենք, թիվ 251 տարածք

Կապի միջոցները՝ Հեռ.՝ +(374 11) 70 01 00, 70 02 00

Ֆաքս՝ +(374 11) 70 01 00

Էլ. փոստ՝ info@globalcredit.am

Ինտերնետային կայք՝ www.globalcredit.am

Թողարկողի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն

Ընկերությունը մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ չունի:

Ընկերությունը փաստացի գործունեություն է սկսել իրականացնել 2010թ.-ի հոկտեմբերի 26-ից: «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի գործունեության **հիմնական նպատակը** ՀՀ ֆինանսական շուկայի առաջատար դիրքերում հայտնվելն է, հանրությանը վարկային գործառնությունների իրականացման լայն հնարավորություններով

ներկայանալն ու նոր վարկատեսակների մշակմամբ ու ներդրմամբ մրցակցային շուկայում լուրջ դերակատարություն ունենալը:

Թողարկողի ապրանքային նշանն է՝

որը հաստատվել է 27.02.2015թ.-ին ՀՀ Մտավոր սեփականության գործակալության ապրանքային նշանների և արդյունաբերական նմուշների բաժնի կողմից:

Ե. Վերջին շրջանում Ընկերության հետ տեղի չեն ունեցել այնպիսի դեպքեր, որոնք ներդրողը կկարևորեր Ընկերության իրացվելիության մասին պատկերացում կազմելու համար: Այնուամենայնիվ, պետք է նշել, որ իրացվելիությունը գտնվում է տնօրինության ուշադրության կենտրոնում և բոլոր ջանքերը գործադրվում են դրա արդյունավետ կառավարման համար: Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս Թողարկողի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքը 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

	Մինչև մարում մնացած ժամանակը										
	Ցպահանջ	Մինչև 30 օր	31-60 օր	61-90 օր	91-120 օր	121-150 օր	151-180 օր	181- 1 տարի	1-3 տարի	3 տարուց ավել	Ընդամենը
Տեղաբաշխված միջոցներ	255,967	318,668	238,288	222,647	306,814	346,766	267,351	1,357,187	3,556,208	4,998,932	11,868,828
Ներգրավված միջոցներ	0	443,090	79,426	60,476	21,268	519,239	428,856	1,156,091	4,132,453	4,393,539	11,234,438
GAP	255,967	-124,422	158,862	162,171	285,546	-172,473	-161,505	201,096	-576,245	605,393	634,390

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1. Հիմնական գործունեությունը

Թողարկողն իրականացնում է «Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով, այլ իրավական ակտերով և իր Կանոնադրությամբ սահմանված ֆինանսական գործառնությունները: Ընկերությունը կարող է իրավաբանական անձանցից, իր մասնակիցներից, անհատ ձեռնարկատերերից, Հայաստանի Հանրապետությունից և համայնքներից, այլ պետություններից, միջազգային կազմակերպություններից ներգրավել փոխառություններ և կնքել նմանատիպ գործարքներ:

Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղվածությունը վարկերի տրամադրումն է: Ընկերությունը ձգտում է դրանք հասանելի դարձնել տնտեսության տարբեր հատվածների, ինչպես նաև հասարակության լայն շրջանակների համար: Դա է վկայում մատուցվող ֆինանսական ծառայությունների բազմազանությունը, մասնավորապես՝

- Հիփոթեքային վարկեր, այդ թվում՝ սեփական ռեսուրսներով տրամադրում է բնակելի անշարժ գույքի ձեռքբերման, վերանորոգման, «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՓԲԸ հետ համագործակցության շրջանակներում բնակելի անշարժ գույքի ձեռք բերման, կառուցապատման և վերանորոգման հիփոթեքային վարկեր, իսկ «Երիտասարդ ընտանիքին՝ մատչելի բնակարան» պետական ծրագրի շրջանակներում բնակելի անշարժ գույքի ձեռքբերման վարկեր: Ընկերության կողմից տրամադրվում է նաև էներգաարդյունավետ հիփոթեք, որն իր մեջ ներառում է՝ բնակարանային միկրովարկերը և էներգաարդյունավետ վերանորոգում իրականացնելու համար տրամադրվող վարկերը:
- Ձեռնարկատիրական վարկեր փոքր և միջին բիզնեսի զարգացման նպատակով, այդ թվում՝ տնտեսական գործունեության ընդլայնման, տրանսպորտային միջոցների ձեռք բերման նպատակներով, ինչպես նաև ֆինանսական հոսքերով ապահովված բիզնես վարկեր:
- Սպառողական վարկերի լայն տեսականի, այդ թվում՝ ոսկու գրավադրմամբ վարկեր, ավտովարկեր, ուսանողական, տուրիստական վարկեր, շարժական և/կամ անշարժ գույքի գրավադրմամբ վարկեր, թոշակային վարկ և այլն:
- Միկրոֆինանսների և գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրում գյուղական տնտեսություններին, ինչպես նաև Գյուղատնտեսության զարգացման ծրագրերի շրջանակներում տրամադրվող վարկերը:
- Երաշխիքներ՝ աշխատանքների կատարման, կանխավճարի, հայտի ապահովման (մրցույթի մասնակցության), կատարված աշխատանքների որակի (ետավարտական) և այլն,
- Ֆակտորինգային գործառնություններ. Ընկերությունը հանդիսանում է այն եզակի վարկային կազմակերպություններից, որոնք մատուցում են ֆակտորինգային ծառայություններ, և լուրջ դերակատարություն ունի տվյալ ոլորտի հեռանկարային զարգացման գործում:
- Պետական և կորպորատիվ արժեթղթերով գործառնություններ և այլն:

Ֆինանսական գործառնությունները Ընկերության կողմից իրականացվում են ինչպես ՀՀ դրամով, այնպես էլ արտարժույթով կանխիկ և անկանխիկ եղանակներով:

2016թ.-ի պարտատոմսերի թողարկումից հետո Ընկերությունն աճեցրել է իր վարկային պորտֆելը և գործարկել է մի շարք նոր վարկատեսակներ: Մասնավորապես, ձեռնարկատիրական վարկերի շարքում ավելացել են «Ակնթարթային էքսպրես» և «Միկրո» վարկատեսակները, որոնք վարկավորվելու հնարավորություն են տալիս անհատ ձեռնարկատերերի առավել մեծ խմբերին:

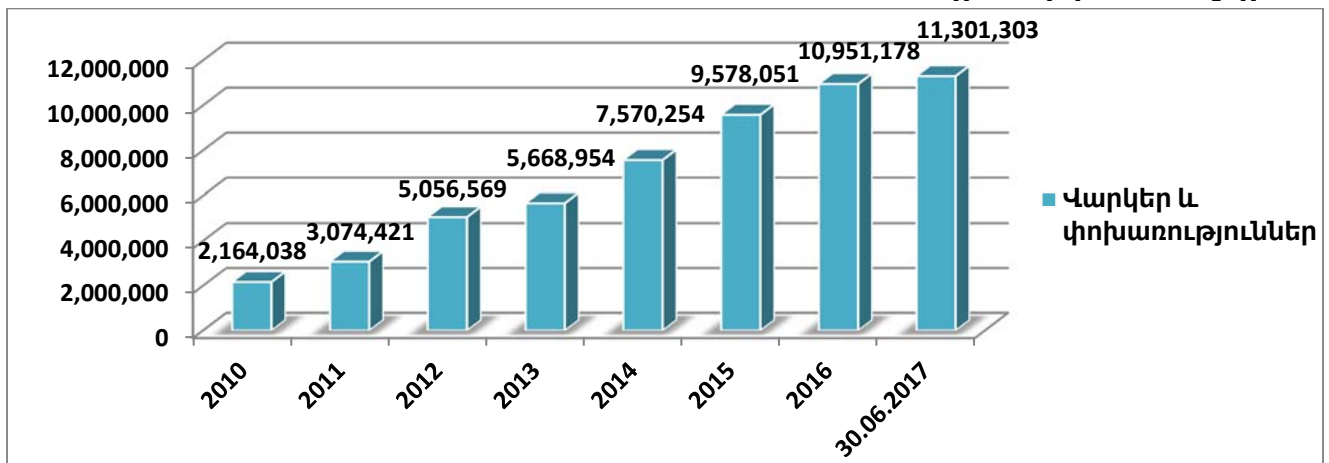
Հիփոթեքային վարկավորման ոլորտում Թողարկողը սկսել է ֆինանսական ծառայություններ մատուցել նաև մայրաքաղաքից դուրս՝ տրամադրելով «Մարզային» անշարժ գույքի ձեռքբերման, վերանորոգման և կառուցապատման վարկեր: Պարտատոմսերի վերջին թողարկումից հետո Ընկերության գործիքակազմում ավելացել են նաև «Սևծովյան առևտրի և զարգացման» բանկից ներգրավված միջոցներով տրամադրվող հիփոթեքային վարկերը:

Գյուղատնտեսական վարկավորման ոլորտում, բացի ծրագրային վարկավորումից, Ընկերությունը սկսել է տրամադրել «Գյուղական /գյուղատնտեսական վարկեր» նաև սեփական ռեսուրսներով՝ ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով:

Սպառողական վարկավորման ոլորտում ներդրվել են նոր վարկատեսակներ՝ «Ի դրամ», «ՍՄՍ ԿՐԵԴԻՏ 200», «ԲԼԻՑ+», ինչպես նաև համագործակցության պայմանագրեր են կնքվել ձեռնարկատերերի հետ՝ ֆակտորինգային գործարքների իրականացման նպատակով: Արդյունքում սպառողական վարկերի պորտֆելն 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ 2016թ.-ի դեկտեմբերի նկատմամբ ապահովել է ավելի քան 18% աճ:

Ընկերության կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ծավալների աճի դինամիկան ներկայացվում է ստորև (Գծապատկեր 1).

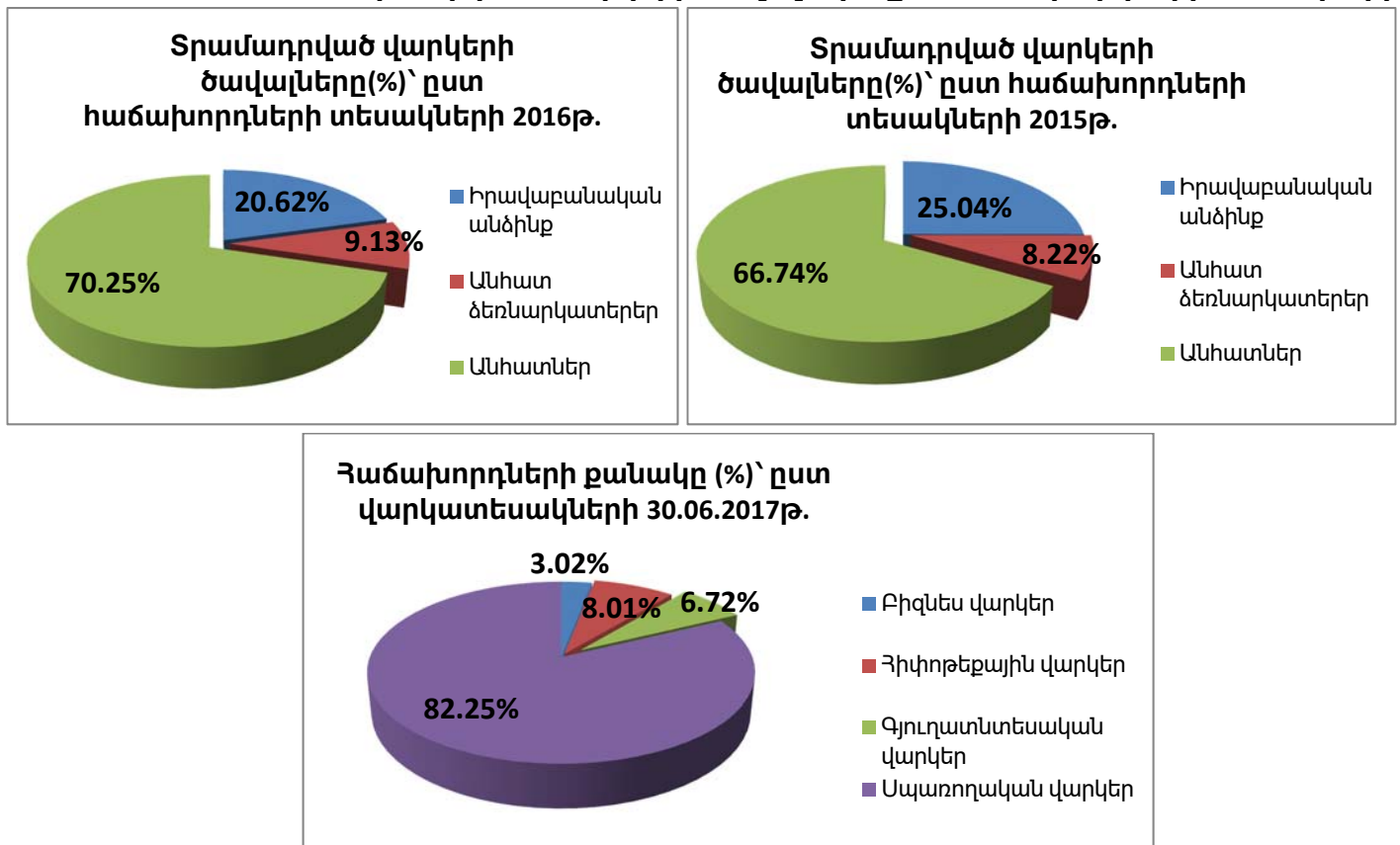
Գծապատկեր 1. Թողարկողի տրամադրած վարկերի և փոխառությունների դինամիկան /հազ.դրամ/

Ինչպես տեսնում ենք Գծապատկեր 1-ում Թողարկողի վարկային պորտֆելը գրանցել է դինամիկ աճ. հատկապես վերջին հաշվետու տարվա ընթացքում այդ աճը նախորդ տարվա նկատմամբ կազմել է 14.34%, իսկ գործունեության սկզբի (2010թ.) համեմատ պորտֆելն աճել է ավելի քան 406%: 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ 2016թ.-ի նկատմամբ վարկային պորտֆելի աճը կազմել է 3.2%:

Գծապատկեր 2-ում ներկայացված են Ընկերության կողմից տրամադրված վարկերի ծավալները ըստ հաճախորդների տեսակների (2015թ., 2016թ.), ինչպես նաև հաճախորդների քանակը ըստ վարկատեսակների (30.06.2017թ.): Ինչպես տեսնում ենք Ընկերության հաճախորդների կազմում գերակշռող են անհատ վարկառուները (2015թ.՝ 66.74%, 2016թ.՝ 70.25%):

Գծապատկեր 2. Վարկերի ծավալներն ըստ հաճախորդների տեսակների

Թողարկողի սոցիալական ծրագրերից կարելի է առանձնացնել նաև արևային ջրատաքացուցիչների ֆինանսավորման ծրագիրը, ինչպես նաև առաջիկա տարիներին Ընկերությունը նախատեսում է ակտիվորեն միջոցառումներ իրականացնել վարկային պորտֆելի մեծացման ուղղությամբ: Միաժամանակ, Ընկերությունը քայլեր է ձեռնարկելու, որպեսզի

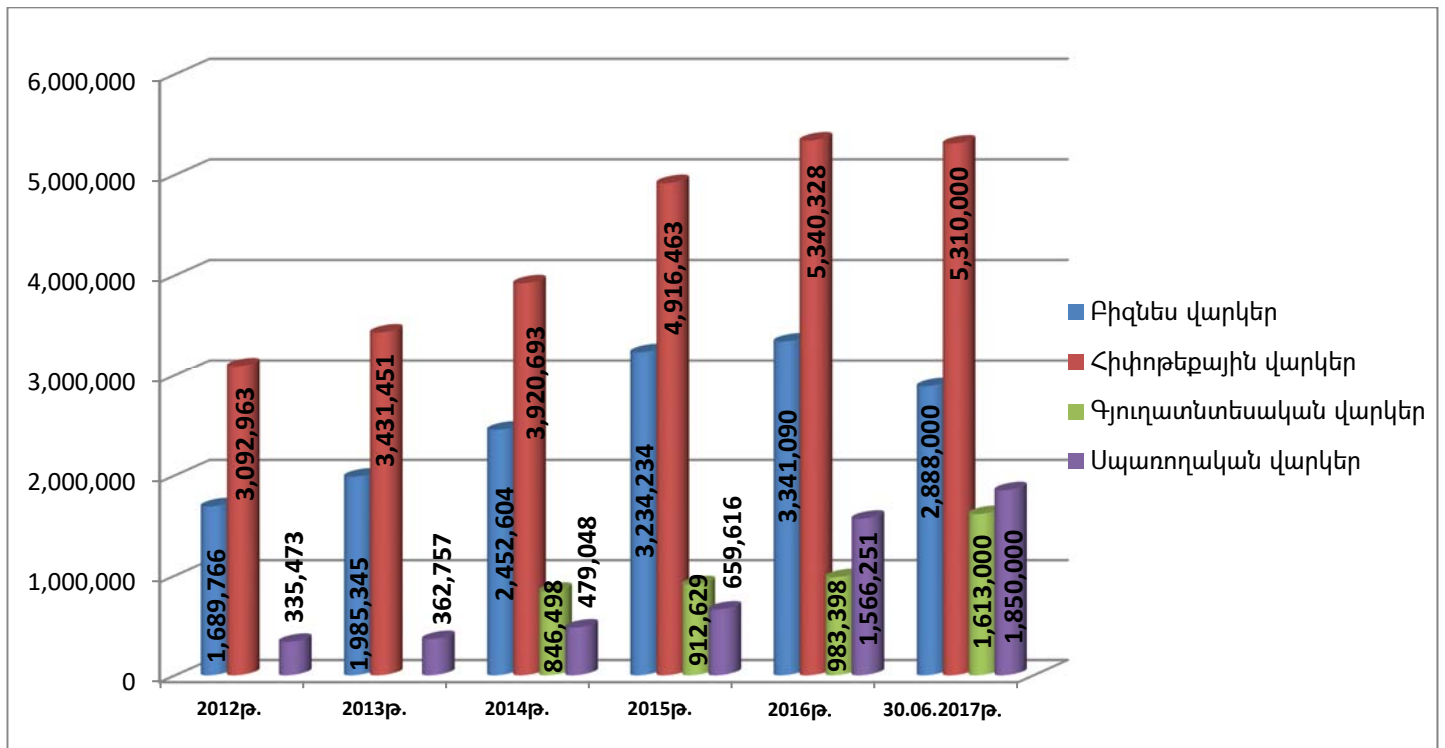
պահպանի տրված վարկերի որակը, բարելավի վարկային գործիքները և տրամադրի որակյալ ֆինանսական ծառայություններ:

3.4.2. Հիմնական շուկաներ

3.4.2.1. Ընկերությունն առանձնանում է ՀՀ ֆինանսական շուկայում իր կողմից առաջարկվող որակյալ ծառայությունների լայն տեսականիով: Ընկերության ծառայությունների մատուցման հիմնական շուկաներն են բնակարանային վարկավորման, ձեռնարկատիրական, գյուղատնտեսական և սպառողական վարկավորման շուկաները: Հաճախորդներին տրամադրված վարկերը ըստ վարկի դասերի ներկայացվում են Գծապատկեր 3-ում:

Ինչպես երևում է Գծապատկեր 3-ից Թողարկողի վարկային պորտֆելում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն հիփոթեքային վարկերը՝ կազմելով վարկային պորտֆելի 60.4%-ը, 59.4%-ը, 50.9%-ը, 50.6%-ը և 47.5%-ը համապատասխանաբար 2012, 2013, 2014, 2015 և 2016թթ.-ին, իսկ 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ՝ 45.5%-ը: Տրամադրված վարկերի ծավալում համեմատաբար մեծ կշիռ ունեն նաև բիզնես վարկերը՝ 2012թ.-ին կազմելով Թողարկողի վարկային պորտֆելի 33%-ը, 2013թ.-ին՝ 34.4%-ը, 2014թ.-ին՝ 31.9%-ը, 2015թ.-ին՝ 33.3%-ը, 2016թ.-ին՝ 29.7%-ը, և 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ՝ 24.8%-ը:

Գծապատկեր 3. Վարկերի ծավալներն ըստ վարկատեսակների/հազ.դրամ/

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Ընկերության վարկային պորտֆելի գերակշռող մասը (վերջին տարիներին 45% և ավելի) կազմում են հիփոթեքային վարկերը, ուստի ՀՀ հիփոթեքային շուկան մշտապես գտնվում է Ընկերության ուշադրության կենտրոնում և իրականացվում են տվյալ շուկայի ուսումնասիրություններ և վերլուծություններ:

Ֆինանսական ծառայություններ մատուցելիս Ընկերությունն առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով՝ պրոֆեսիոնալիզմ, թափանցիկություն, ճկունություն, արդյունավետություն, նորարարություն:

Ընկերությունը ձգտում է հաստատել երկարաժամկետ համագործակցություն յուրաքանչյուր հաճախորդի հետ: Այս նպատակով հաճախորդների հետ իր աշխատանքում ընկերությունը հավատարիմ է մնում կորպորատիվ քաղաքականության հետևյալ սկզբունքներին.

- Հուսալիություն, հաճախորդների որակյալ սպասարկման բարձր մակարդակի պահպանում, հաճախորդների շահերի պաշտպանություն,
- Հաճախորդների շահերից ելնելով պատասխանատու վարկավորում,
- Համապատասխանություն օրենքներին, էթիկայի նորմերի և արդար համագործակցության կանոնների պահպանում, իր պարտավորությունների ժամանակին կատարում և դրական հեղինակության ձևավորում,
- Քաղաքական դաշտում չեզոքության պահպանում և անկախություն որևէ կուսակցությունից և խմբավորումից,
- Գործունեության իրականացում՝ ի շահ հաճախորդների և բաժնետերերի:

3.4.2.2. Թողարկողն իր ակտիվ վարկային քաղաքականությունն իրականացնում է նաև շնորհիվ տեղական և միջազգային համագործակցող ֆինանսական կազմակերպությունների: Հիփոթեքային վարկավորման շուկայում Ընկերությունը հանդիսանում է.

1. «Հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման» պետական նպատակային ծրագրի մասնակից, որն իրականացվում է «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպության հետ մեկտեղ՝ սկսած 2009թ.-ից:

2. «Երիտասարդ ընտանիքին՝ մատչելի բնակարան» պետական նպատակային ծրագրի մասնակից, որն իրականացվում է «Բնակարան երիտասարդներին» վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպության հետ՝ սկսած 2010թ.-ից:

Ընկերությունը հանդիսանում է նաև՝

1. «Վարկային կազմակերպությունների միության» (ՎԿՄ) անդամ սկսած 2010թ.-ից, թեև «Զի-Էֆ-Սի Զեններալ Ֆայնենշլ ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» ՈւՎԿ ՍՊԸ-ն, որի իրավահաջորդն է Թողարկողը, հանդիսանում էր ՎԿՄ հիմնադիր-անդամ 2008 թ.-ից:

2. «Ինգո Արմենիա» ապահովագրական ՓԲԸ-ի ապահովագրական գործակալ՝ սկսած 2010թ.-ից:

Թողարկողը համագործակցում է նաև միջազգային և հայաստանյան հետևյալ կառույցների հետ՝

1. «Գյուղական ֆինանսավորման Կառույց-ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» (ԳՖԿ-ԾԻԳ), որը հիմնվել է 2005 թ. հուլիսի 14-ի N 1005-Ն ՀՀ Կառավարության որոշմամբ որպես ինքնուրույն կառույց ՀՀ ֆինանսների նախարարության համակարգում, այնուհետև ՀՀ Կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 15-ի թիվ 1783-Ն որոշմամբ միացման ձևով վերակազմակերպվել և վերանվանվել է ՀՀ ԿԱ ԳՏՏԶ ԾԻԳ ՊՀ գյուղական ֆինանսավորման կառույց՝ նպատակ ունենալով ուղղորդել և կառավարել գյուղական տարածքներում Մասնակից ֆինանսական Կառույցների (ՄՖԿ) միջոցով վարկավորման համար նախատեսված փոխառությունները: ԳՖԿ-ԾԻԳ-ի կողմից իրականացվում է փոքր և միջին գյուղական բիզնեսի զարգացմանն ուղղված փոխառության Համաձայնագրերի կնքումը տարբեր ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունների հետ, որոնց շարքում ծրագրին իր ակտիվ մասնակցությունն է ցուցաբերում Թողարկողը 2014 թ.-ի նոյեմբեր ամսից:

Այս համագործակցության նպատակն է գյուղատնտեսական գործունեության ակտիվացմանը աջակցելը, գյուղական տարածքներում փոքր և միջին արտադրողների ու ձեռնարկատերերի համար ֆինանսական միջոցները առավել մատչելի և հասանելի դարձնելը: ԳՖԿ-ԾԻԳ-ի գործառույթներն իրականացվում են «Գյուղատնտեսության զարգացման միջազգային հիմնադրամի» (ԳԶՄՀ-IFAD) շրջանակներում:

2. "Արտաքին ֆինանսական Ծրագրերի Կառավարման Կենտրոն" պետական հիմնարկ (ԱՖԾԿԿ), որը հիմնադրվել է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի՝ 2000թ.-ի մարտի 29-ի թիվ 37 հրամանի համաձայն: Իր գործունեության ընթացքում ԱՖԾԿԿ-ն ղեկավարվում է ՀՀ օրենքներով, այլ իրավական ակտերով ու ՀՀ կառավարության ու ՀԲ միջև կնքված վարկային և դրամաշնորհային համաձայնագրերով և Կանոնադրությամբ: ԱՖԾԿԿ-ի գործունեության նպատակն է Համաշխարհային բանկի կողմից ՀՀ-ին տրամադրված վարկային և դրամաշնորհային միջոցների հաշվին ծրագրերի իրականացումը:

3. «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» վերաֆինանսավորում իրականացնող վարկային կազմակերպություն, որի միակ հիմնադիրն է հանդիսանում ՀՀ Կենտրոնական

բանկը: Վերաֆինանսավորումն իրականացվում է սեփական, ինչպես նաև Հիփոթեքային շուկայի զարգացման ծրագրի շրջանակներում ՀՀ Կառավարությունից ներգրավված միջոցներով:

4. «**Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ**, որի գործունեության հիմնական նպատակն է ձևավորել միջին և ցածր եկամուտ ունեցող երիտասարդների՝ բնակարանային ապահովվածության, կրթության և առօրյա այլ խնդիրների լուծմանն ուղղված՝ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկավորման հնարավորություններ:

5. «**Հաբիթաթ Ֆոր Հյումենիթի Արմենիա**» հիմնադրամ, որը քրիստոնեական շահույթ չհետապնդող միջազգային կազմակերպություն է: Վերջինիս նպատակն է վերացնել անբավարար բնակարանային պայմաններն ամբողջ աշխարհում: Հայաստանում Հաբիթաթը սկսել է գործունեությունը 2000թ.-ին և այժմ իրականացնում է տների և բնակարանների վերակառուցման ու վերանորոգման ծրագրեր, տրամադրում բնակարանաշինության միկրոֆինանսավորման ծառայություններ՝ համագործակցելով ֆինանսական կազմակերպությունների հետ:

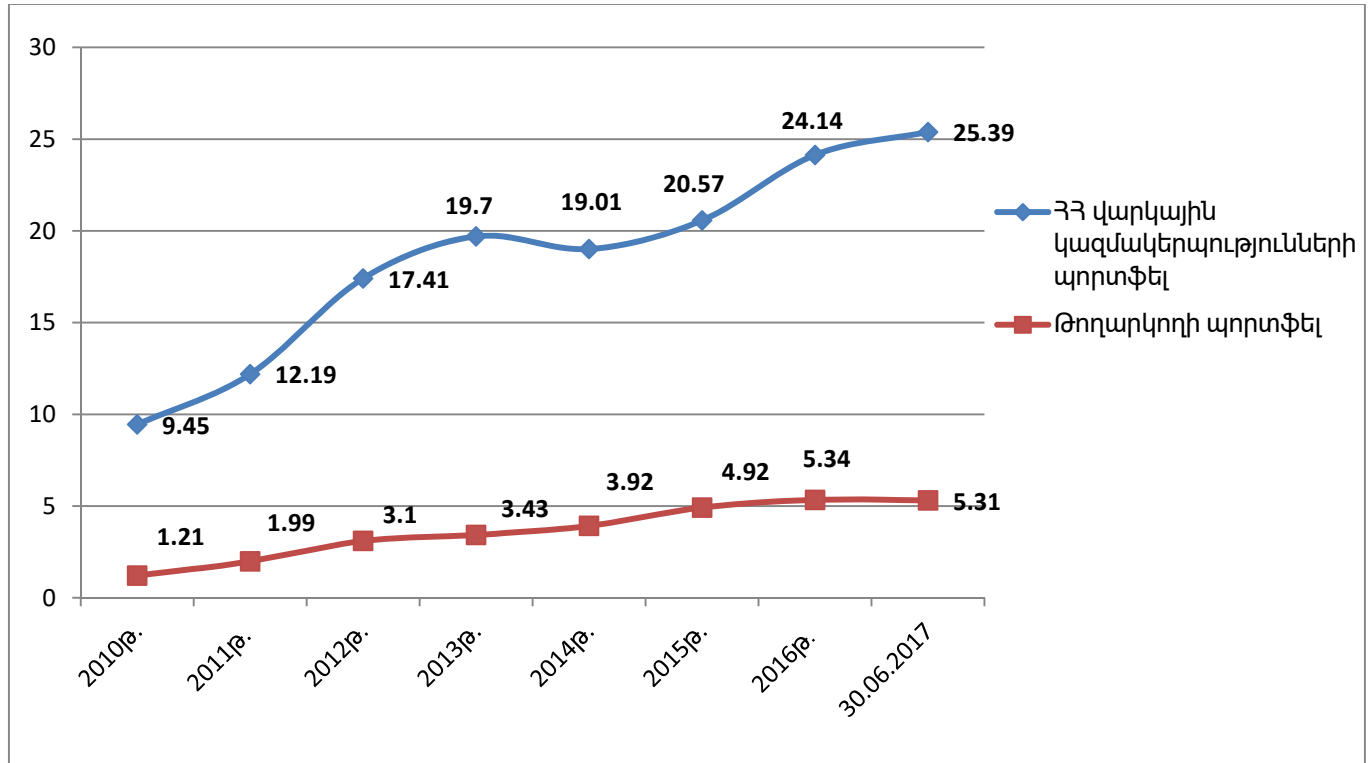
6. **Frontier Markets Advisory F.Z.E.** ընկերությունը, որը հանդիսանում է FRONTERA CAPITAL խմբի անդամ: Կառույցի հիմնական գործունեությունը հանդիսանում է ֆինանսական ծառայությունների (փոխառություններ, հեջավորման ծառայություններ, ֆինանսական խորհրդատվություն և այլն) մատուցումը աշխարհի տարբեր երկրներում այլ ֆինանսական կառույցներին՝ բանկերին և վարկային կազմակերպություններին:

Ընկերությունը շարունակելու է աշխատանքը ինչպես հայաստանյան, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական հաստատությունների հետ, որոնց հետ համագործակցության արդյունքում ներգրավված դրամական փոխառու միջոցներն ուղղվում են դեպի երկրի տնտեսության զարգացման համար առավել կարևոր ճյուղերը, ինչպես նաև ծառայում են ցածր եկամուտ ունեցող գործարար ակտիվ բնակչության կենսամակարդակի բարելավմանը:

3.4.2.3. ՀՀ ֆինանսական վարկավորման շուկայում մրցակցային դիրքի առումով Թողարկողը, ունենալով վարկային ծառայությունների լայն տեսականի, ունի իր ուրույն դերն ու նշանականությունը: Կազմակերպության բարի համբավը, ճանաչելիության և վստահության բարձր մակարդակը, մատուցվող ծառայությունների որակը, առավել հասանելի լինելն ու լայն տեսականիով հանրությանը ներկայանալը հանդիսանում են Ընկերության ռազմավարության կարևորագույն գործոնները: Վերջինիս մասին վկայում են Կազմակերպության ֆինանսական ցուցանիշները, որոնք առաջին իսկ տարվանից ցուցաբերում են միայն դրական աճման միտումներ:

ՀՀ վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրված հիփոթեքային վարկերի պորտֆելում թողարկողի ունեցած մասնաբաժինը ներկայացվում է Գծապատկեր 4-ում:

Գծապատկեր 4. Թողարկողի մասնաբաժինը ՀՀ վարկային կազմակերպությունների հիփոթեքային վարկերի պորտֆելում (մլրդ. ՀՀ դրամ)

Հաշվի առնելով վարկային կազմակերպությունների քանակը՝ Թողարկողի կողմից տրամադրված հիփոթեքային վարկերի տեսակարար կշիռը բավականին մեծ է ՀՀ վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրված ընդհանուր հիփոթեքային վարկերի ծավալում, մասնավորապես՝ 2013թ., 2014թ., 2015 և 2016թթ.-ներին կազմելով համապատասխանաբար 17.4%, 20.62%, 23.92% և 22.12%, իսկ 2017թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ՝ 20.91%:

Թողարկողը մի շարք կարևորագույն ցուցանիշներով իր ուրույն տեղն է զբաղեցնում ՀՀ վարկային կազմակերպությունների լավագույն հնգյակում, իսկ վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր վարկային ներդրումներում Թողարկողի վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը 2010-2017թթ.-ին հետևյալն է.

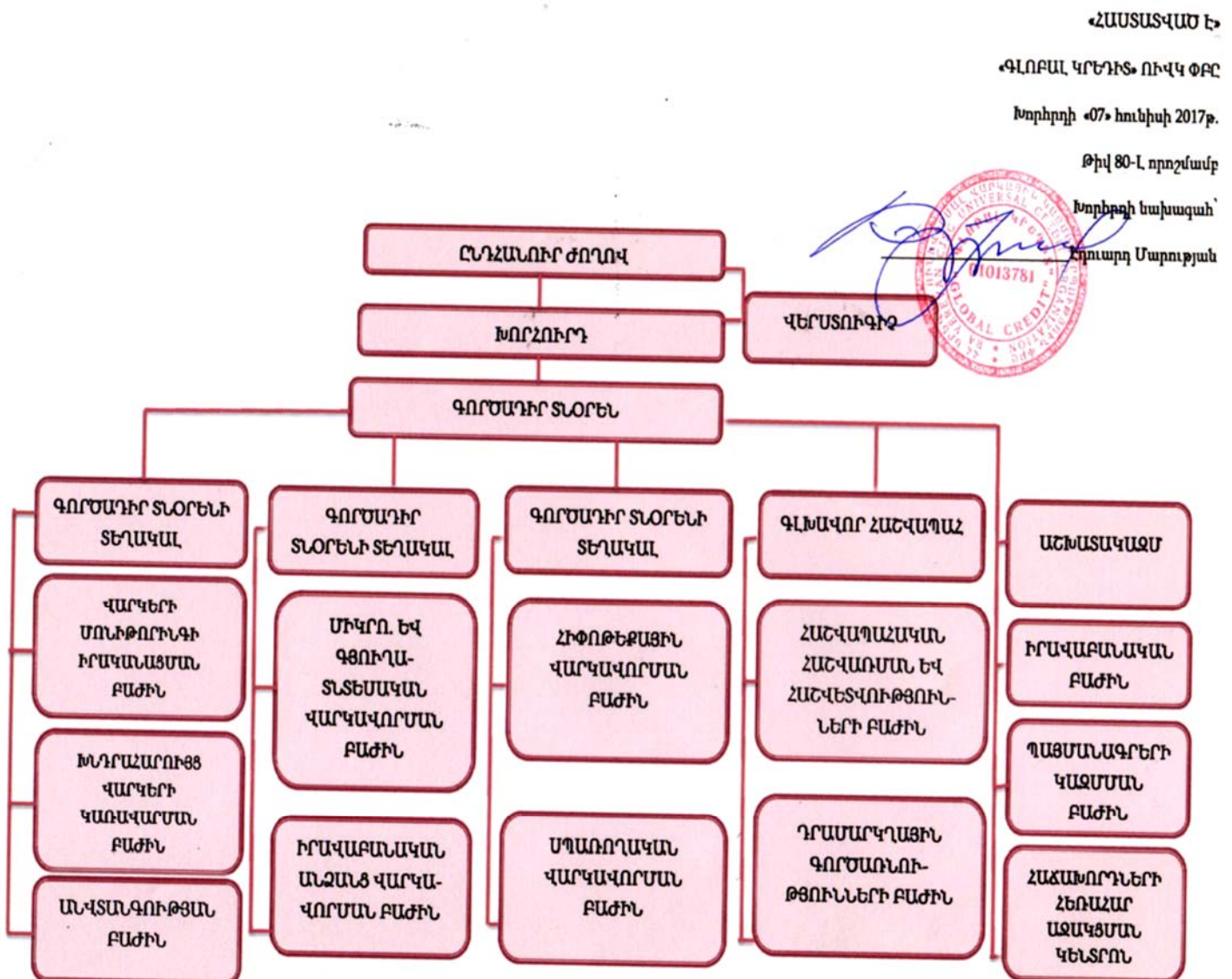
մլն.ՀՀ դրամ

	2010թ.	2011թ.	2012թ.	2013թ.	2014թ.	2015թ.	2016թ.	30.06.2017թ.
Վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումներ	59 672	81 723	113 504	137 143	167 351	180 649	207 006	236 390

Թողարկողի վարկային պորտֆել	2 164	3 074	5 057	5 669	7 570	9 578	10 951	11 301
Թողարկողի բաժինը (%)	3.63	3.76	4.46	4.13	4.52	5.3	5.29	4.78

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը

Թողարկողը չի հանդիսանում որևէ խմբի անդամ: Ստորև ներկայացվում է Ընկերության ներքին վարչակազմակերպչական կառուցվածքը.

3.6 Զարգացման վերջին միտումները

Ընկերության կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները մրցունակ են և մատչելի տվյալ շուկայում գործող նմանատիպ ծառայությունների համեմատ: Վերջին հաշվետու տարվա ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածի համար մատուցվող ծառայությունների սակագների էական աճ չի գրանցվել: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է Թողարկողի ակտիվապասիվային ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը պոտենցիալ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս:

	2015թ.	2016թ.	Աճ/Նվազում	հազ.դր %
Միջոցների ներգրավում				
Վարկեր և փոխառություններ	8,056,848	8,903,132	846,284	10.5
Միջոցների տեղաբաշխում				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	270,135	291,754	21,619	8
Հաճախորդներին տրված վարկեր	9,578,051	10,951,178	1,373,127	14.3

2017թ. -ի հունիսի 30-ի դրությամբ ներգրավված վարկերի և փոխառությունների աճը 2016թ. -ի վերջի համեմատ կազմել է 828,425 հազ. ՀՀ դրամ կամ 9.3 %, իսկ տեղաբաշխված միջոցների կազմում վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների աճը նույն ժամանակահատվածի համար կազմել է 666,712 հազ. ՀՀ դրամ կամ 228.5%: Հաճախորդներին տրված վարկերը 2016թ"-ի դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ 2017թ. -ի հունիսի 30-ին ավելացել են 350,125 հազ. ՀՀ դրամով կամ 3.2%-ով:

Թողարկողի գործունեության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկություններ իմանալու համար ներդրողը կարող է ծանոթանալ Ընկերության տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություններին, որոնք տեղադրված են Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքի «Հաշվետվություններ» բաժնում:

3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

3.7.1 Թողարկողը շահույթի գծով կանխատեսումներն իրականացնում է ելնելով մի շարք գործոններից: Մասնավորապես հաշվի է առնվում կապիտալի եկամտաբերության գործակիցը, և վերջինով պայմանավորված շահույթի կանխատեսման կարևորագույն գործոններ են դիտարկվում տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը, ինչպես նաև զուտ մասհանումների ցուցանիշը:

Ավելի դետալային կտրվածքով հիմնական հոդվածների մասով կանխատեսվում են հնարավոր աճման միջակայքերը, որոնցով և պայմանավորված՝ եկամուտների և ծախսերի հարաբերակցությունը, զուտ մասհանումների գծով հնարավոր զարգացումները և արդյունքում շահույթի հնարավոր մեծությունը՝ հիմքում ունենալով կապիտալի եկամտաբերության գործակիցի մեծությունը:

2017 թվականի համար զուտ շահույթի մեծությունը կանխատեսվում է 420 մլն ՀՀ դրամ՝ 1.5 մլրդ. կանոնադրական կապիտալի առկայությամբ: Հաշվի առնելով այն կարևորագույն հանգամանքը, որ Ընկերության հիմնադիրները պարբերաբար կատարել և պլանավորում են շարունակել կապիտալի համալրումներ իրականացնել հիմնականում ստացած շահաբաժինների հաշվին, շահույթի ապագա մեծությունները 2018 և 2019 թվականների համար կանխատեսվում են համապատասխանաբար 561 մլն և 641 մլն ՀՀ դրամ:

3.7.2 Ընկերության կառավարման մարմինները, Ընկերության կանոնադրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված իրենց իրավասությունների շրջանակներում, հնարավորություն ունեն ազդելու (կառավարելու) Ընկերության գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- վարկային քաղաքականություն՝ վարկատեսակների մշակման և ակտիվների կառավարման առումով,
- Ընկերության կողմից ներգրավվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Ընկերության տեխնիկատեխնոլոգիական բազայի արդիականացմանն ուղղված ներդրումների կառավարում,
- աշխատակազմի քանակի, վարձատրության, գործուղման, խրախուսման և վերապատրաստման ծախսերի կառավարում,
- Ընկերության գործունեության ռիսկերի կառավարման արդյունավետ գործիքների ներդրման հետ կապված ծախսերի կառավարում,

- Ընկերության տարածքային ստորաբաժանումների ընդլայնման և արդիականացման հետ կապված որոշումների և ծախսերի կառավարում,
- Ընկերության կազմակերպարավական կառուցվածքի փոփոխություն, վերջինիս հետ կապված գործառույթների ծախսատարության կառավարում:

Թողարկողի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, հանդես գալ առաջարկությամբ, սակայն չեն կարող ազդել Ընկերության գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

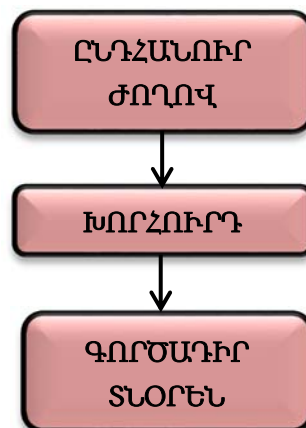
- ֆինանսական շուկայում առաջարկի և պահանջարկի արդյունքում ձևավորվող տոկոսադրույքների, դրանց փոփոխությունների և վարքագծի կառավարում,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոնների կառավարում,
- փոխարժեքային տատանումների կառավարում,
- ՀՀ ֆինանսական շուկայում մրցակցային հարաբերությունների, պահանջարկի արդյունավետ կառավարում և այլն:

3.8 Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.8.1. Թողարկողի կանոնադրությամբ սահմանված Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

- ա) ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը
- բ) ընկերության խորհուրդը
- գ) ընկերության գործադիր տնօրենը

Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը ներկայացվում է ստորև.

Թողարկողի կանոնադրությամբ սահմանված է կառավարման մարմիններին վերապահված իրավասությունների շրջանակը:

3.8.1.1. Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը նրա բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է: Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում.

ա) Թողարկողի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,

բ) Թողարկողի վերակազմակերպումը (խորհրդի ներկայացմամբ),

գ) Թողարկողի լուծարումը,

դ) Ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը,

ե) Թողարկողի խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,

զ) հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը,

է) Թողարկողի կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը,

ը) Թողարկողի վերստուգողի ընտրությունը և նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը,

թ) Թողարկողի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

ժ) Թողարկողի տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշիռների, շահույթների և վնասների հաշվետվության, տարեկան շահաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի հաստատումը,

ժա) Թողարկողի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը,

ժբ) Թողարկողի կողմից բաժնետերերին տեղեկությունների և նյութերի հաղորդման ձևի որոշումը, ներառյալ՝ զանգվածային լրատվության համապատասխան միջոցի ընտրությունը, եթե հաղորդումը պետք է իրականացվի նաև հրապարակային հայտարարության միջոցով (խորհրդի ներկայացմամբ),

ժգ) բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը (խորհրդի ներկայացմամբ),

ժդ) ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում խոշոր գործարքների կնքման մասին որոշման ընդունումը (խորհրդի ներկայացմամբ),

ժե) Թողարկողի խորհրդի անդամների և վերստուգողի վարձատրության պայմանների և ծախսերի հատուցման կարգի ու պայմանների որոշումը:

Թողարկողի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասությանն են պատկանում նաև հետևյալ հարցերը, որոնց որոշումների ընդունումը ժողովի որոշմամբ կարող է փոխանցվել Թողարկողի խորհրդին.

ա. Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում

բ. դուստր, կախյալ, հոլդինգային ընկերությունների, այլ կազմակերպությունների, առևտրային կազմակերպությունների միությունների ստեղծումը և մասնակցությունը դրանց, եթե դա ժողովի կողմից հաստատման ենթակա խոշոր գործարք չի հանդիսանում:

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությունները չեն կարող փոխանցվել Խորհրդին, Թողարկողի գործադիր տնօրենին կամ այլ անձանց:

3.8.1.2. Ընկերության խորհուրդն իրականացնում է Թողարկողի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ իր իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում:

Ընկերության խորհրդի նախագահն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները՝

ա. կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները,

բ. գումարում է խորհրդի նիստերը և նախագահում է դրանք,

գ. կազմակերպում է խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը,

դ. Թողարկողի կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում նախագահում է Թողարկողի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովներում:

Ընկերության խորհրդի իրավասություններն են՝

ա. Թողարկողի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը և Թողարկողի քաղաքականությունների ու ներքին կանոնակարգերի հաստատումը,

բ. Թողարկողի վարչակազմակերպական կառուցվածքի և հաստիքացուցակի հաստատումը,

գ. Թողարկողի ամենամյա ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը,

դ. Թողարկողի բաժնետերերի տարեկան և արտահերթ ընդհանուր ժողովների գումարումը, դրանց օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,

ե. Թողարկողի գործադիր տնօրենի նշանակումը, նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների ու կարգի հաստատումը,

զ. Թողարկողի վերստուգողի վարձատրության և ծախսերի փոխհատուցումների վճարման կարգի և պայմանների, ինչպես նաև Թողարկողի բաժնետոմսերի դիմաց վճարվող տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի համար առաջարկությունների նախապատրաստումը,

է. Թողարկողի բաժնետոմսերի դիմաց միջանկյալ շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի սահմանումը,

ը. սույն ենթաբաժնի 3.8.1 կետի (բ), (ժբ) - (ժե) կետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի քննարկմանը,

թ. Թողարկողի կանոնադրական կապիտալի ավելացումը՝ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով, եթե տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը չեն կազմում Թողարկողի արդեն տեղաբաշխված բաժնետոմսերի 25 (քսանհինգ) և ավելի տոկոսը, և դրանով պայմանավորված Թողարկողի կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը կամ կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,

ժ. Թողարկողի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը,

ժա. Թողարկողի գույքի շուկայական արժեքի որոշումը՝ օրենքով սահմանված կարգով,

ժբ. Թողարկողի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը,

ժգ. Թողարկողի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,

ժդ. Թողարկողի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը,

ժե. Թողարկողի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25 (քսանհինգ) – 50 (հիսուն) տոկոսը կազմող արժեքով խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշման կայացումը,

ժզ. շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարք կնքելու մասին որոշման կայացումը,

ժէ. Թողարկողի տարեկան հաշվետվության նախնական հաստատումը,

ժը. Թողարկողի վերստուգողի կողմից իրականացվող ստուգումներին հատուկ մասնագետների ներգրավմանը հավանություն տալը:

Թողարկողի խորհրդի բացառիկ իրավասությունները չեն կարող փոխանցվել Թողարկողի գործադիր տնօրենին կամ այլ անձանց:

3.8.1.3. Թողարկողի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության գործադիր տնօրենը: Թողարկողի գործադիր տնօրենի հետ աշխատանքային պայմանագիրն Թողարկողի անունից կնքում է Ընկերության խորհրդի նախագահը: Ընկերության գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալ(ներ):

Ընկերության գործադիր տնօրենն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները.

ա. ներկայացնում է թողարկողին երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում, պետական և այլ մարմիններում, այլ կազմակերպություններում,

բ. տնօրինում է Թողարկողի գույքը և ֆինանսական միջոցները, Թողարկողի անունից կնքում է գործարքներ,

- գ. գործում է Թողարկողի անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր,
- դ. աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Թողարկողի աշխատողներին, նրանց նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,
- ե. Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Թողարկողի խորհրդի կողմից հաստատվող ներքին կանոնակարգերը, Թողարկողի վարչակազմակերպական կառուցվածքը,
- զ. իրականացնում է Թողարկողի գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ գործառույթներ, որոնց կատարումը վերապահված չէ Թողարկողի մյուս կառավարման մարմինների իրավասությանը:

3.8.2. Տեղեկություններ Ընկերության կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ.

Խորհուրդ

N	Անուն, ազգանուն	Բնակության վայր	Զբաղեցրած պաշտոն	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Ընկերությունից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը
1.	Էդուարդ Մարության	ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փողոց, 5ա շենք, բնակարան թիվ 251	Խորհրդի նախագահ	Իրականացնում է Կազմակերպության կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և «Խորհրդի գործունեության» ներքին կարգով սահմանված գործառույթներ (Տե՛ս կից ներկայացվող Կանոնադրությունում)	«ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ բաժնետեր և խորհրդի նախագահ, «ՌԵՆՇԻՆ» ՍՊԸ մասնակից և գլխավոր տնօրեն
2.	Արայիկ Կարապետյան	ՀՀ, ք. Երևան, Քանաքեռ 1 փողոց, տուն 4	Խորհրդի անդամ	Իրականացնում է Կազմակերպության կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և «Խորհրդի գործունեության» ներքին կարգով սահմանված գործառույթներ (Տե՛ս կից ներկայացվող Կանոնադրությունում)	«ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ բաժնետեր և խորհրդի անդամ, «ՌԵՆՇԻՆ» ՍՊԸ մասնակից և խորհրդի նախագահ
3.	Լուիզա Իգարյան	ՀՀ, ք. Երևան, Շահումյան	Խորհրդի անդամ	Իրականացնում է Կազմակերպության	

		7-րդ փողոց, 1-ին նրբանցք, տուն 4		կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ և «Խորհրդի գործունեության» ներքին կարգով սահմանված գործառույթներ (Տե՛ս կից ներկայացվող Կանոնադրությունում)	
--	--	--	--	--	--

Գործադիր տնօրեն

N	Անուն, ազգանուն	Բնակության վայր	Զբաղեցրած պաշտոն	Իրավասություններն ու պարտականությունները	Թողարկող կազմակերպությունից դուրս ծավալած գործունեությունը
1.	Լուիզա Իգրարյան	ՀՀ, ք. Երևան, Շահ ումյան 7-րդ փողոց, 1-ին նրբանցք, տուն 4	Գործադիր տնօրեն	Իրականացնում է Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը	

3.8.3. Սույն Ազդագրի ներկայացման պահի դրությամբ Թողարկողի և նրա կառավարման մարմինների անդամների միջև շահերի բախման դեպքեր և հիմքեր չկան:

3.9 Հսկող անձինք

Ընկերության հսկող անձինք են հանդիսանում՝

ա. Գագիկ Նիկոլի Վարդանյանը (անձնագիր GJ600812, տրված 01.05.2015թ, 001- (Կանադա) կողմից), որպես Թողարկողի բաժնետոմսերի 33.53%-ի սեփականատեր,

բ. Էդուարդ Մուրադի Մարությանը (անձնագիր AK0657349, տրված 16.11.2010թ 011-ի կողմից), որպես Թողարկողի բաժնետոմսերի 33.33%-ի սեփականատեր,

գ. Արայիկ Ռազմիկի Կարապետյանը (անձնագիր AM0745282, տրված 29.05.2012թ 007-ի կողմից), որպես Թողարկողի 28.12% բաժնետոմսերի սեփականատեր,

դ. Կարեն Իլիչի Դարբինյանը (անձնագիր AM0300300, տրված 17.05.2011թ 001-ի կողմից), որպես Թողարկողի բաժնետոմսերի 5.02%-ի սեփականատեր:

3.10 Տեղեկատվություն Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Թողարկողի 2015-2016թթ.-ի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և անկախ աուդիտորական եզրակացությունները (պատճենները) ներառված են սույն Ազդագրի համապատասխանաբար Հավելված 3-ում և Հավելված 2-ում, իսկ 2017թ.-ի առաջին և երկրորդ եռամսյակների ֆինանսական հաշվետվությունները՝ Հավելված 1-ում: Ներդրողները թողարկողի ֆինանսական հաշվետվություններին կարող են ծանոթանալ նաև Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.globalcredit.am :

3.10.2 Թողարկողի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

Սույն Ազդագրում ներառված վերջին (ամենաթարմ) ֆինանսական հաշվետվության վերջին օրվանից մինչև Ազդագիրը գրանցման ներկայացնելու օրն ընկած ժամանակահատվածում Ընկերության ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

3.10.3 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Սույն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամիսների ընթացքում Ընկերության ներգրավվածությամբ և նրա ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա էական ազդեցություն ունեցող դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական վարույթներ առկա չեն:

3.11 Էական պայմանագրեր

Կազմակերպությունը Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 1 (մեկ) տարվա ընթացքում իր բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս որևէ պայմանագիր չի կնքել և ներկայումս չունի նաև գործողության մեջ գտնվող նմանատիպ պայմանագիր:

3.12 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Սույն Ազդագրում ներկայացվող պարտատոմսերի թողարկման կազմակերպման պայմանների և այլ հարցերի վերաբերյալ որպես խորհրդատու անդես է գալիս «ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ-ն (<<, ք.Երևան, Վարդանանց 16, հեռ.՝ +(374 10) 54 83 83, 54 83 87, ֆաքս՝ +(374 10) 54 83 83, Էլ.փոստ՝ info@renesa.am, պաշտոնական ինտերնետային կայք՝ www.renesa.am): Այլ անձանց

մասնագիտական կարծիք կամ երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվություն սույն Ազդագրում չի օգտագործվել:

3.13 Այլ տեղեկատվություն

Սույն Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում թողարկողի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես մատչելի են հանրությանը էլեկտրոնային ձևով Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.globalcredit.am :

ՄԻՋԱՆԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (Ձև 6)
30 Հունիս 2017թ.

2017թ. 2-րդ եռամսյակ

ԳԼԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ,ք.Երևան Սասնա Ծռեր 2/251

(հազ.դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն Ժամանակաշրջան-	Հաշվետու տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը	Նախորդ տարվա սկզբից մինչև նախորդ տարվա նույն Ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	500,869	369,752	942,897	729,085
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(228,661)	(200,377)	(436,850)	(391,861)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	272,208	169,375	506,047	337,224
Շահաբաժնի տեսքով եկամուտներ				
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	165,772	64,184	293,271	104,982
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(5,585)	(672)	(8,819)	(1,634)
Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)				
Վաճառքի նպատակով ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)				
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)				
Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)	884	2,841	2,510	4,753
Այլ գործառնական եկամուտներ	65,988	41,485	112,349	76,593
Գործառնական եկամուտ	499,267	44,326	905,358	81,346
Վարկերից և այլ փոխառություններից առաջացած կորուստներ	(208,320)	(110,190)	(405,845)	(167,222)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(100,771)	(84,214)	(216,737)	(151,682)
Այլ գործառնական ծախսեր	(21,711)	(14,749)	(39,044)	(27,569)
Շահույթ մինչև հարկվելը	168,465	68,060	243,732	175,445
Շահույթահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(15,000)	(15,000)	(29,359)	(36,000)
Շահույթ հարկումից հետո	153,465	53,060	214,373	139,445
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող բազային շահույթ				
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող նոսրացված շահույթ				

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.07.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրենի ժ/պ

Արամ Ղուկասյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Սուսաննա Խաչատրյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (Ձև7)

30 Հունիս 2017թ.

ԳԼԽԱՎԱԿԱՆ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ,ք.Երևան Սասնա Ծռեր 2/251

(հազ.դրամ)

	Անվանումը	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան ն 30.06.2017թ.	Նախորդ ժամանակաշրջան ն 31.12.2016թ.
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	12	212,317	486,263
1.2	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ներդրումներ			
1.3	Բանկերում տեղաքաշխված միջոցներ	13		
1.4	Դրամական շուկայում այլ տեղաքաշխումներ	14	65,129	15,736
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	15	11,301,303	10,831,043
1.6	Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ	16	958,466	291,754
1.7	Այլ գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ			
1.8	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	17	17,544	25,507
1.9	Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ			
1.1	Ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական			
1.11	Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում		4,461	
1.11.1	Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ/գույք		75163	
1.12	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	18	174,189	181,623
1.13	Հետաձգված հարկային ակտիվներ		1,732	1,732
1.14	Ստացվելիք տոկոսներ	19	154,878	108,753
1.15	Այլ ակտիվներ	20	102,159	136,433
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		13,067,341	12,078,844
2	Պարտավորություններ			
2.1	Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր	21	1,648,985	670,278
2.2	Դրամական շուկայից ստացված այլ փոխառություններ	22	4,785,327	4,876,649
2.3	Հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ	23	3,232,568	3,300,029
2.4	Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության նկատմամբ		64,677	30,713
2.5	Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ			
2.6	Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	1,160,449	1,167,566
2.7	Պահուստներ		12,324	11,408
2.8	Վճարվելիք գումարներ		204,114	
2.9	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		4,586	4,586
2.1	Վճարվելիք տոկոսներ	25	67,036	69,352
2.11	Այլ պարտավորություններ	26	77,364	59,441
	Ընդամենը՝ Պարտավորություններ		11,257,430	10,190,022
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	27	1,500,000	1,500,000
3.3	Պահուստներ՝		95,538	61,532
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		56,078	38,786
3.3.2	Վերազնահատման պահուստներ	28	39,460	22,746
3.4	Կուտակված շահույթ		214,373	327,290
	Ընդամենը՝ Կապիտալ		1,809,911	1,888,822
	Հաշվարկված շահաբաժին			
	Ընդամենը՝ Պարտավորություններ և կապիտալ		13,067,341	12,078,844

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.07.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրենի ժ/պ

Գլխավոր հաշվապահ՝

Արամ Ղուկասյան

Սուսաննա Խաչատրյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվ:

Արամ Նուկասյան

ប្រយោជន៍នយ័តមៈ អន្តរជាតិ

ՄԻՋԱՆԿԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (Ձև 9)
30 Հունիս 2017թ.

(հազ.դրամ)

ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ, ք.Երևան Մասնա Ծներ 2/251

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1. Դրամական միջոցներ զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(884,941)	(792,035)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	661,744	271,200
Ստացված տոկոսներ	796,896	538,857
Վճարված տոկոսներ	(276,391)	(264,229)
Կորուստների վերականգնում	40,785	37,295
Ստացված շահաբաժիններ		
Ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ	284,451	103,342
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(100,703)	(57,738)
Վճարված հարկեր	(83,294)	(86,327)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	(1,546,685)	(1,063,235)
Տեղաբաշխված միջոցներ նվազում (ավելացում)	(987,811)	(1,016,402)
Ներգրավված միջոցների ավելացում (նվազում)		
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	(508,352)	20,115
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում (ավելացում)		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(50,522)	(66,948)
2. Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ ներդրումային	-2,971	-1,309
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում		
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(2,971)	(1,309)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		
3. Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր ֆինանսական	610,884	903,102
Վճարված շահաբաժիններ	(310,000)	(150,000)
Բանկերից ստացված վարկերի ավելացում (նվազում)	1,079,037	90,630
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(158,153)	962,472
Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական հիմնադրամում		
Ֆինանսական վարձակալության դիմաց վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից		
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական	118	(718)
Դրամական միջոցների զուտ հոսք	(277,028)	109,758
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	490,357	82,167
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	213,447	191,207

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.07.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրենի ժ/պ

Արամ Ղուկասյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Կոստանա Խաչատրյան

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՌ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

Վարկային կազմակերպության անվանումը **Գլոբալ Կրեդիտ ՈՒՎԿ ՓԲԸ**

Ամսաթիվը 01/04/17 30/06/17

(հազ.դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	ՀՀ ԿԲ սահմանված նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Վարկային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը	1,500,000	150,000	խախտում չկա
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	1,827,236	1,000,000	խախտում չկա
Ն1 ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցության նվազագույն սահման	14.70%	12.00%	խախտում չկա
Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	21.70%	25.00%	խախտում չկա

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.07.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրենի ժ/պ՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Արամ Ղուկասյան

Սուսաննա Խաչատրյան

ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ինտերնետային կայքի հասցեն է՝
www.globalcredit.am ,որտեղ գտնվում է ընկերության ֆինանսական
 հաշվետվությունների ամբողջ փաթեթը ներառյալ կից ծանոթագրությունները:

ՄԻՋԱՆԿՅԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (Ձև 6)
31 Մարտի 2017թ.
ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ,ք.Երևան Սասնա Ծռեր 2/251

(հազ.դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջան	Հաշվետու տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվը	Նախորդ տարվա սկզբից մինչև նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	442,028	359,333	442,028	359,333
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(208,189)	(191,487)	(208,189)	(191,487)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	233,839	167,846	233,839	167,846
Շահաբաժնի տեսքով եկամուտներ				
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	127,499	40,798	127,499	40,798
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(3,234)	(962)	(3,234)	(962)
Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)				
Վաճառքի նպատակով ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)				
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)				
Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)	1,626	1,912	1,626	1,912
Այլ գործառնական եկամուտներ	46,361	35,108	46,361	35,108
Գործառնական եկամուտ	406,091	37,020	406,091	37,020
Վարկերից և այլ փոխառություններից առաջացած կորուստներ	(197,525)	(57,031)	(197,525)	(57,031)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(115,966)	(67,466)	(115,966)	(67,466)
Այլ գործառնական ծախսեր	(17,333)	(12,820)	(17,333)	(12,820)
Շահույթ մինչև հարկվելը	75,267	107,385	75,267	107,385
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(14,359)	(21,000)	(14,359)	(21,000)
Շահույթ հարկումից հետո	60,908	86,385	60,908	86,385
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող բազային շահույթ				
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող նոսրացված շահույթ				

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.04.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրեն՝

Լուիզա Իզորյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Սուսաննա Խաչատրյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (Ձև7)

31 մարտի 2017թ.

ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ,ք.երևան Սասնա Շուք 2/251

(հազ.դրամ)

	Անվանումը	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան 31.12.2017թ.	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2016թ.
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	12	175,230	486,263
1.2	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ներդրումներ			
1.3	Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	13		
1.4	Դրամական շուկայում այլ տեղաբաշխումներ	14	14,540	15,736
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	15	11,285,416	10,831,043
1.6	Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ	16	1,125,160	291,754
1.7	Այլ գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ			
1.8	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	17	13,788	25,507
1.9	Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ			
1.1	Ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական			
1.11	Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում			
1.11.1	Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ/գույք			
1.12	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	18	179,381	181,623
1.13	Հետաձգված հարկային ակտիվներ		1,732	1,732
1.14	Ստացվելիք տոկոսներ	19	149,140	108,753
1.15	Այլ ակտիվներ	20	151,562	136,433
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		13,095,949	12,078,844
2	Պարտավորություններ			
2.1	Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր	21	1,714,297	670,278
2.2	Դրամական շուկայից ստացված այլ փոխառություններ	22	4,810,008	4,876,649
2.3	Հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ	23	3,189,987	3,300,029
2.4	Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության նկատմամբ		48,911	30,713
2.5	Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ			
2.6	Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	1,166,395	1,167,566
2.7	Պահուստներ		19,248	11,408
2.8	Վճարվելիք գումարներ			
2.9	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		4,586	4,586
2.1	Վճարվելիք տոկոսներ	25	97,806	69,352
2.11	Այլ պարտավորություններ	26	86,471	59,441
	Ընդամենը՝ Պարտավորություններ		11,137,709	10,190,022
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	27	1,500,000	1,500,000
3.3	Պահուստներ՝		70,040	61,532
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		38,786	38,786
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	28	31,254	22,746
3.4	Կուտակված շահույթ		388,200	327,290
	Ընդամենը՝ Կապիտալ		1,958,240	1,888,822
	Հաշվարկված շահաբաժին			
	Ընդամենը՝ Պարտավորություններ և կապիտալ		13,095,949	12,078,844

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.04.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրեն՝

Լուիզա Իգրարյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Սուսաննա Խաչատրյան

31 մարտ 2017թ.
ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ, ք.երևան Սասնա Շուք 2/251

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.04.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրեն՝

Լուիզա Իզաբելան

Գլխավոր հարվարպան՝

Մուսաննա Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (Ձև 9)
31 Մարտի 2017թ.

(հազ.դրամ)

ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ,ք.Երևան Սասնա Ծռեր 2/251

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
1. Դրամական միջոցներ զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(1,184,334)	(314,156)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	237,509	144,564
Ստացված տոկոսներ	296,026	253,441
Վճարված տոկոսներ	(112,017)	(121,652)
Կորուստների վերականգնում	23,859	26,772
Ստացված շահաբաժիններ		
Ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ	124,273	39,835
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(58,241)	(26,158)
Վճարված հարկեր	(36,391)	(27,674)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	(1,421,843)	(458,720)
Տեղաբաշխված միջոցներ նվազում (ավելացում)	(590,372)	(432,873)
Ներգրավված միջոցների ավելացում (նվազում)		
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	(813,381)	20,115
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում (ավելացում)		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ գործառնական գործունեությունից	(18,090)	(45,962)
2. Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ ներդրումային	-2,831	-254
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում		
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(2,831)	(254)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		
3. Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր ֆինանսական	872,581	467,994
Վճարված շահաբաժիններ		
Բանկերից ստացված վարկերի ավելացում (նվազում)	1,043,929	170,368
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(171,348)	297,626
Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական հիմնադրամում		
Ֆինանսական վարձակալության դիմաց վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից		
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական	336	(1,207)
Դրամական միջոցների զուտ հոսք	(314,584)	153,584
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	490,357	82,167
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	176,109	234,544

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.04.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրեն՝

Լուիզա Իգրայան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Սուսաննա Խաչատրյան

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

Վարկային կազմակերպության անվանումը **Գլոբալ Կրեդիտ ՈՒՎԿ ՓԲԸ**

Ամսաթիվը

01/01/17

31/03/17

(հազ.դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	ՀՀ ԿԲ սահմանված նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Վարկային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը	1,500,000	150,000	խախտում չկա
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	1,929,463	1,000,000	խախտում չկա
Ն1 ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցության նվազագույն չափը	16.10%	12.00%	խախտում չկա
Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	23.90%	25.00%	խախտում չկա

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.04.2017թ.

Վարկային կազմակերպության գործադիր տնօրեն՝

Լուիզա Իգրարյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Սուսաննա Խաչատրյան

ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ ՈՒՎԿ ՓԲԸ ինտերնետային կայքի հասցեն է՝
www.globalcredit.am ,որտեղ գտնվում է ընկերության ֆինանսական
 հաշվետվությունների ամբողջ փաթեթը ներառյալ կից ծանոթագրությունները:

**«Գլոբալ Կրեդիտ»
Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ ատղիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի Խորհրդին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի («Կազմակերպություն») ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍԻ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԻ օրենսգրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք մեր մասնագիտական կարծիքով, առավել էական նշանակություն ունեն հաշվետու տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի համար: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակներում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
 էջ 2

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկում	
Ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 11-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարցեր	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին մեր աուդիտի ընթացքում
Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումը հանդիսանում է աուդիտի առանցքային հարց՝ պայմանավորված մնացորդների նշանակալիությամբ, արժեզրկման ժամկետների և գումարի գնահատման բարդությամբ և սուբյեկտիվությամբ: Ռիսկը կայանում է նրանում, որ արժեզրկումը կարող է ճշգրիտ չլինել: Արժեզրկման գծով պահուստի առանձին հիմունքով գնահատման համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, որոշելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշ, ինչպես նաև կատարել ենթադրություններ վարկառուների ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի վերաբերյալ: Հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստը վերաբերում է անհատներին տրված գրավով չապահովված վարկերին և այլ վարկերի գծով կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասին: Աուդիտի հարցերը ներառում են կիրառված մոդելների նպատակահարմարությունը և մուտքագրված տվյալների ճշգրտությունը: Անհատներին տրված անշարժ գույքի գրավով ապահովված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գնահատումը հիմնված է գրավի արժեքի վերլուծության վրա:	Այս ոլորտում իրականացված մեր ընթացակարգերը ներառել են հետևյալը. — գնահատվել և ստուգվել է վարկերի արժեզրկված լինելը բացահայտելու համար նախատեսված վերահսկողության մեխանիզմների կառուցվածքը և կիրառումը: Անհատապես նշանակալի վարկերի համար դիտարկվել են մոնիտորինգի գործընթացը վերահսկող մեխանիզմները, — անհատապես նշանակալի վարկերի համար՝ — վարկերի ընտրանքի համար իրականացվել է վարկային գնահատում, որոշելու համար, թե արդյոք վերջիններիս դասակարգումն արժեզրկված/ոչ արժեզրկված դասերի ճիշտ է, — որպես արժեզրկված դասակարգված վարկերի համար գնահատվել են վերականգնման ենթակա դրամական միջոցների ժամկետները և գումարը, այդ թվում՝ գրավի իրացման արժեքը: Կիրառելի լինելու դեպքերում, մենք ղեկավարության ենթադրությունները և գնահատումները համեմատել ենք արտաքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվության հետ, — անհատներին տրված վարկերի համար՝ — ստուգվել է հավաքական հիմունքով արժեզրկման գծով պահուստի գնահատման մոդելներ մուտքագրված առանցքային տվյալների ճշգրտությունը, — գնահատվել է արժեզրկման հաշվարկի մեթոդաբանության նպատակահարմարությունը, — ստուգվել է ժամկետանց օրերի ճշգրտությունն ընտրանքային կարգով ընտրված վարկերի համար, — գնահատվել է, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի են արտացոլում Կազմակերպության ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Էջ 3

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Անկախվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ ճշգրիտ ներկայացված չլինել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պետք է իրականացնի Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության գնահատում, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել Կազմակերպությունը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չլուծի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են վերահսկել Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացը:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճան է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումներ՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված, ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
Էջ 4

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական թերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել զաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, բայց ոչ Կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծքի արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որոնք կարող են լուրջ կասկածներ հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Կազմակերպության կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձությունները այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
Էջ 5

Մենք նաև ներկայացնում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հայտարարություն առ այն, որ մենք հետևում ենք էթիկայի համապատասխան պահանջներին և կտեղեկացնենք նրանց այն բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք խելամիտ կերպով կարող են համարվել որպես մեր անկախության վրա ազդեցություն ունեցող և, կիրառելի լինելու դեպքում, պաշտպանություն ապահովող համապատասխան միջոցների մասին:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել էական ազդեցություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար և, այդ իսկ պատճառով, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կանոնակարգով պահանջվում է հարցի հանրային բացահայտում, կամ երբ հազվադեպ դեպքերում մենք որոշում ենք, որ հարցը չպետք է ներկայացվի մեր եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքների կարող են գերակշռել ներկայացման հետ կապված հանրային հետաքրքրվածության առավելությունները:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Քեյ-Փի-Էմ-Յի Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

KPMG

«Քեյ-Փի-Էմ-Յի Արմենիա» ՓԲԸ
23 մարտի 2017թ.

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	1,795,155	1,358,995
Տոկոսային ծախս	4	(788,713)	(686,443)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		1,006,442	672,552
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		24,504	48,015
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(9,312)	(8,361)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		15,192	39,654
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից		19,146	20,091
Այլ գործառնական եկամուտ	5	138,905	103,280
Գործառնական եկամուտ		1,179,685	835,577
Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումից կորուստներ		(397,530)	(75,958)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(223,124)	(169,206)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	6	(200,348)	(181,448)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		358,683	408,965
Շահութահարկի գծով ծախս	7	(82,181)	(67,134)
Շահույթ տարվա համար		276,502	341,831
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		17,829	2,391
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		294,331	344,222

8-ից 64-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2017թ. մարտի 23-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Լուիզա Իգորյան
Գործադիր տնօրեն

Սուսաննա Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթգ.	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	490,358	82,174
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Կազմակերպության կողմից պահվող	9	291,754	270,135
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10	101,136	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	11	10,951,178	9,578,051
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		-	57,600
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ		25,507	70,473
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	12	146,063	155,242
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	7	4,120	1,629
Այլ ակտիվներ	13	49,947	64,343
Ընդամենը ակտիվներ		12,060,063	10,279,647
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Վարկեր և փոխառություններ	14	8,903,132	8,056,848
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15	1,180,994	591,149
Փոխանցված, սակայն չապահանջված վարկերի գծով վճարվելիք գումարներ		69,858	191,307
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		8,256	34,548
Այլ պարտավորություններ		81,649	83,952
Ընդամենը պարտավորություններ		10,243,889	8,957,804
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	16	1,500,000	1,000,000
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		22,746	4,917
Զբաղիված շահույթ		293,428	316,926
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,816,174	1,321,843
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		12,060,063	10,279,647

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	1,764,212	1,338,104
Վճարված տոկոսներ	(766,360)	(699,122)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	24,504	48,015
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(9,312)	(8,361)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	5,141	4,093
Այլ ստացված եկամուտ	138,905	103,280
Աշխատավարձ և աշխատակիցներին կատարվող այլ վճարումներ	(214,687)	(167,349)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(180,067)	(156,783)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	(113,309)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(100,913)	392,238
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,860,333)	(1,860,286)
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	44,966	(48,345)
Այլ ակտիվներ	14,574	12,015
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Այլ պարտավորություններ	(10,775)	51,251
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	(1,150,145)	(1,104,559)
Վճարված շահութահարկ	(115,421)	(17,267)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(1,265,566)	(1,121,826)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Մուտքեր վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից	57,600	120,923
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(10,942)	(51,429)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	46,658	69,494
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	500,000	130,000
Վճարված շահաբաժիններ	(300,000)	(132,000)
Մուտքեր պարտատոմսերի թողարկումից	686,510	589,624
Թողարկված պարտատոմսերի մարում	(100,000)	-
Ստացված վարկեր և փոխառություններ	9,633,179	9,304,982
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(8,795,581)	(8,795,581)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	1,624,108	1,097,025
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	405,200	44,693
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	2,984	(2,042)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	82,174	39,523
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	490,358	82,174

8

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	870,000	2,526	107,095	979,621
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ տարվա համար	-	-	341,831	341,831
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	2,391	-	2,391
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	2,391	341,831	344,222
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում				
Թողարկված բաժնետոմսեր	130,000	-	-	130,000
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	(132,000)	(132,000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	1,000,000	4,917	316,926	1,321,843

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	1,000,000	4,917	316,926	1,321,843
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ տարվա համար	-	-	276,502	276,502
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	17,829	-	17,829
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	17,829	276,502	294,331
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում				
Թողարկված բաժնետոմսեր	500,000	-	-	500,000
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	(300,000)	(300,000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	1,500,000	22,746	293,428	1,816,174

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ն (Կազմակերպություն) ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 2010թ. հոկտեմբերի 26-ին՝ «Վաշինգտոն Քեփիթալ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի և «Կրեդիտ Յունիոն» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի միաձուլման արդյունքում: Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը միկրո և միջին չափի վարկերի տրամադրումն է անհատներին ու իրավաբանական անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում: Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Կազմակերպությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա:

Կազմակերպության բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում: Կազմակերպության իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Սասնա Ծռերի փ. 2/251:

Կազմակերպության սեփականատերերի կազմը հետևյալն է՝ Գազիկ Վարդանյան (33.5%), Էդուարդ Մարության (33.4%), Արայիկ Կարապետյան (28.1%) և Կարեն Դարբինյան (5.0%): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 21-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Կազմակերպության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Կազմակերպության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Գնահատումների հետ կապված էական անորոշությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- վարկերի արժեզրկման գնահատում - ծանոթագրություն 11,
- ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում - ծանոթագրություն 22:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Համախմբման հիմունքներ

(i) Զեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Զեռնարկատիրական գործունեության միավորումները հաշվառվում են՝ կիրառելով ձեռքբերման մեթոդը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ, որն այն ամսաթիվն է, երբ վերահսկողության իրավունքը փոխանցվում է Կազմակերպությանը:

Կազմակերպությունը չափում է գույքի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ որպես փոխանցված հատուցման իրական արժեք և ձեռք բերվող կազմակերպությունում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմասի ճանաչված գումար՝ հանած ձեռք բերված որոշելի ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների գուտ ճանաչված գումարը (որպես կանոն՝ իրական արժեքը):

Գործարքի գծով ծախսումները, բացառությամբ պարտքային կամ բաժնային արժեթղթերի թողարկման հետ կապված ծախսումները, որոնք Կազմակերպությունը կրում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման հետ կապված, ծախսագրվում են կատարվելու ժամանակ:

(ii) Գուդվիլ

Դուստր կազմակերպությունների ձեռքբերման հետ կապված գուդվիլը ներառվում է ոչ նյութական ակտիվների կազմում:

Արժեզրկման ստուգման համար գուդվիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորներին և հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

(բ) Արտարժույթ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ՀՀ դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(գ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները և բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող ընթացիկ հաշիվները: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկը բավարարելու դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանալին այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ստացվելիք դիրքում գտնվող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ վճարվելիք դիրքում գտնվող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և սկզբնական ճանաչման պահին որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Կազմակերպությունը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնք Կազմակերպությունը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնք Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնք Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Կազմակերպությունը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Կազմակերպությունը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Զափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ դրանց վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք ակտիվ շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքը կուտակելով: Հավելվածները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվելու ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվելու պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Կազմակերպությունը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Կազմակերպությունը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Կազմակերպությունը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեն ճանաչման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույնն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Կազմակերպությունը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Շուկայական և վարկային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների պորտֆելները, որոնք Կազմակերպությունը կառավարում է շուկայական կամ վարկային ռիսկին իր զուտ ենթարկվածության սկզբունքով, չափվում են հիմք ընդունելով այն գինը, որը կստացվեր համապատասխան ռիսկի գծով զուտ երկար դիրքը վաճառելուց (կամ կվճարվեր համապատասխան ռիսկի գծով զուտ կարճ դիրքը փոխանցելու դիմաց): Պորտֆելի մակարդակով կատարվող այս ճշգրտումները բաշխվում են առանձին ակտիվներին և պարտավորություններին՝ պորտֆելի յուրաքանչյուր առանձին գործիքի գծով համապատասխան ռիսկի ճշգրտման հիմունքով:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումները Կազմակերպությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեգրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեգրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Կազմակերպությունը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Կազմակերպության կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Կազմակերպությունն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է վերջինիս նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, այն շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Կազմակերպությունը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետգնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ix) Արժեթղթավորում

Արժեթղթավորված ֆինանսական ակտիվները Կազմակերպությունը դիտարկում է այլ կազմակերպությանը փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցման աստիճանի և այլ կազմակերպության նկատմամբ Կազմակերպության կողմից իրականացվող վերահսկողության աստիճանի տեսանկյունից:

Երբ Կազմակերպությունն, ըստ էության, վերահսկում է այն կազմակերպությունը, որին փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, ապա այդ կազմակերպությունը ներառվում է ֆինանսական հաշվետվություններում և փոխանցված ակտիվները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Եթե Կազմակերպությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվները մեկ այլ կազմակերպությունը, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, ապա փոխանցված ակտիվները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Եթե Կազմակերպությունը փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները փոխանցում է իր կողմից չվերահսկվող կազմակերպությանը, ակտիվներն ապաճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից:

Եթե Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում և ոչ էլ պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, ակտիվներն ապաճանաչվում են, եթե Կազմակերպությունը չի պահպանում վերահսկողությունն այդ ակտիվների նկատմամբ:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Կազմակերպությունն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Կազմակերպությունն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ կազմակերպության ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

(ե) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկն սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

— համակարգչային սարքավորումներ	3 տարի
— տնտեսական գույք	5 տարի
— փոխադրամիջոցներ	5 տարի

(զ) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 13-15 տարի:

(է) Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ ակտիվներից և պարտավորություններից բաղկացած օտարման խմբերը, որոնց վերականգնումն ակնկալվում է հիմնականում վաճառքի, այլ ոչ՝ շարունակական օգտագործման միջոցով, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ: Անմիջապես նախքան «որպես վաճառքի համար պահվող» դասակարգումը, ակտիվները կամ օտարման խմբի բաղադրիչները վերաչափվում են Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այնուհետև, որպես կանոն, ակտիվները կամ օտարման խմբի բաղադրիչները չափվում են հետևյալ արժեքներից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումները:

(ը) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկայության դեպքում, Կազմակերպությունը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի սահմանափակումների կամ պայմանների խախտումը վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Կազմակերպությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Կազմակերպությունը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Կազմակերպությունը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառու ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Կազմակերպությունն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությամբ:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Կազմակերպությունը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ դեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուղվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(թ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Կազմակերպությունը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում, պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ժ) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածություններ և երաշխիքներ:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Կազմակերպությանը կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով՝ հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Կազմակերպությունն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դատում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել գուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(Ի) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Կազմակերպության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում հայտարարվում են:

(Լ) Հարկում

(i) Ընթացիկ հարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթ գծով վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հարկային նպատակներով չնվազեցվող գույքի և ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Կազմակերպությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկի գծով համապատասխան օգուտը կարող է իրացվել:

(խ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(ծ) Սեզոնային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզոնները Կազմակերպության բաղադրիչն է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Կազմակերպության այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններին վերաբերող հասույթները և ծախսերը): Գործառնական սեզոնների գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Կազմակերպության գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզոններին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով: Գործառնական սեզոնների գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Կազմակերպությունը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզոններից:

(կ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Կազմակերպությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- 2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտի գործող ուղեցույցները և ներառում է պահանջներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման, ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման և հեջի հաշվառման հետ կապված:

Դասակարգում և չափում

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դասեր. ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ: ՖՀՄՍ 9-ով առաջադրվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը հիմնված է այն բիզնես մոդելի, որի շրջանակներում կառավարվում է ֆինանսական ակտիվը, և այդ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրի վրա: Ստանդարտի համաձայն՝ ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահվող, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դասերն այլևս չեն գործում: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ այն պայմանագրերում, որոնց հիմնական պայմանագրերը հանդիսանում են ակտիվ այս ստանդարտի շրջանակներում, պարունակվող ածանցյալ գործիքները չեն առանձնացվում: Փոխարենը, ստանդարտի դասակարգման պահանջները կիրառվում են ամբողջությամբ վերցված հիբրիդային գործիքի նկատմամբ: Բաժնային ներդրումները չափվում են իրական արժեքով:

Արժեզրկում

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված «կրած վնասի» մոդելը «սպասվող վնասի» մոդելով: Արժեզրկման նոր մոդելը կիրառելի է ամորտիզացված արժեքով չափվող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, վարաձակալության գծով ստացվելիք գումարների, որոշ վարկերի գծով պարտավորվածությունների և ֆինանսական երշխիքի պայմանագրերի նկատմամբ: Որպես կանոն նոր արժեզրկման մոդելով պահանջվում է ճանաչել սպասվող պարտքային վնասը շահույթում կամ վնասում բոլոր ֆինանսական ակտիվների, նույնիսկ նոր ստեղծված կամ ձեռքբերված ակտիվների համար: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ արժեզրկումը չափվում է կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքների գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում (12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս), կամ որպես սպասվող պարտքային վնաս, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում, որոնք կարող են տեղի ունենալ ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում (ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս): Ֆինանսական ակտիվի գծով ճանաչվող սպասվող պարտքային վնասի սկզբնական գումարը հավասար է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին (բացառությամբ որոշ առևտրական դեբիտորական պարտքերի և վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների, պայմանագրային ակտիվների, կամ

ծեռքերով կամ ստեղծած արժեգրկված ֆինանսական ակտիվների): Եթե ֆինանսական գործիքի գծով վարկային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, վնասի գծով պահուստը չափվում է գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար չափով:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ակտիվներ, ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով վարկային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից, սակայն չի գրանցվել պարտավորությունների չկատարման դեպք, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ակտիվներ և ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտավորությունները չեն կատարվել կամ գրանցվել է այլ հանգամանքներով պայմանավորված արժեգրվում, դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ակտիվներ:

Սպասվող պարտքային վնասի չափումը պետք է լինի ակնողմնակալ և հիմնված լինի հավանականության գործոնի վրա, պետք է արտացոլի փողի ժամանակային արժեքը և ներառի ողջամիտ ու հիմնավորված տեղեկատվություն նախկինում տեղի ունեցած դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի: ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ պարտքային վնասը ճանաչվում է ավելի վաղ, քան դա պահանջվում է ՀՀՄՍ 39-ով, որի արդյունքում մեծանում է շահույթի կամ վնասի փոփոխականությունը: Դա կարող է հանգեցնել նաև արժեգրկման գծով պահուստի աճին, քանի որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները կգնահատվեն առնվազն 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասի տեսանկյունից, և ֆինանսական ակտիվների խումբը, որի համար կիրառելի կլինի գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասը, հավանաբար ավելի մեծ կլինի այն խմբից, որի համար առկա կլինի արժեգրկման անկողմնակալ վկայություն՝ համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի:

Սպասվող պարտքային վնասի հաշվարկի համար հավանաբար կկիրառվի պարտավորությունների չկատարման հավանականություն x պարտավորությունների չկատարման արդյունքում առաջացող վնաս x պարտքի գումարը պարտավորությունների չկատարման պահին ($PD \times LGD \times EAD$) մոտեցումը (առնվազն որոշ պորտֆելների համար)՝ կախված ֆինանսական ակտիվի տեսակից, ֆինանսական ակտիվի դասակարգման փուլից՝ ըստ ՖՀՄՍ 9-ի դասակարգման, առանձին կամ հավաքական հիմունքով գնահատումից և այլ գործոններից:

Նոր ստանդարտի կիրառումը

Դասակարգման, չափման և արժեգրկման գնահատման պահանջները որպես կանոն կիրառվում են հետընթաց (որոշակի բացառություններով)՝ ճշգրտելով չբաշխված շահույթի մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ և պահուստները ստանդարտի կիրառման ամսաթվի դրությամբ՝ առանց համադրելի տվյալները վերահաշվարկելու պահանջի:

ՖՀՄՍ 9-ը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Կազմակերպությունը մտադիր չէ կիրառել ստանդարտը ժամանակից շուտ:

Կազմակերպությունը դեռ չի սկսել գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և չի ձեռնարկել որևէ քայլ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառմանը նախապատրաստվելու ուղղությամբ: Համապատասխանաբար, հնարավոր չէ գնահատել ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ազդեցությունը Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ներկայումս Կազմակերպությունը մշակում է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ծրագիրը:

- ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն» ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն», ՖՀՄՄԿ մեկնաբանություն 4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում», ՄՄԿ մեկնաբանություն 15 «Գործառնական վարձակալություն. խրախուսող պայմաններ», ՄՄԿ մեկնաբանություն 27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը» սահմանված վարձակալության հաշվառման ուղեցույցները: Այս ստանդարտով այլևս չի կիրառվում կրկնակի հաշվառման մոդելը վարձակալների համար, որով տարանջատվում է հաշվեկշռային ֆինանսական վարձակալությունը և արտահաշվեկշռային գործառնական վարձակալությունը: Փոխարենը կիրառվում է մեկ՝ հաշվեկշռային հաշվառման մոդել, որը նման է ֆինանսական վարձակալության ներկայիս հաշվառման մոդելին: Վարձատուների համար հաշվառման ներկայիս մոտեցումը չի փոփոխվում, վարձատուները շարունակում են դասակարգել վարձակալությունը ֆինանսական և գործառնական դասերի: ՖՀՄՍ 16-ը կգործի 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ՝ միաժամանակ ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ» ստանդարտը կիրառելու պայմանով: Կազմակերպությունը մտադիր չէ կիրառել ստանդարտը ժամանակից շուտ: Կազմակերպությունը գնահատում ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,754,403	1,327,511
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	22,178	15,934
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	9,676	9,020
Այլ	8,898	6,530
	1,795,155	1,358,995
Տոկոսային ծախս		
Վարկեր և փոխառություններ	729,653	679,058
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	59,060	7,385
	788,713	686,443
Չուտ տոկոսային եկամուտ	1,006,442	672,552

5 Այլ գործառնական եկամուտ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	136,157	107,274
Այլ եկամուտ/(ծախսեր)	2,748	(3,994)
	138,905	103,280

6 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Գովազդի և շուկայավարման ծախսեր	40,792	37,436
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	31,180	33,146
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	21,193	19,298
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	20,121	21,493
Գրասենյակային ծախսեր	17,177	11,231
Վերամորթման և պահպանման ծախսեր	17,124	15,262
Վարկերի տրամադրման գծով ծախսեր	15,441	12,933
Մասնագիտական ծառայություններ	12,313	10,739
Ներկայացուցչական ծախսեր	2,594	3,005
Այլ	22,413	16,905
	200,348	181,448

7 Շահութահարկի գծով ծախս

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	89,129	70,304
Հետաձգված ակտիվների և պարտավորությունների շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	(6,948)	(3,170)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	82,181	67,134

2016թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2015թ-ին՝ 20%):

Գործող հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2016թ. հազ. դրամ	%	2015թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	358,683		408,965	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	71,737	20.0	81,793	20.0
Չնվազեցվող ծախսեր/(եկամուտ)	10,444	2.9	(14,659)	(3.6)
	82,181	22.9	67,134	16.4

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

«Գորթալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

2016թ.	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.
հազ. դրամ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(1,230)	-	(4,457)	(5,687)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	11,651	-	11,651
Այլ ակտիվներ	(358)	(1,064)	-	(1,422)
Այլ պարտավորություններ	3,217	(3,639)	-	(422)
	1,629	6,948	(4,457)	4,120
2015թ.	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.
հազ. դրամ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(632)	-	(598)	(1,230)
Այլ ակտիվներ	(1,037)	679	-	(358)
Այլ պարտավորություններ	726	2,491	-	3,217
	(943)	3,170	(598)	1,629

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2016թ.			2015թ.		
հազ. դրամ	Գումարը մախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	22,286	(4,457)	17,829	2,989	(598)	2,391
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	22,286	(4,457)	17,829	2,989	(598)	2,391

8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկրում	80,936	13,128
Ընթացիկ հաշիվներ		
- հինգ խոշոր հայկական բանկեր	103,158	35,240
- միջին չափի հայկական բանկեր	306,264	33,806
Ընդամենը ընթացիկ հաշիվներ	409,422	69,046
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	490,358	82,174

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի մեկ բանկում տեղաբաշխված միջոցներ (2015թ-ին նման բանկեր չկային), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 181,744 հազար դրամ (2015թ-ին՝ զրո):

9 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Կազմակերպության կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր	269,509	247,896
- Այլ	22,245	22,239
	291,754	270,135

10 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	101,136	-

Գրավ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին 101,796 հազար դրամ իրական արժեքով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթերը (2015թ-ին՝ զրո):

11 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Բիզնես վարկեր		
Իրավաբանական անձիք	2,315,485	2,434,647
Անհատ ձեռնարկատերեր	1,025,605	799,587
Ընդամենը բիզնես վարկեր	3,341,090	3,234,234
Անհատներին տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	5,340,328	4,916,463
Գյուղատնտեսական վարկեր	983,398	912,629
Ավտովարկեր	229,085	8,268
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	148,079	192,291
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	35,265	89,945
Այլ սպառողական վարկեր	1,153,822	369,112
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	7,889,977	6,488,708
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	11,231,067	9,722,942
Արժեզրկման գծով պահուստ	(279,889)	(144,891)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	10,951,178	9,578,051

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Բիզնես վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	42,457	102,434	144,891
Զուտ ծախս	90,256	307,274	397,530
Զուտ դուրսգրումներ	(48,968)	(213,564)	(262,532)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	83,745	196,144	279,889

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	Բիզնես վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	44,070	84,519	128,589
Զուտ ծախս (վերականգնում)	(78,107)	154,065	75,958
Զուտ (դուրսգրումներ)/վերականգնումներ	76,494	(136,150)	(59,656)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	42,457	102,434	144,891

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Քիզնես վարկեր				
Իրավաբանական անձիք				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	2,107,350	21,074	2,086,276	1.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	128,370	15,351	113,019	12.0%
- 91-270 օր ժամկետանց	79,765	21,568	58,197	27.0%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	208,135	36,919	171,216	17.7%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2,315,485	57,993	2,257,492	2.5%
Անհատ ձեռնարկատերեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	978,675	10,425	968,250	1.1%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	22,770	4,416	18,354	19.4%
- 91-270 օր ժամկետանց	24,160	10,911	13,249	45.2%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	46,930	15,327	31,603	32.7%
Ընդամենը անհատ ձեռնարկատերեր տրված վարկեր	1,025,605	25,752	999,853	2.5%
Ընդամենը քիզնես վարկեր	3,341,090	83,745	3,257,345	2.5%
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	5,258,907	58,659	5,200,248	1.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	37,895	5,295	32,600	14.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	17,182	2,782	14,400	16.2%
- 90-179 օր ժամկետանց	16,322	4,244	12,078	26.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	10,022	3,007	7,015	30.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	5,340,328	73,987	5,266,341	1.4%

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	951,803	16,878	934,925	1.8%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,185	119	1,066	10.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	9,694	1,298	8,396	13.4%
- 90-179 օր ժամկետանց	12,773	4,480	8,293	35.1%
- 180-270 օր ժամկետանց	7,943	3,970	3,973	50.0%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	983,398	26,745	956,653	2.7%
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	148,079	2,108	145,971	1.4%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	148,079	2,108	145,971	1.4%
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	33,325	401	32,924	1.2%
- 90-179 օր ժամկետանց	1,127	225	902	20.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	813	407	406	50.0%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	35,265	1,033	34,232	2.9%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	217,288	2,665	214,623	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	11,797	1,180	10,617	10.0%
Ընդամենը ավտովարկեր	229,085	3,845	225,240	1.7%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,022,304	14,205	1,008,099	1.4%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	18,521	6,680	11,841	36.1%
- 30-89 օր ժամկետանց	27,943	16,975	10,968	60.7%
- 90-179 օր ժամկետանց	49,387	29,854	19,533	60.4%
- 180-270 օր ժամկետանց	35,667	20,712	14,955	58.1%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	1,153,822	88,426	1,065,396	7.7%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	7,889,977	196,144	7,693,833	2.5%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	11,231,067	279,889	10,951,178	2.5%

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Բիզնես վարկեր				
Իրավաբանական անձիք				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	2,407,418	24,193	2,383,225	1.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	20,837	2,569	18,268	12.3%
- 91-270 օր ժամկետանց	6,392	1,546	4,846	24.2%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	27,229	4,115	23,114	15.1%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2,434,647	28,308	2,406,339	1.2%
Անհատ ձեռնարկատերեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	789,138	9,393	779,745	1.2%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	3,363	404	2,959	12.0%
- 91-270 օր ժամկետանց	7,086	4,352	2,734	61.4%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	10,449	4,756	5,693	45.5%
Ընդամենը անհատ ձեռնարկատերեր տրված վարկեր	799,587	14,149	785,438	1.8%
Ընդամենը բիզնես վարկեր	3,234,234	42,457	3,191,777	1.3%
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,824,093	48,739	4,775,354	1.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	12,150	1,215	10,935	10.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	80,220	13,232	66,988	16.5%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	4,916,463	63,186	4,853,277	1.3%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	862,244	13,936	848,308	1.6%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,618	2,639	16,979	13.5%
- 30-89 օր ժամկետանց	10,438	1,602	8,836	15.3%
- 90-179 օր ժամկետանց	14,029	3,192	10,837	22.8%
- 180-270 օր ժամկետանց	6,300	3,150	3,150	50.0%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	912,629	24,519	888,110	2.7%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	191,041	1,954	189,087	1.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	257	26	231	10.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	993	201	792	20.2%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	192,291	2,181	190,110	1.1%
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	87,593	875	86,718	1.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	2,352	472	1,880	20.1%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	89,945	1,347	88,598	1.5%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	8,268	83	8,185	1.0%
Ընդամենը ավտովարկեր	8,268	83	8,185	1.0%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	338,263	3,638	334,625	1.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	6,962	675	6,287	9.7%
- 30-89 օր ժամկետանց	8,749	939	7,810	10.7%
- 90-179 օր ժամկետանց	6,718	1,491	5,227	22.2%
- 180-270 օր ժամկետանց	8,420	4,375	4,045	52.0%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	369,112	11,118	357,994	3.0%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	6,488,708	102,434	6,386,274	1.6%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	9,722,942	144,891	9,578,051	1.5%

**(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական
ենթադրություններ և դատողություններ**

(i) Բիզնես վարկեր

Բիզնես վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս՝ Կազմակերպությունը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների սպազա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով նաև կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- չարժեզրկված վարկերի համար շուկայի տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 1.0%-1.1%,
- գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում կիրառվում է 30% և 60% գեղչ գրավի սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով,
- գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12 - 36 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա բիզնես վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 32,573 հազար դրամով (2015թ-ին՝ 31,918 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս՝ Կազմակերպությունը հիմնվում է վարկերի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- բացառությամբ ոսկու ու անշարժ գույքի գրավով ապահովված վարկերի, ավտովարկերի և հիփոթեքային վարկերի, անհատներին տրված վարկերի գծով վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 36 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,
- ոչ ժամկետանց ոսկու գրավով ապահովված վարկերի գծով վնաս չի ակնկալվում՝ հաշվի առնելով վարկի գումարի և գրավի արժեքի հարաբերակցությունը և գրավի իրացվելիություն,
- չարժեզրկված հիփոթեքային վարկերի համար շուկայի տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 1.1%: Ժամկետանց հիփոթեքային վարկերի գծով ղեկավարությունը նախատեսում է առավելագույնը 20% - 30% ծախսեր, որոնք վերաբերում են դատական կարգով գրավադրված գույքի վաճառքին՝ գրավի իրացումից հետո 36 ամսվա ընթացքում:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա անհատներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 230,815 հազար դրամով (2015թ-ին՝ 191,588 հազար դրամով):

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Բիզնես վարկեր

Բիզնես վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Կազմակերպությունը, որպես կանոն, գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն բիզնես վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

	31 դեկտեմբերի 2016թ.	31 դեկտեմբերի 2015թ.
	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք
հազ. դրամ		
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Անշարժ գույք	1,168,046	1,141,640
Պաշարներ	637,821	462,710
Փոխադրամիջոցներ	223,905	125,861
Սարքավորումներ	64,242	238,906
Այլ գրավ	1,347	9,144
Երաշխիքներ	268,065	281,234
Գրավով չապահովված վարկեր	691,100	903,475
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	3,054,526	3,162,970
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	68,250	10,538
Փոխադրամիջոցներ	41,252	5,409
Սարքավորումներ	1,831	3,231
Այլ գրավ	87,863	40
Գրավով չապահովված վարկեր	3,623	9,589
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	202,819	28,807
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	3,257,345	3,191,777

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել նպատակահարմար է արժեզրկման գնահատման համար:

Ոչ ժամկետանց կամ ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Կազմակերպության համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկի գումար և գրավի արժեք հարաբերակցությամբ: Հիփոթեքային վարկերի համար ապահովություն հանդիսացող անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Գյուղատնտեսական վարկերի համար ապահովություն են ծառայում անշարժ գույքը կամ վարկառուների խմբի անդամների կողմից տրված անհատական երաշխիքները, որոնք ձևավորվում են Կազմակերպությունից վարկեր ստանալու նպատակով:

Ավտովարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները:

Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով ապահովված վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 120% վարկի գումար և գրավի արժեք հարաբերակցությամբ:

Գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման պահին և չի վերանայվել մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար:

(iii) Ակտիվների արժեքթավորում

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Վարկային պորտֆելի արժեքթավորման հիմնադրամ I»-ին փոխանցված բիզնես և սպառողական վարկերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 50,410 հազար դրամ և 19,448 հազար դրամ (2015թ-ին՝ համապատասխանաբար 57,592 հազար դրամ և 132,238 հազար դրամ): «Վարկային պորտֆելի արժեքթավորման հիմնադրամ I»-ը հաստատություն է, որն ըստ էության չի վերահսկվում Կազմակերպության կողմից: Քանի որ Կազմակերպությունը չի փոխանցել ակտիվների սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այս վարկերը ներառվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Առևտուր	1,091,995	1,192,921
Արդյունաբերություն	615,764	684,757
Գյուղատնտեսություն	481,945	484,368
Շինարարություն	190,387	144,070
Հեռահաղորդակցություն	155,445	80,064
Ֆինանսական ծառայություններ	-	210,579
Այլ	805,554	437,475
Անհատներին տրված վարկեր	7,889,977	6,488,708
	11,231,067	9,722,942
Արժեզրկման գծով պահուստ	(279,889)	(144,891)
	10,951,178	9,578,051

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի երկու վարկառու (2015թ-ին՝ չորս), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 450,637 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 702,720 հազար դրամ):

(զ) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 17-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը: Քանի որ Կազմակերպությունը տրամադրում է կարճաժամկետ վարկեր, հավանական է, որ դրանցից շատերը կվերանայվեն ժամկետի ավարտից հետո: Այդ իսկ պատճառով, վարկային պորտֆելի իրական ժամկետայնությունը կարող է զգալիորեն ավելի երկար լինել պայմանագրային պայմաններով համաձայնեցված ժամկետայնությունից:

12 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Համակարգչային սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Գույքի	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	-	27,873	62,732	14,780	-	77,336	17,931	200,652
Ավելացումներ	-	4,742	4,795	-	-	-	1,405	10,942
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	-	32,615	67,527	14,780	-	77,336	19,336	211,594
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	-	17,040	13,548	9,512	-	-	5,310	45,410
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	-	4,935	12,100	1,752	-	-	1,334	20,121
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	-	21,975	25,648	11,264	-	-	6,644	65,531
Հաշվեկշռային արժեք								
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	-	10,640	41,879	3,516	-	77,336	12,692	146,063

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Շենքեր	Համակարգչային սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Գույքի	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	2,359	17,602	13,071	12,135	13,793	77,336	19,214	155,510
Ավելացումներ	-	13,494	56,188	2,645	-	-	-	72,327
Օտարումներ	(2,359)	(3,223)	(6,527)	-	(13,793)	-	(1,283)	(27,185)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	-	27,873	62,732	14,780	-	77,336	17,931	200,652
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	-	11,192	9,350	4,453	67	-	5,142	30,204
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	-	7,754	7,450	5,059	-	-	1,230	21,493
Օտարումներ	-	(1,906)	(3,252)	-	(67)	-	(1,062)	(6,287)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	-	17,040	13,548	9,512	-	-	5,310	45,410
Հաշվեկշռային արժեք								
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	-	10,833	49,184	5,268	-	77,336	12,621	155,242
Առ 1 հունվարի 2015թ.	2,359	6,410	3,721	7,682	13,726	77,336	14,072	125,306

2016թ. ընթացքում չեն եղել փոխառության ծախսումներ հիմնական միջոցների ձեռքբերման կամ կառուցման հետ կապված (2015թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

Արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ գույքի վաշխվում է Կազմակերպության ընդհանուր գործառնություններին: Կազմակերպությունը չունի ավելի փոքր դրամաստեղծ միավոր, որի միջոցով հնարավոր կլինեք վերահսկել գույքի ներքին կառավարչական նպատակների համար: Գույքի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է վերջինիս օգտագործման արժեքի վրա, որոշվել է, որ այն ավելի բարձր է հաշվեկշռային արժեքից, և արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել:

13 Այլ ակտիվներ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Ներդրումային գույքի օտարումից ստացվելիք գումարներ	26,445	35,205
Տրված կանխավճարներ	22,641	4,660
Ներդրումային հիմնադրամից ստացվելիք գումարներ	-	24,427
Այլ ակտիվներ	861	51
	49,947	64,343

Ստացվելիք գումարները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

14 Վարկեր և փոխառություններ

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	4,350,213	3,574,194
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	2,347,554	2,235,593
Փոխառություններ բաժնետերերից	801,324	1,311,419
Բանկային վարկեր և վարկային գծեր	558,436	620,963
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	114,224	188,619
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	33,891	79,891
Վարկեր ոչ ռեզիդենտ ոչ առևտրային կազմակերպություններից	-	46,169
Վարկեր այլ ոչ առևտրային կազմակերպություններից	53,104	-
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունից	181,042	-
Վարկեր այլ կազմակերպություններից	463,344	-
	8,903,132	8,056,848

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի տաս կազմակերպությունից ստացված վարկեր և փոխառություններ (2015թ-ին՝ տասներեք կազմակերպություն), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 8,092,390 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 7,824,283 հազար դրամ):

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 6,005,567 հազար դրամ գումարով վարկերի և փոխառությունների (2015թ-ին՝ 5,032,892 հազար դրամ) դիմաց գրավադրված են 5,964,620 հազար դրամ գումարով (2015թ-ին՝ 5,294,315 հազար դրամ) հաճախողներին տրված վարկերը:

Բանկային վարկերի և վարկային գծերի դիմաց գրավադրված է Կազմակերպության ընթացիկ հաշիվների շրջանառությունը և բաժնետերերի երաշխիքները:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և դերիտորական պարտքերի պորտֆելում ներառված են տեղական և միջազգային կազմակերպություններից ստացված 5,607,102 հազար դրամ գումարով փոխառությունները (2015թ-ին՝ 4,682,591 հազար դրամ), որոնք օգտագործվել են հաճախողներին ՀՀ դրամով արտահայտված ծրագրային վարկեր տրամադրելու համար: Այս վարկերի գծով կիրառվող տոկոսադրույքը որոշվել է փոխառության պայմանագրերով: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախողներին տրված այս ծրագրային վարկերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 5,570,553 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 4,679,585 հազար դրամ): Այս ծրագրային վարկերը և համապատասխան փոխառություններն

իրենցից ներկայացնում են առանձին սեզոններ, և պայմանագրային տոկոսադրույքները Կազմակերպության կողմից դիտարկվում են որպես շուկայական դրույքներ:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի 217,153 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վարկ, որոնք ենթակա է մարման 2020թ. սեպտեմբերի 15-ին: Վարկային պայմանագրի պայմանների համաձայն՝ Կազմակերպության նկատմամբ գործում է պարտքային սահմանափակում, ըստ որի տարվա վերջում վերջնական վարկառուների անհուսալի վարկերի և վերջնական վարկառուների ընդհանուր պորտֆելի հարաբերակցությունը չի կարող գերազանցել 10%-ը:

Կազմակերպությունը խախտել է սահմանափակումով նախատեսված առավելագույն սահմանաչափը, ինչը իրավունք է տալիս վարկատուին պահանջել վարկի անմիջապես մարում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Վարկը դասակարգված է որպես ցածրահានգ և մինչև երեք ամիս մարման ժամկետով ծանոթագրություն 17-ում ներկայացված տոկոսադրույքի վերանայման ժամկետների վերլուծությունում և որպես ցածրահանգ և մինչև մեկ ամիս մարման ժամկետով՝ իրացվելության և ժամկետայնության վերլուծություններում: Այնուամենայնիվ, վարկատուի հետ քննարկումների արդյունքում ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ վարկատուն կպահանջի վարկի մարումը ժամկետից շուտ:

15 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,180,994	591,149

1,167,880 հազար դրամ անվանական արժեքով պարտատոմսերը (2015թ-ին՝ 583,750 հազար դրամ) ցուցակված են «ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷԲՍ Արմենիա»-ում:

16 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 1,500,000 սովորական բաժնետոմսից (2015թ-ին՝ 1,000,000): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 1 հազար դրամ:

2016թ. ընթացքում թողարկվել է 500,000 սովորական բաժնետոմս (2015թ-ին՝ 130,000) անվանական արժեքով:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել Կազմակերպության ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի հետագա կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(զ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված Կազմակերպության առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2016թ. ընթացքում Կազմակերպության կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 300,000 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 132,000 հազար դրամ): Մեկ բաժնետոմսի համար շահաբաժինները կազմել են 0.2 հազար դրամ (2015թ-ին՝ 0.132 հազար դրամ):

17 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է վարկային կազմակերպությունների համար և Կազմակերպության գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, կապված են շուկայական, վարկային, իրացվելիության և գործառնական ռիսկերի հետ:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպություն, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու համար: Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, այն նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ղեկավարությունն ուղղակիորեն հաշվետու է Խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Կազմակերպությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի, այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Կազմակերպությունը շուկայական ռիսկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների, ժամկետայնության և արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում և հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2016թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	490,358	490,358
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	171,318	4,212	116,224	-	-	291,754
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	101,136	-	-	-	-	-	101,136
Հաճախորդներին տրված վարկեր	564,782	624,482	1,529,474	4,378,979	3,853,461	-	10,951,178
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	12,926	9,297	3,284	-	-	-	25,507
	678,844	805,097	1,536,970	4,495,203	3,853,461	490,358	11,859,933
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Վարկեր և փոխառություններ	2,142,956	271,102	311,713	4,319,140	1,858,221	-	8,903,132
Թողարկված պարտքային արժեքիթեր	13,114	-	483,940	683,940	-	-	1,180,994
	2,156,070	271,102	795,653	5,003,080	1,858,221	-	10,084,126
	(1,477,226)	533,995	741,317	(507,877)	1,995,240	490,358	1,775,807
հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2015թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	82,174	82,174
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	8,802	10,108	251,225	-	-	270,135
Հաճախորդներին տրված վարկեր	881,405	736,821	885,805	3,718,161	3,355,859	-	9,578,051
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	70,473	-	-	-	70,473
	881,405	745,623	966,386	3,969,386	3,355,859	82,174	10,000,833
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Վարկեր և փոխառություններ	795,478	582,163	337,857	4,439,356	1,901,994	-	8,056,848
Թողարկված պարտքային արժեքիթեր	7,399	-	100,000	483,750	-	-	591,149
	802,877	582,163	437,857	4,923,106	1,901,994	-	8,647,997
	78,528	163,460	528,529	(953,720)	1,453,865	82,174	1,352,836

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Կազմակերպության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2016թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		2015թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14.7%	-	14.7%	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.8%	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.3%	15.3%	13.7%	15.2%
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6.0%	-	4.2%	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	7.8%	8.8%	7.8%	9.6%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	14.0%	9.3%	15.0%	9.5%

Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը, բացառությամբ լողացող տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների:

	Արտարժույթ	Ամվանական տոկոսադրույք	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամի ելակետային փոխարժեք + 5%	-	46,042
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	ՀՀ դրամ	ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման դրույք + 2%	838,510	574,590

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի (վերագնորոշման ռիսկ) փոփոխության նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության բոլոր կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2016թ. ու 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	(6,016)	(7,782)
100 բկ զուգահեռ աճ	6,016	7,782

Ստորև ներկայացվում է սեփական կապիտալի զգալունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2016թ. ու 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	<u>2016թ.</u>	<u>2015թ.</u>
	Մեփական կապիտալ հազ. դրամ	Մեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	1,369	2,788
100 բկ զուգահեռ աճ	(1,369)	(2,788)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Կազմակերպությունն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<u>2016թ.</u>	<u>2015թ.</u>
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ առանց դրամարկղում պահվող կանխիկի	360,868	8,985
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,982,137	3,385,729
Ընդամենը ակտիվներ	4,343,005	3,394,714
 ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Վարկեր և փոխառություններ	(2,849,215)	(2,816,007)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(977,907)	(489,317)
Ընդամենը պարտավորություններ	(3,827,122)	(3,305,324)
Զուտ դիրքը	515,883	89,390

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեգրկումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է զուտ հիմունքով՝ առանց հարկերը հաշվի առնելու, և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Կազմակերպությունը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծության ժամանակ ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	<u>հազ. դրամ</u>
31 դեկտեմբերի 2016թ.	
ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	51,588
31 դեկտեմբերի 2015թ.	
ԱՄՆ դոլարի 10% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	8,939

2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Կազմակերպության նկատմամբ: Կազմակերպությունը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Վարկերի համար ներկայացվող դիմումները պատրաստվում են վարկավորման բաժնի համապատասխան աշխատակիցների կողմից, այնուհետև փոխանցվում են Վարկային կոմիտեին, որը պատասխանատու է վարկային պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական վիճակի ուսումնասիրության վրա: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում և հաստատում է վարկի դիմումը:

Կազմակերպությունը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Կազմակերպության վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	409,422	69,046
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	291,754	270,135
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	101,136	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	10,951,178	9,578,051
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	25,507	70,473
Վարկային ռիսկին ենթարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	11,778,997	9,987,705

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում արժեթղթերում կատարած ներդրումների դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 11-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր (2015թ-ին բացակայում էին), որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է ընդհանուր վարկային ռիսկի 10%-ը:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ մնանատիպ գործիքներին վերաբերող մնանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը:

Կազմակերպությունը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմաններ: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Կազմակերպության կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտավորությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Բացի այդ, Կազմակերպությունը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը չունեն հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆինանսական պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	101,136	-	101,136	(101,136)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	101,136	-	101,136	(101,136)	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	(6,005,567)	-	(6,005,567)	5,964,620	-	(40,947)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(6,005,567)	-	(6,005,567)	5,964,620	-	(40,947)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆինանսական պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Վարկեր և փոխառություններ	(5,032,892)	-	(5,032,892)	5,294,315	-	261,423
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(5,032,892)	-	(5,032,892)	5,294,315	-	261,423

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարբերությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Կազմակերպության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Կազմակերպությունը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բաժնետերից, բանկերից և այլ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և վարկավորման պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղչված հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ վարկավորման պարտավորվածությունների գծով:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցախհանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	426,251	489,917	324,083	206,282	9,621,567	11,068,100	8,903,132
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	13,114	58,281	537,645	791,796	1,400,836	1,180,994
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	59,262	-	22,387	-	81,649	81,649
Ընդամենը պարտավորություններ	426,251	562,293	382,364	766,314	10,413,363	12,550,585	10,165,775
Վարկային պարտավորվածություններ	1,140,775	-	-	-	-	1,140,775	1,140,775

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցախհանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	118,895	227,863	747,473	631,557	8,923,015	10,648,803	8,056,848
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	15,197	15,030	130,729	529,706	690,662	591,149
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	7,286	57,644	-	19,022	-	83,952	83,952
Ընդամենը պարտավորություններ	126,181	300,704	762,503	781,308	9,452,721	11,423,417	8,731,949
Վարկային պարտավորվածություններ	641,682	-	-	-	-	641,682	641,682

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	490,358	-	-	-	-	-	-	490,358
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	175,530	116,224	-	-	-	291,754
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	101,136	-	-	-	-	-	-	101,136
Հաճախորդներին տրված վարկեր	169,924	282,411	2,153,956	4,378,979	3,853,461	-	112,447	10,951,178
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	146,063	-	146,063
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	3,192	8,252	12,581	-	-	-	1,482	25,507
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,120	-	4,120
Այլ ակտիվներ	24,232	2,190	5,840	17,685	-	-	-	49,947
Ընդամենը ակտիվներ	788,842	292,853	2, 347,907	4,512,888	3,853,461	150,183	113,929	12,060,063
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Վարկեր և փոխառություններ	417,011	455,274	588,985	4,990,866	2,450,996	-	-	8,903,132
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	13,114	483,940	683,940	-	-	-	1,180,994
Փոխանցված, սակայն չապահանջված վարկերի գծով վճարվելիք գումարներ	7,457	9,455	36,539	16,407	-	-	-	69,858
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	8,256	-	-	-	-	-	-	8,256
Այլ պարտավորություններ	-	59,262	22,387	-	-	-	-	81,649
Ընդամենը պարտավորություններ	437,724	537,105	1,131,851	5,691,213	2,450,996	-	-	10,243,889
Զուտ դիրքը	351,118	(244,252)	1, 216,056	(1,178,325)	1,402,465	150,183	113,929	1,816,174

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	82,174	-	-	-	-	-	-	82,174
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	18,910	251,225	-	-	-	270,135
Հաճախորդներին տրված վարկեր	378,301	460,958	1,622,626	3,718,161	3,355,859	-	42,146	9,578,051
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	57,600	-	57,600
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	155,242	-	155,242
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	70,473	-	-	-	-	70,473
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,629	-	1,629
Այլ ակտիվներ	5,602	2,190	30,079	26,472	-	-	-	64,343
Ընդամենը ակտիվներ	466,077	463,148	1,742,088	3,995,858	3,355,859	214,471	42,146	10,279,647
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Վարկեր և փոխառություններ	101,709	119,256	921,501	4,714,412	2,199,970	-	-	8,056,848
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	7,399	100,000	483,750	-	-	-	591,149
Փոխանցված, սակայն չապահանջված վարկերի գծով վճարվելիք գումարներ	6,031	13,627	67,497	104,152	-	-	-	191,307
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	34,548	-	-	-	-	-	-	34,548
Այլ պարտավորություններ	7,286	57,644	19,022	-	-	-	-	83,952
Ընդամենը պարտավորություններ	149,574	197,926	1,108,020	5,302,314	2,199,970	-	-	8,957,804
Զուտ դիրքը	316,503	265,222	634,068	(1,306,456)	1,155,889	214,471	42,146	1,321,843

(ե) Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը վնաս կրելու ռիսկն է Կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի անհուսալիության կամ թերությունների, տեղեկատվական կամ այլ համակարգերի խափանումների կամ Կազմակերպության գործունեության վրա ազդեցություն ունեցող արտաքին գործոնների պատճառով: Կազմակերպության նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկն այնպիսի ձևով, որպեսզի հնարավոր լինի հավասարակշռել ֆինանսական կորուստ կրելուց և Կազմակերպության հեղինակությանը վնաս հասցնելուց խուսափելն ու ծախսերի կրճատումը և նորարարությունները: Բոլոր դեպքերում, Կազմակերպության քաղաքականությունը պահանջում է ապահովել համապատասխանություն բոլոր կիրառելի օրենսդրական և կարգավորող պահանջների հետ:

Կազմակերպությունը կառավարում է գործառնական ռիսկն իրականացնելով ներքին ստուգումներ, որոնք ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտում:

18 Կապիտալի կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Կազմակերպությունը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են կանխիկ արտարժույթի գործառնություններ՝ բացառությամբ գործառնությունների, որոնք կապված են վարկերի մարումների ընդունման հետ, պետք է ապահովեն 1,000,000 հազար դրամ գումարի չափով նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,000,000 հազար դրամ): 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ապահովում էր նվազագույն բաժնետիրական կապիտալի պահանջները:

ՀՀ ԿԲ-ի կանոնակարգող պահանջների համաձայն՝ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են կանխիկ արտարժույթի գործառնություններ՝ բացառությամբ գործառնությունների, որոնք կապված են վարկերի մարումների ընդունման հետ, պետք է ապահովեն կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը») նվազագույն մեծությունը, որը կազմում է 10% (2015թ-ին՝ 10%):

Կազմակերպությունն ապահովել է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ստորև ներկայացված է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշի հաշվարկը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների հիման վրա 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած	2015թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	1,859,989	1,271,246
Նվազեցումներ	-	(5,413)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	1,859,989	1,265,833
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	22,746	4,551
Նվազեցումներ	-	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	22,746	4,551
Ընդամենը կապիտալ	1,882,735	1,270,384
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	11,954,963	9,565,328
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	15.7%	13.3%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Տարվա ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Կազմակերպության մոտեցումը չի փոփոխվել:

19 Վարկային պարտավորվածություններ

Կազմակերպությունն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկեր:

Կազմակերպությունը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար 1-ից 3 տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքների հետ կապված Կազմակերպությունը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված վարկային պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն ստանձնած պարտավորությունները:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	55,703	78,458
Երաշխիքներ	1,085,072	563,224
	1,140,775	641,682

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային վարկավորման պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս վարկավորման պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունի չունի որևէ վարկավորման պարտավորվածություն, որի հետ կապված Կազմակերպությունը ենթարկվում է էական վարկային ռիսկի:

20 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Կազմակերպությունն ամբողջությամբ ապահովագրված չէ իր գրասենյակի և սարքավորումների վնասներից, գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Կազմակերպության տարածքում տեղի ունեցած կամ նրա գործունեությանը վերաբերող պատահարներից: Քանի դեռ Կազմակերպությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի բացասական ազդեցություն ունենալ գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկլարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Դեկլարությունը տեղյակ չէ Կազմակերպության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

21 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Կազմակերպությունը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	<u>56,001</u>	<u>43,984</u>

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված փոխառություններ (համախառն)	37,750	12.9%	3,913	10.6%
Փոխառությունների արժեզրկման գծով պահուստ	<u>(378)</u>		<u>(39)</u>	

Փոխառությունները տրամադրվել են ՀՀ դրամով և ենթակա են մարման մինչև 2018թ.: Կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2016թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	256	300

(գ) Գործարքներ բաժնետիրոջ հետ

Ստորև ներկայացված են 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետիրոջ հետ իրականացված գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2016թ. և 2015թ. շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Վարկեր և փոխառություններ				
- ԱՄՆ դոլարով				
Հաշվեկշռային արժեք	801,324	11%	1, 311,419	11.6%
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային ծախս	(125,457)		(153,382)	

Բաժնետիրոջից ստացված փոխառությունները ենթակա են մարման 2018թ-ին:
 Բաժնետիրոջ հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

(դ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են ղեկավարության ընտանիքների անդամներին և բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2016թ. և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2016թ. և 2015թ. շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	2016թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ				
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	101,136	6.8%	-	11.2%
Այլ ակտիվներ	26,806		35,205	
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	<u>9,676</u>		<u>3,505</u>	
 Այլ կապակցված կողմեր				
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Մայր գումարի մնացորդ	134,825	15.7%	215,178	15.0%
Արժեզրկման պահուստ	1,351		2,152	
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	<u>8,577</u>		<u>21,172</u>	

22 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները հիմնված են գնանշվող շուկայական գների և դիլերների գնանշումների վրա: Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները Կազմակերպությունը որոշում է կիրառելով գնահատման մեթոդներ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ:

Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

(բ) Իրական արժեքի հիերարխիա

Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	291,754	-	291,754
	-	291,754	-	291,754

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	270,135	-	270,135
	-	270,135	-	270,135

**«Գլոբալ Կրեդիտ»
Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ ատղիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

KPMG Armenia cjsc
8th floor, Erebuni Plaza Business Center,
26/1 Vazgen Sargsyan Street
Yerevan 0010, Armenia

Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա ՓԲԸ
ՀՀ, Երևան, 0010
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն,
8-րդ հարկ

Telephone Զեռախոս + 374 (10) 566 762
Fax Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Internet Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
Խորհրդին

Մենք իրականացրել ենք «Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի («Կազմակերպություն») կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն այս ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Ղեկավարությունը պատասխանատու է նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալների կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված աուդիտի արդյունքում արտահայտել կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից, ներառյալ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումների ռիսկերի գնահատումը: Այդ ռիսկերը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների նպատակահարմարության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

KPMG Armenia

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
30 ապրիլի 2016թ.

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	5	1,358,995	1,071,540
Տոկոսային ծախս	5	(686,443)	(563,779)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		672,552	507,761
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		48,015	39,913
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(8,361)	(4,454)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		39,654	35,459
Զուտ օգուտ (վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից		20,091	(34,565)
Այլ գործառնական եկամուտ	6	103,280	77,396
Գործառնական եկամուտ		835,577	586,051
Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումից կորուստներ		(75,958)	(231,353)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(169,206)	(116,514)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	7	(181,448)	(125,830)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		408,965	112,354
Շահութահարկի գծով ծախս	8	(67,134)	(36,451)
Շահույթ տարվա համար		341,831	75,903
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ			
- Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		2,391	(4,322)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		344,222	71,581

5-ից 60-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են դեկլարության կողմից 2016թ. ապրիլի 30-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Լուիզա Իգորյան
Գործադիր տնօրեն

Մուսաննա Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթգ.	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	82,174	39,523
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Կազմակերպության կողմից պահվող	10	270,135	153,838
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	11	-	393,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12	9,578,051	7,570,254
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	12	57,600	120,923
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	14	70,473	22,128
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	13	155,242	125,306
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		-	18,489
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	8	1,629	-
Այլ ակտիվներ	15	64,343	76,980
Ընդամենը ակտիվներ		10,279,647	8,521,106
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	8,056,848	7,508,128
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	17	591,149	-
Փոխանցված, սակայն չապահանջված վարկերի գծով վճարվելիք գումարներ		191,307	-
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		34,548	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	8	-	943
Այլ պարտավորություններ		83,952	32,414
Ընդամենը պարտավորություններ		8,957,804	7,541,485
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	18	1,000,000	870,000
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		4,917	2,526
Զբաղիված շահույթ		316,926	107,095
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,321,843	979,621
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		10,279,647	8,521,106

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՆՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ստացված տոկոսներ		1,338,104	1,065,383
Վճարված տոկոսներ		(699,122)	(537,854)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ		48,015	39,913
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ		(8,361)	(4,454)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		4,093	1,337
Այլ ստացված եկամուտ		103,280	77,396
Աշխատավարձ և աշխատակիցներին կատարվող այլ վճարումներ		(167,349)	(108,010)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(156,783)	(114,798)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ		(113,309)	(4,163)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		392,238	(251,465)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(1,860,286)	(939,822)
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ		(48,345)	101,963
Այլ ակտիվներ		12,015	(16,846)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)			
Այլ պարտավորություններ		51,251	(23,286)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը			
		(1,104,559)	(714,706)
Վճարված շահութահարկ		(17,267)	(71,904)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր			
		(1,121,826)	(786,610)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Մուտքեր վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից		120,923	48,093
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(51,429)	(27,134)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված ժրամական միջոցների հոսքեր			
		69,494	20,959
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Դուստր կազմակերպության ձեռքբերում, առանց ստացված դրամական միջոցների		-	(391,870)
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից		130,000	170,000
Վճարված շահաբաժիններ		(132,000)	(172,890)
Մուտքեր պարտատոմսերի թողարկումից		589,624	-
Ստացված վարկեր և փոխառություններ		9,304,982	4,153,791
Վարկերի և փոխառությունների մարում		(8,795,581)	(2,991,947)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր			
		1,097,025	767,084
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ			
		44,693	1,433
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(2,042)	12,134
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		39,523	25,956
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ			
	9	82,174	39,523

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Գորբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	700,000	6,848	204,082	910,930
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ տարվա համար	-	-	75,903	75,903
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	(4,322)	-	(4,322)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	(4,322)	75,903	71,581
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում				
Թողարկված բաժնետոմսեր	170,000	-	-	170,000
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	(172,890)	(172,890)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	870,000	2,526	107,095	979,621

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	870,000	2,526	107,095	979,621
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ				
Շահույթ տարվա համար	-	-	341,831	341,831
Այլ համապարփակ եկամուտ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց շահութահարկի	-	2,391	-	2,391
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		2,391	341,831	344,222
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում				
Թողարկված բաժնետոմսեր	130,000	-	-	130,000
Վճարված շահաբաժիններ	-	-	(132,000)	(132,000)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	1,000,000	4,917	316,926	1,321,843

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ն (Կազմակերպություն) ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 2010թ. հոկտեմբերի 26-ին՝ «Վաշինգտոն Քեփիթալ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի և «Կրեդիտ Յունիոն» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ-ի միաձուլման արդյունքում: Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը միկրո և միջին չափի վարկերի տրամադրումն է անհատներին ու իրավաբանական անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում: Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Կազմակերպությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա:

Կազմակերպության բոլոր ակտիվները և պարտավորությունները գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում: Կազմակերպության իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Սասնա Ծռերի փ. 2/251:

Կազմակերպության սեփականատերերի կազմը հետևյալն է՝ Գազիկ Վարդանյան (33.5%), Էդուարդ Մարության (33.4%), Արայիկ Կարապետյան (28.1%) և Կարեն Դարբինյան (5.0%): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Կազմակերպության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Կազմակերպության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Գնահատումների հետ կապված էական անորոշությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ծանոթագրություն 12 - վարկերի արժեզրկման գնահատում,
- ծանոթագրություն 24 - ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Համախմբման հիմունքներ

(i) Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումները հաշվառվում են՝ կիրառելով ձեռքբերման մեթոդը՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ, որն այն ամսաթիվն է, երբ վերահսկողության իրավունքը փոխանցվում է Կազմակերպությանը:

Կազմակերպությունը չափում է գույվիլը՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ՝ որպես փոխանցված հատուցման իրական արժեք և ձեռք բերվող կազմակերպությունում ցանկացած չվերահսկող բաժնեմասի ճանաչված գումար՝ հանած ձեռք բերված որոշելի ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների գույք ճանաչված գումարը (որպես կանոն՝ իրական արժեքը):

Գործարքի գծով ծախսումները, բացառությամբ պարտքային կամ բաժնային արժեթղթերի թողարկման հետ կապված ծախսումները, որոնք Կազմակերպությունը կրում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման հետ կապված, ծախսագրվում են կատարվելու ժամանակ:

(ii) Գույքի

Դուստր կազմակերպությունների ձեռքբերման հետ կապված գույքիլը ներառվում է ոչ նյութական ակտիվների կազմում:

Արժեզրկման ստուգման համար գույքիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորներին և հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

(բ) Արտարժույթ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ՀՀ դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(գ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները և բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող ընթացիկ հաշիվները: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,

- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր հանդիսացող ածանցյալ գործիքի կամ այն ածանցյալ գործիքի, որը նախատեսված է և հանդիսանում է արդյունավետ հեջավորման գործիք), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկը բավարարելու դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում, գնահատվում և ներկայացվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանալին այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևավորում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Չուտ ստացվելիք դիրքում գտնվող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Չուտ վճարվելիք դիրքում գտնվող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը ղեկավարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Կազմակերպությունը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնք Կազմակերպությունը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնք Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնք Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Կազմակերպությունը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարումնական անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Կազմակերպությունը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ դրանց վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք ակտիվ շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվելու ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվելու պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Կազմակերպությունը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Կազմակերպությունը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Կազմակերպությունը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Կազմակերպությունը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Շուկայական և վարկային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների պորտֆելները, որոնք Կազմակերպությունը կառավարում է շուկայական կամ վարկային ռիսկին իր գուտ ենթարկվածության սկզբունքով, չափվում են հիմք ընդունելով այն գինը, որը կստացվեր համապատասխան ռիսկի գծով գուտ երկար դիրքը վաճառելուց (կամ կվճարվեր համապատասխան ռիսկի գծով գուտ կարճ դիրքը փոխանցելու դիմաց): Պորտֆելի մակարդակով կատարվող այս ճշգրտումները բաշխվում են առանձին ակտիվներին և պարտավորություններին՝ պորտֆելի յուրաքանչյուր առանձին գործիքի գծով համապատասխան ռիսկի ճշգրտման հիմունքով:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումները Կազմակերպությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Կազմակերպությունը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Կազմակերպության կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Կազմակերպությունն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է վերջինիս նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, այն շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Կազմակերպությունը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետգնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո»)
ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի
գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում
է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի
գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները
վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն
արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում
է իրական արժեքով:

(ix) Արժեթղթավորում

Արժեթղթավորված ֆինանսական ակտիվները Կազմակերպությունը դիտարկում է այլ
կազմակերպությանը փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և
հատույցների փոխանցման աստիճանի և այլ կազմակերպության նկատմամբ
Կազմակերպության կողմից իրականացվող վերահսկողության աստիճանի տեսանկյունից:

Երբ Կազմակերպությունն, ըստ էության, վերահսկում է այն կազմակերպությունը, որին
փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, ապա այդ կազմակերպությունը ներառվում է
ֆինանսական հաշվետվություններում և փոխանցված ակտիվները ճանաչվում են
ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Եթե Կազմակերպությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվները մեկ այլ
կազմակերպությունը, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության
հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, ապա փոխանցված ակտիվները
ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Եթե Կազմակերպությունը փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված, ըստ
էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները փոխանցում է իր կողմից չվերահսկվող
կազմակերպությանը, ակտիվներն ապաճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին
հաշվետվությունից:

Եթե Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում և ոչ էլ պահպանում է փոխանցված ակտիվների
սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, ակտիվներն
ապաճանաչվում են, եթե Կազմակերպությունը չի պահպանում վերահսկողությունն այդ
ակտիվների նկատմամբ:

(x) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական
վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ
Կազմակերպությունն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի
իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով
իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու
մտադրություն: Կազմակերպությունն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումս իրագործելի
իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից
և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ կազմակերպության ու բոլոր
պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս
լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

(ե) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկն սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

— շենքեր	20 տարի
— համակարգչային սարքավորումներ	3 տարի
— տնտեսական գույք	5 տարի
— փոխադրամիջոցներ	5 տարի
— վարձակալված գույքի բարելավումներ	օգտակար ծառայությանյան ժամկետից և վարձակալության ժամկետից նվազագույնը

(զ) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 15 տարի:

(է) Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները կամ ակտիվներից և պարտավորություններից բաղկացած օտարման խխմբերը, որոնց վերականգնումն ակնկալվում է հիմնականում վաճառքի, այլ ոչ՝ շարունակական օգտագործման միջոցով, դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ: Անմիջապես նախքան «որպես վաճառքի համար պահվող» դասակարգումը, ակտիվները կամ օտարման խմբի բաղադրիչները վերաչափվում են Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այնուհետև, որպես կանոն, ակտիվները կամ օտարման խմբի բաղադրիչները չափվում են հետևյալ արժեքներից նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումները:

(ը) Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկայության դեպքում, Կազմակերպությունը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի սահմանափակումների կամ պայմանների խախտումը վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Կազմակերպությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ տևողական նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Կազմակերպությունը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Կազմակերպությունը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Կազմակերպությունը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեգրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեգրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառու ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեգրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Կազմակերպությունն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեգրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեգրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեգրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Կազմակերպությունը վարկի մնացորդը (և արժեգրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

(ii) Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեգրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեգրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

(iii) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեգրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեգրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեգրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iv) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գույքի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Գույքի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

(թ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Կազմակերպությունը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում, պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ժ) Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը հանձն է առնում վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածություններ և երաշխիքներ:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Կազմակերպությանը կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով՝ հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկավորման այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկավորման պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Կազմակերպությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Կազմակերպությունն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(Ի) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Կազմակերպության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում հայտարարվում են:

(լ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթ գծով վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հարկային նպատակներով չնվազեցվող գույքի և ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Կազմակերպությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները:

(խ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում ենք շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(ծ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Կազմակերպության բաղադրիչն է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Կազմակերպության այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններին վերաբերող հասույթները և ծախսերը): Գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Կազմակերպության գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով: Գործառնական սեզմենտի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Դեկավարությունը գտնում է, որ Կազմակերպությունը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից:

(կ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Կազմակերպությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

Նոր կամ փոփոխված ստանդարտ	Պահանջների ամփոփ նկարագիր	Հնարավոր ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա
ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»	2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտի գործող ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 9-ը պարունակում է վերանայված ուղեցույցներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման համար, ներառյալ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հաշվարկի համար կիրառվող սպասվող վնասի նոր մոդելը, և հեջի ընդհանուր հաշվառմանը վերաբերող նոր պահանջները: Այն ներառում է նաև ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական գործիքների ճանաչման և ապաճանաչման ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 9-ը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին և հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ:	Կազմակերպությունը ներկայումս գնահատում է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:
Տարբեր «ՖՀՄՍ-ների կատարելագործումները»	Տարբեր «ՖՀՄՍ-ների կատարելագործումները» դիտարկվում են առանձին՝ ըստ յուրաքանչյուր ստանդարտի: Բոլոր փոփոխությունները, որոնք հանգեցնում են ներկայացման, ճանաչման կամ չափման հաշվառման փոփոխություններին, կգործեն 2016թ. հունվարի 1-ից ոչ շուտ:	Կազմակերպությունը դեռ չի վերլուծել նշված կատարելագործումների հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

4 Ձեռքբերումներ

2014թ. մարտի 25-ին Կազմակերպությունը ձեռք է բերել «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի բոլոր բաժնետոմսերը 456,000 հազար դրամ գումարով, որը վճարվել է կանխիկով: Ձեռքբերումից հետո, 2014թ. հուլիսին Կազմակերպությունն իրավաբանորեն միաձուլվել է «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի հետ: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ գործարքը հաշվառվել է որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում:

«Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի հիմնական գործունեությունը միկրո և միջին չափի վարկերի տրամադրումն է անհատներին և իրավաբանական անձանց Հայաստանի Հանրապետությունում: «Ջի Էֆ Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՍՊԸ-ի նկատմամբ վերահսկողության ձեռքբերումը թույլ է տալիս Կազմակերպությանը ընդլայնել իր գործունեությունը և ստանալ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող ֆինանսավորումից օգտվելու հնարավորություն:

Ստորև ներկայացված է Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ձեռքբերված դուստր կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչված գումարներ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	64,630
Հաճախորդներին տրված վարկեր	992,682
Ներդրումային գույք	36,638
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5,433
Այլ ակտիվներ	7,606
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Վարկեր և փոխառություններ	(704,862)
Այլ պարտավորություններ	(22,963)
Զուտ որոշելի ակտիվներ	379,164
Գույքի վերագրելի ձեռքբերման ամսաթվին	77,336
Վճարված հատուցում	(456,500)

Գույքի վերագրելի է հիմնականում այն սիներգիզմներին, որոնք ակնկալվում են ընկերության միավորումից:

5 Ձուտ տոկոսային եկամուտ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,327,511	1,020,616
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	15,934	20,335
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	9,020	25,115
Այլ	6,530	5,474
	1,358,995	1,071,540
 Տոկոսային ծախս		
Վարկեր և փոխառություններ	679,058	563,779
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	7,385	-
	686,443	563,779
Ձուտ տոկոսային եկամուտ	672,552	507,761

6 Այլ գործառնական եկամուտ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	107,274	73,265
Այլ (ծախսեր)/եկամուտ	(3,994)	4,131
	103,280	77,396

7 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Գովազդի և շուկայավարման ծախսեր	37,436	32,113
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	33,146	27,050
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	21,493	11,033
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	19,298	10,258
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	15,262	11,202
Վարկերի տրամադրման գծով ծախսեր	12,933	3,856
Գրասենյակային ծախսեր	11,231	5,962
Մասնագիտական ծառայություններ	10,739	8,310
Ներկայացուցչական ծախսեր	3,005	4,838
Այլ	16,905	11,208
	181,448	125,830

8 Շահութահարկի գծով ծախս

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	70,304	36,173
Հետաձգված ակտիվների և պարտավորությունների շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	(3,170)	278
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	67,134	36,451

2015թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2014թ-ին՝ 20%):

Գործող հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2015թ. հազ. դրամ	%	2014թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	408,965		112,354	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	81,793	20.0	22,471	20.0
Չնվազեցվող (եկամուտ)/ծախսեր	(14,659)	(3.6)	13,980	12.4
	67,134	16.4	36,451	32.4

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2015թ. և 2014թ. ընթացքում:

2015թ. հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(632)	-	(598)	(1,230)
Այլ ակտիվներ	(1,037)	679	-	(358)
Այլ պարտավորություններ	726	2,491	-	3,217
	(943)	3,170	(598)	1,629

2014թ. հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(1,712)	-	1,080	(632)
Այլ ակտիվներ	(640)	(397)	-	(1,037)
Այլ պարտավորություններ	607	119	-	726
	(1,745)	(278)	1,080	(943)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2015թ. և 2014թ. համար:

հազ. դրամ	2015թ.			2014թ.		
	Գումարը մախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը մախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	2,989	(598)	2,391	(5,402)	1,080	(4,322)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	2,989	(598)	2,391	(5,402)	1,080	(4,322)

9 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկրում	13,128	2,149
Ընթացիկ հաշիվներ		
- 5 խոշոր հայկական բանկեր	35,240	10,602
- միջին չափի հայկական բանկեր	33,806	26,772
Ընդամենը ընթացիկ հաշիվներ	69,046	37,374
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	82,174	39,523

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չունի բանկերում տեղաբաշխված այնպիսի միջոցներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

10 Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Կազմակերպության կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր	247,896	153,838
- Այլ	22,239	-
	270,135	153,838

11 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	-	393,665

Գրավ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին հետևյալ իրական արժեքով արժեթղթերը.

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթեր	-	392,765

12 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Բիզնես վարկեր		
Իրավաբանական անձիք	2,434,647	2,100,146
Անհատ ձեռնարկատերեր	799,587	352,458
Ընդամենը բիզնես վարկեր	3,234,234	2,452,604
Անհատներին տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	4,916,463	3,920,693
Գյուղատնտեսական վարկեր	912,629	846,498
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	192,291	192,580
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	89,945	111,920
Ավտովարկեր	8,268	25,903
Այլ սպառողական վարկեր	369,112	148,645
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	6,488,708	5,246,239
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	9,722,942	7,698,843
Արժեզրկման գծով պահուստ	(144,891)	(128,589)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	9,578,051	7,570,254

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2015թ. ընթացքում:

	Բիզնես վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբին	44,070	84,519	128,589
Զուտ (վերականգնում)/ծախս	(78,107)	154,065	75,958
Զուտ վերականգնումներ/(դուրսգրումներ)	76,494	(136,150)	(59,656)
Մնացորդը տարեվերջին	42,457	102,434	144,891

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2014թ. ընթացքում:

	Բիզնես վարկեր հազ. դրամ	Անհատներին տրված վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեկազմին	64,954	45,645	110,599
Զուտ ծախս	139,018	92,335	231,353
Զուտ դուրսգումներ	(159,902)	(53,461)	(213,363)
Մնացորդը տարեկազմին	44,070	84,519	128,589

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Բիզնես վարկեր				
Իրավաբանական անձիք				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	2,407,418	24,193	2,383,225	1.0%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	20,837	2,569	18,268	12.3%
- 91-270 օր ժամկետանց	6,392	1,546	4,846	24.2%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2,434,647	28,308	2,406,339	1.2%
Անհատ ձեռնարկատերեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	789,138	9,393	779,745	1.2%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	3,363	404	2,959	12.0%
- 91-270 օր ժամկետանց	7,086	4,352	2,734	61.4%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	10,449	4,756	5,693	45.5%
Ընդամենը անհատ ձեռնարկատերեր տրված վարկեր	799,587	14,149	785,438	1.8%
Ընդամենը բիզնես վարկեր	3,234,234	42,457	3,191,777	1.3%

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման սպահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման սպահուստ %
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	4,824,093	48,739	4,775,354	1.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	12,150	1,215	10,935	10.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	80,220	13,232	66,988	16.5%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	4,916,463	63,186	4,853,277	1.3%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	862,244	13,936	848,308	1.6%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,618	2,639	16,979	13.5%
- 30-89 օր ժամկետանց	10,438	1,602	8,836	15.3%
- 90-179 օր ժամկետանց	14,029	3,192	10,837	22.8%
- 180-270 օր ժամկետանց	6,300	3,150	3,150	50.0%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	912,629	24,519	888,110	2.7%
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	191,041	1,954	189,087	1.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	257	26	231	10.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	993	201	792	20.2%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	192,291	2,181	190,110	1.1%
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	87,593	875	86,718	1.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	2,352	472	1,880	20.1%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	89,945	1,347	88,598	1.5%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	8,268	83	8,185	1.0%
Ընդամենը ավտովարկեր	8,268	83	8,185	1.0%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	338,263	3,638	334,625	1.1%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	6,962	675	6,287	9.7%
- 30-89 օր ժամկետանց	8,749	939	7,810	10.7%
- 90-179 օր ժամկետանց	6,718	1,491	5,227	22.2%
- 180-270 օր ժամկետանց	8,420	4,375	4,045	52.0%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	369,112	11,118	357,994	3.0%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	6,488,708	102,434	6,386,274	1.6%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	9,722,942	144,891	9,578,051	1.5%

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման սպառնալիք հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման սպառնալիք %
Բիզնես վարկեր				
Իրավաբանական անձիք				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	2,100,146	31,692	2,068,454	1.5%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2,100,146	31,692	2,068,454	1.5%
Անհատ ձեռնարկատերեր				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	335,604	5,034	330,570	1.5%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	7,689	1,845	5,844	24.0%
- 91-270 օր ժամկետանց	9,165	5,499	3,666	60.0%
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	16,854	7,344	9,510	43.6%
Ընդամենը անհատ ձեռնարկատերեր տրված վարկեր	352,458	12,378	340,080	3.5%
Ընդամենը բիզնես վարկեր	2,452,604	44,070	2,408,534	1.8%
Անհատներին տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,863,000	46,356	3,816,644	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	4,226	52	4,174	1.2%
- 30-89 օր ժամկետանց	21,402	2,150	19,252	10.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	21,708	4,342	17,366	20.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	10,357	3,107	7,250	30.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,920,693	56,007	3,864,686	1.4%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	813,554	14,681	798,873	1.8%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	6,012	601	5,411	10.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	6,937	1,387	5,550	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	19,424	5,827	13,597	30.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	571	571	-	100.0%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	846,498	23,067	823,431	2.7%
Ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	189,172	-	189,172	0.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,933	541	1,392	28.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	1,390	389	1,001	28.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	85	24	61	28.2%
Ընդամենը ոսկու գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	192,580	954	191,626	0.5%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ %
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	108,827	1,306	107,521	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,093	37	3,056	1.2%
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	111,920	1,343	110,577	1.2%
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	25,903	311	25,592	1.2%
Ընդամենը ավտովարկեր	25,903	311	25,592	1.2%
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	145,388	1,748	143,640	1.2%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,549	155	1,394	10.0%
- 30-89 օր ժամկետանց	365	73	292	20.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	689	207	482	30.0%
- 180-270 օր ժամկետանց	654	654	-	100.0%
Ընդամենը այլ սպառողական վարկեր	148,645	2,837	145,808	1.9%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	5,246,239	84,519	5,161,720	1.6%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	7,698,843	128,589	7,570,254	1.7%

**(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական
ենթադրություններ և դատողություններ**

(i) Բիզնես վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է աժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Բիզնես վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում՝

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

Բիզնես վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս՝ Կազմակերպությունը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով արժեզրկման պահուստը որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- չարժեզրկված վարկերի համար շուկայի տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 1%-ից 1.2%,
- գրավադրված գույքի վաճառքի դեպքում կիրառվում է 20% և 30% գեղչ գրավի սկզբնապես գնահատված արժեքի գծով,
- գրավի իրացումից մուտքերի ստացումը հետաձգվում է 12 - 24 ամսով:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի մեկ տոկոսով, ապա բիզնես վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 31,918 հազար դրամով (2014թ-ին՝ 24,085 հազար դրամով):

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս՝ Կազմակերպությունը հիմնվում է վարկերի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա: Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- բացառությամբ ոսկու ու անշարժ գույքի գրավով ապահովված վարկերի և հիփոթեքային վարկերի, անհատներին տրված վարկերի գծով վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,
- ավելի քան 180 օր ժամկետանց անհատներին տրված վարկերին բաժին է ընկնում 100% վնասի հավանականություն,
- ոչ ժամկետանց ոսկու գրավով ապահովված վարկերի գծով վնաս չի ակնկալվում՝ հաշվի առնելով վարկի գումարի և գրավի արժեքի հարաբերակցությունը և գրավի իրացվելիություն,
- չարժեզրկված հիփոթեքային վարկերի համար շուկայի տարեկան վնասի գործակիցը կազմում է 1%: Ժամկետանց հիփոթեքային վարկերի գծով ղեկավարությունը նախատեսում է առավելագույնը 10% ծախսեր, որոնք վերաբերում են դատական կարգով գրավադրված գույքի վաճառքին՝ գրավի իրացումից հետո 24 ամսվա ընթացքում:

Այս գնահատումների փոփոխությունները կարող են ազդեցություն ունենալ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վրա: Եթե, օրինակ, դրամական միջոցների գնահատված հոսքերի գուտ ներկա արժեքը փոփոխվի երեք տոկոսով, ապա անհատներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի գումարը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կնվազի/կաճի 191,588 հազար դրամով (2014թ-ին՝ 154,852 հազար դրամով):

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Բիզնես վարկեր

Բիզնես վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Կազմակերպությունը, որպես կանոն, գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն բիզնես վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

	31 դեկտեմբերի 2015թ.	31 դեկտեմբերի 2014թ.
հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր		
Անշարժ գույք	1,141,640	718,020
Պաշարներ	462,710	543,596
Փոխադրամիջոցներ	125,861	66,863
Սարքավորումներ	238,906	46,871
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	52	18,674
Այլ գրավ	9,092	845
Երաշխիքներ	281,234	205,509
Գրավով չապահովված վարկեր	903,475	798,646
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	3,162,970	2,399,024
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր		
Անշարժ գույք	10,538	6,667
Փոխադրամիջոցներ	5,409	-
Սարքավորումներ	3,231	-
Այլ գրավ	40	-
Գրավով չապահովված վարկեր	9,589	2,843
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	28,807	9,510
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	3,191,777	2,408,534

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել նպատակահարմար է արժեզրկման գնահատման համար:

Ոչ ժամկետանց կամ ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Կազմակերպության համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկի գումար և գրավի արժեք հարաբերակցությամբ: Հիփոթեքային վարկերի համար ապահովություն հանդիսացող անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Գյուղատնտեսական վարկերի համար ապահովություն են ծառայում անշարժ գույքը կամ վարկառուների խմբի անդամների կողմից տրված անհատական երաշխիքները, որոնք ձևավորվում են Կազմակերպությունից վարկեր ստանալու նպատակով: Ավտոմեքանիկայի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները:

Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով ապահովված վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 100% վարկի գումար և գրավի արժեք հարաբերակցությամբ:

Գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման պահին և չի վերանայվել մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար:

(iii) Բռնագանձված գրավ

2015թ. ընթացքում Կազմակերպությունը ձեռք է բերել որոշ ակտիվներ 57,600 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2014թ-ին՝ 120,923 հազար դրամ): 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է անշարժ գույք և ներառված է վաճառքի համար պահվող ակտիվների կազմում:

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարված վարկի հաշվեկշռային արժեքով: Բռնագանձումից հետո բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Արժեզրկումը գնահատվում է ակտիվի իրական արժեքի հիման վրա՝ կիրառելով շուկայական մոտեցումը: Շուկայական մոտեցումը հիմնված է մնանատիպ ակտիվների վերջերս տեղի ունեցած վաճառքների արդյունքների համեմատական վերլուծության կամ մնանատիպ ակտիվների վաճառքի հայտարարված գների վրա, կիրառելով 20%-ից 38% գեղջ վաճառքի հայտարարված գների նկատմամբ՝ կախված ակտիվի բնույթից և գտնվելու վայրից:

Կազմակերպության քաղաքականության համաձայն՝ մնան ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iv) Ակտիվների արժեքդթավորում

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը փոխանցել է համապատասխանաբար 57,592 հազար դրամ և 132,238 հազար դրամ գումարով բիզնես և սպառողական վարկերը (2014թ-ին՝ բացակայում էին) «Վարկային պորտֆելի արժեքդթավորման հիմնադրամ I»-ին՝ կազմակերպությանը, որն ըստ էության չի վերահսկվում Կազմակերպության կողմից: Քանի որ Կազմակերպությունը չի փոխանցել ակտիվների սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այս վարկերը ներառվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Առևտուր	1,192,921	919,297
Շինարարություն	144,070	491,350
Արդյունաբերություն	684,757	388,017
Ֆինանսական ծառայություններ	210,579	190,040
Գյուղատնտեսություն	484,368	149,410
Այլ	517,539	314,490
Անհատներին տրված վարկեր	6,488,708	5,246,239
	9,722,942	7,698,843
Արժեզրկման գծով պահուստ	(144,891)	(128,589)
	9,578,051	7,570,254

(ե) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի չորս վարկառու (2014թ-ին՝ ութ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 702,720 հազար դրամ (2014թ-ին՝ 1,042,512 հազար դրամ):

(զ) Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը: Քանի որ Կազմակերպությունը տրամադրում է կարճաժամկետ վարկեր, հավանական է, որ դրանցից շատերը կվերանայվեն ժամկետի ավարտից հետո: Այդ իսկ պատճառով, վարկային պորտֆելի իրական ժամկետայնությունը կարող է զգալիորեն ավելի երկար լինել պայմանագրային պայմաններով համաձայնեցված ժամկետայնությունից:

13 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Համակարգչային սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Գուղվի	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	2,359	17,602	13,071	12,135	13,793	77,336	19,214	155,510
Ավելացումներ	-	13,494	56,188	2,645	-	-	-	72,327
Օտարումներ	(2,359)	(3,223)	(6,527)	-	(13,793)	-	(1,283)	(27,185)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	-	27,873	62,732	14,780	-	77,336	17,931	200,652
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	-	11,192	9,350	4,453	67	-	5,142	30,204
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	-	7,754	7,450	5,059	-	-	1,230	21,493
Օտարումներ	-	(1,906)	(3,252)	-	(67)	-	(1,062)	(6,287)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	-	17,040	13,548	9,512	-	-	5,310	45,410
Հաշվեկշռային արժեք								
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	-	10,833	49,184	5,268	-	77,336	12,621	155,242

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Շենքեր	Համակարգչային սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Գույքի	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	-	16,502	11,308	11,400	-	-	13,724	52,934
Ավելացումներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	2,359	671	1,060	60	-	-	1,283	5,433
Ավելացումներ	-	429	703	675	13,793	77,336	4,207	97,143
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	2,359	17,602	13,071	12,135	13,793	77,336	19,214	155,510
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2014թ.	-	9,005	6,449	2,074	-	-	1,643	19,171
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	-	2,187	2,901	2,379	67	-	3,499	11,033
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	-	11,192	9,350	4,453	67	-	5,142	30,204
Հաշվեկշռային արժեք								
Առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	2,359	6,410	3,721	7,682	13,726	77,336	14,072	125,306

2015թ. ընթացքում չեն եղել փոխառության ծախսումներ հիմնական միջոցների ձեռքբերման կամ կառուցման հետ կապված (2014թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

Արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ գույքիլը բաշխվում է Կազմակերպության ընդհանուր գործառնություններին: Կազմակերպությունը չունի ավելի փոքր դրամաստեղծ միավոր, որի միջոցով հնարավոր կլիներ վերահսկել գույքիլը ներքին կառավարչական նպատակների համար: Գույքիլի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է վերջինիս օգտագործման արժեքի վրա, որոշվել է, որ այն ավելի բարձր է հաշվեկշռային արժեքից, և արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել:

14 Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	70,473	22,128

Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆակտորինգի գծով ստացվելիք բոլոր գումարներն ունեին ռեզերեսի իրավունք և վերագրելի էին երկու հաճախորդի:

15 Այլ ակտիվներ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Ներդրումային գույքի օտարումից ստացվելիք գումարներ	35,205	43,965
Ներդրումային հիմնադրամից ստացվելիք գումարներ	24,427	-
Տրված կանխավճարներ	4,660	28,870
Այլ ակտիվներ	51	4,145
	64,343	76,980

Ստացվելիք գումարները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

16 Վարկեր և փոխառություններ

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	3,574,194	3,006,687
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	2,235,593	1,542,486
Փոխառություններ բաժնետերերից	1,311,419	1,431,456
Բանկային վարկեր և վարկային գծեր	620,963	831,990
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	188,619	306,540
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	79,891	138,406
Վարկեր ոչ ռեզիդենտ ոչ առևտրային կազմակերպություններից	46,169	79,891
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունից	-	100,442
Վարկեր այլ կազմակերպություններից	-	70,230
	8,056,848	7,508,128

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի տասներեք կազմակերպությունից ստացված վարկեր և փոխառություններ (2014թ-ին՝ տասնչորս կազմակերպություն), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 7,824,283 հազար դրամ (2014թ-ին՝ 7,348,617 հազար դրամ):

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 5,032,892 հազար դրամ գումարով վարկերի և փոխառությունների (2014թ-ին՝ 3,869,223 հազար դրամ) դիմաց գրավադրված են 5,294,315 հազար դրամ գումարով (2014թ-ին՝ 3,788,941 հազար դրամ) հաճախորդներին տրված վարկերը:

Բանկային վարկերի և վարկային գծերի դիմաց գրավադրված է Կազմակերպության ընթացիկ հաշիվների շրջանառությունը:

46,042 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վարկերը, որոնք ենթակա են մարման 2016թ-ին, բացահայտվել են որպես ցայահանջ, քանի որ վարկային պայմանագրի որոշ պայմաններ և սահմանափակումներ չեն պահպանվել 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչը իրավունք է տալիս վարկատուին պահանջել վարկի անմիջապես մարում 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

17 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	591,149	-

583,750 հազար դրամ անվանական արժեքով պարտատոմսերը ցուցակված են «ՆԱՄԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա»-ում:

18 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Թողարկված կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 1,000,000 սովորական բաժնետոմսից (2014թ-ին՝ 870,000): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 1 հազար դրամ:

2015թ. ընթացքում թողարկվել է 130,000 սովորական բաժնետոմս (2014թ-ին՝ 170,000) անվանական արժեքով:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Կազմակերպության ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի հետագա կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված Կազմակերպության առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2015թ. ընթացքում Կազմակերպության կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 132,000 հազար դրամ (2014թ-ին՝ 172,890 հազար դրամ): Մեկ բաժնետոմսի համար շահաբաժինները կազմել են 0.132 հազար դրամ (2014թ-ին՝ 0.199 հազար դրամ):

19 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է վարկային կազմակերպությունների համար և Կազմակերպության գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, կապված են շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպություն, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու համար: Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, այն նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ղեկավարությունն ուղղակիորեն հաշվետու է Խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Կազմակերպությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի, այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Կազմակերպությունը շուկայական ռիսկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների, ժամկետայնության և արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում և հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2015թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	82,174	82,174
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	8,802	10,108	251,225	-	-	270,135
Հաճախորդներին տրված վարկեր	881,405	736,821	885,805	3,718,161	3,355,859	-	9,578,051
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	70,473	-	-	-	70,473
	881,405	745,623	966,386	3,969,386	3,355,859	82,174	10,000,833
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Վարկեր և փոխառություններ	795,478	582,163	337,857	4,439,356	1,901,994	-	8,056,848
Թողարկված պարտքային արժեքիթեր	7,399	-	100,000	483,750	-	-	591,149
	802,877	582,163	437,857	4,923,106	1,901,994	-	8,647,997
	78,528	163,460	528,529	(953,720)	1,453,865	82,174	1,352,836
հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2014թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	39,523	39,523
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	153,838	-	-	-	-	153,838
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	-	-	-	-	-	393,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր	736,763	644,362	1,290,422	2,386,072	2,512,635	-	7,570,254
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	22,128	-	-	-	22,128
	1,130,428	798,200	1,312,550	2,386,072	2,512,635	39,523	8,179,408
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Վարկեր և փոխառություններ	1,208,682	1,302,776	494,406	2,674,056	1,828,208	-	7,508,128
	1,208,682	1,302,776	494,406	2,674,056	1,828,208	-	7,508,128
	(78,254)	(504,576)	818,144	(287,984)	684,427	39,523	671,280

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Կազմակերպության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2015թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		2014թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	14.7%	-	14.2%	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	22.0%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13.7%	15.2%	13.9%	14.7%
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	4.2%	-	5.3%	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Վարկեր և փոխառություններ	7.8%	9.6%	8.1%	10.2%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15.0%	9.5%	-	-

Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը, բացառությամբ լողացող տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների:

	Արտարժույթ	Անվանական տոկոսադրույք	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամի ելակետային փոխարժեք + 5%	46,042	138,406
Վարկեր պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններից	ՀՀ դրամ	ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման դրույք + 2%	574,590	143,782

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի (վերագնորոշման ռիսկ) փոփոխության նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության բոլոր կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2015թ. ու 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	(7,782)	(1,543)
100 բկ զուգահեռ աճ	7,782	1,543

Ստորև ներկայացվում է շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգալունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2015թ. ու 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա դիրքերի և 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2015թ.		2014թ.	
	Ձուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Ձուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	-	2,788	-	370
100 բկ զուգահեռ աճ	-	(2,788)	-	(370)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Կազմակերպությունն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2015թ. հազ. դրամ	2015թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ առանց դրամարկղում պահվող կանխիկի	8,985	17,914
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,385,729	2,576,303
Ընդամենը ակտիվներ	3,394,714	2,594,217
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Վարկեր և փոխառություններ	(2,816,007)	(2,796,385)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(489,317)	-
Ընդամենը պարտավորություններ	(3,305,324)	(2,796,385)
Ձուտ դիրքը	89,390	(202,168)

2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն իրականացվել է զուտ հիմունքով՝ առանց հարկերը հաշվի առնելու, և հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Կազմակերպությունը դիտարկում է որպես հնարավոր հաշվետու ժամանկաշրջանի վերջում: Վերլուծության ժամանակ ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	հազ. դրամ
31 դեկտեմբերի 2015թ.	
ԱՄՆ դոլարի 20% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	17,878
31 դեկտեմբերի 2014թ.	
ԱՄՆ դոլարի 20% արժևորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(40,434)

2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Կազմակերպության նկատմամբ: Կազմակերպությունը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Վարկերի համար ներկայացվող դիմումները պատրաստվում են վարկավորման բաժնի համապատասխան աշխատակիցների կողմից, այնուհետև փոխանցվում են Վարկային կոմիտեին, որը պատասխանատու է վարկային պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական վիճակի ուսումնասիրության վրա: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում և հաստատում է վարկի դիմումը:

Կազմակերպությունը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Կազմակերպության վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	69,046	37,374
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	270,135	153,838
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	393,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր	9,578,051	7,570,254
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	70,473	22,128
Վարկային ռիսկին ենթարկվածության ընդհանուր առավելագույն չափը	9,987,705	8,177,259

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում արժեթղթերում կատարած ներդրումների դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 12-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 21-ում:

Ներդրումային գույքի օտարումից ստացվելիք գումարների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 15-ում:

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր (2014թ-ին բացակայում էին), որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է ընդհանուր վարկային ռիսկի 10%-ը:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ մմանատիպ գործիքներին վերաբերող մմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե՛ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քլիրինգային պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքներ, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կազմակերպությունը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմաններ: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Կազմակերպության կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտավորությունների չկատարման, անվճարումակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Բացի այդ, Կազմակերպությունը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը չունեն հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆինանսական պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Վարկեր և փոխառություններ	(8,056,848)	-	(8,056,848)	5,294,315	-	(2,762,533)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(8,056,848)	-	(8,056,848)	5,294,315	-	(2,762,533)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆինանսական պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	-	393,665	(392,765)	-	900
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	393,665	-	393,665	(392,765)	-	900
Վարկեր և փոխառություններ	(7,508,128)	-	(7,508,128)	3,788,941	-	(3,719,187)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(7,508,128)	-	(7,508,128)	3,788,941	-	(3,719,187)

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գոտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Կազմակերպության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Կազմակերպությունը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բաժնետերից, բանկերից և այլ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և վարկավորման պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղչված հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ վարկավորման պարտավորվածությունների գծով:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցախանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	118,895	227,863	747,473	631,557	8,923,015	10,648,803	8,056,848
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	15,197	15,030	130,729	529,706	690,662	591,149
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	7,286	57,644	-	19,022	-	83,952	83,952
Ընդամենը պարտավորություններ	126,181	300,704	762,503	781,308	9,452,721	11,423,417	8,731,949
Վարկավորման պարտավորվածություններ	641,682	-	-	-	-	641,682	641,682

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցախանց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Վարկեր և փոխառություններ	348,519	629,355	1,381,887	639,126	5,839,841	8,838,728	7,508,128
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	6,549	-	12,244	-	18,793	18,793
Ընդամենը պարտավորություններ	348,519	635,904	1,381,887	651,370	5,839,841	8,857,521	7,526,921
Վարկավորման պարտավորվածություններ	1,577,735	-	-	-	-	1,577,735	1,577,735

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	82,174	-	-	-	-	-	-	82,174
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	18,910	251,225	-	-	-	270,135
Հաճախորդներին տրված վարկեր	378,301	460,958	1,622,626	3,718,161	3,355,859	-	42,146	9,578,051
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	57,600	-	57,600
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	155,242	-	155,242
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	70,473	-	-	-	-	70,473
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,629	-	1,629
Այլ ակտիվներ	5,602	2,190	30,079	26,472	-	-	-	64,343
Ընդամենը ակտիվներ	466,077	463,148	1,742,088	3,995,858	3,355,859	214,471	42,146	10,279,647
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Վարկեր և փոխառություններ	101,709	119,256	921,501	4,714,412	2,199,970	-	-	8,056,848
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	7,399	100,000	483,750	-	-	-	591,149
Փոխանցված, սակայն չապահանջված վարկերի գծով վճարվելիք գումարներ	6,031	13,627	67,497	104,152	-	-	-	191,307
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	34,548	-	-	-	-	-	-	34,548
Այլ պարտավորություններ	7,286	57,644	19,022	-	-	-	-	83,952
Ընդամենը պարտավորություններ	149,574	197,926	1,108,020	5,302,314	2,199,970	-	-	8,957,804
Զուտ դիրքը	316,503	265,222	634,068	(1,306,456)	1,155,889	214,471	42,146	1,321,843

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,523	-	-	-	-	-	-	39,523
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	153,838	-	-	-	-	153,838
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	393,665	-	-	-	-	-	-	393,665
Հաճախողներին տրված վարկեր	309,922	405,842	1,934,784	2,386,072	2,512,635	-	20,999	7,570,254
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	120,923	-	120,923
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	125,306	-	125,306
Ընթացիկ հարկի գծով կանխավճար	-	-	18,489	-	-	-	-	18,489
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	22,128	-	-	-	-	22,128
Այլ ակտիվներ	13,745	1,460	26,570	35,205	-	-	-	76,980
Ընդամենը ակտիվներ	756,855	407,302	2,155,809	2,421,277	2,512,635	246,229	20,999	8,521,106
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Վարկեր և փոխառություններ	339,625	584,685	1,806,270	2,727,519	2,050,029	-	-	7,508,128
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	943	-	943
Այլ պարտավորություններ	13,621	6,549	12,244	-	-	-	-	32,414
Ընդամենը պարտավորություններ	353,246	591,234	1,818,514	2,727,519	2,050,029	943	-	7,541,485
Զուտ դիրքը	403,609	(183,932)	337,295	(306,242)	462,606	245,286	20,999	979,621

20 Կապիտալի կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Կազմակերպությունը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են կանխիկ արտարժույթի գործառնություններ՝ բացառությամբ գործառնությունների, որոնք կապված են վարկերի մարումների ընդունման հետ, պետք է ապահովեն 600,000 հազար դրամ գումարի չափով նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 600,000 հազար դրամ): 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ապահովում էր նվազագույն բաժնետիրական կապիտալի պահանջները:

ՀՀ ԿԲ-ի կանոնակարգող պահանջների համաձայն, որը ուժի մեջ են մտել 2011թ-ին, վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են կանխիկ արտարժույթի գործառնություններ՝ բացառությամբ գործառնությունների, որոնք կապված են վարկերի մարումների ընդունման հետ, պետք է ապահովեն կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը») նվազագույն մեծությունը: 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս հարաբերակցության սահմանված նվազագույն մեծությունը կազմում է 10% (2014թ-ին՝ 10%):

Կազմակերպությունն ապահովել է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ստորև ներկայացված է կապիտալի համարժեքության ցուցանիշի հաշվարկը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների հիման վրա 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2015թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած	2014թ. հազ. դրամ Աուդիտ չանցած
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	1,271,246	902,567
Նվազեցումներ	(5,413)	(34,984)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	1,265,833	867,583
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	4,551	1,479
Նվազեցումներ	-	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	4,551	1,479
Ընդամենը կապիտալ	1,270,384	869,062
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	9,565,328	8,560,713
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	13.3%	10.2%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Տարվա ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Կազմակերպության մոտեցումը չի փոփոխվել:

21 Պարտավորվածություններ

Կազմակերպությունն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկեր:

Կազմակերպությունը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև 1 տարի:

Վարկավորման պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքների հետ կապված Կազմակերպությունը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման մույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկավորման պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված վարկավորման պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխիքների և գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն ստանձնած պարտավորությունները:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	78,458	116,491
Երաշխիքներ	563,224	1,461,244
	641,682	1,577,735

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային վարկավորման պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս վարկավորման պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունի չունի որևէ վարկավորման պարտավորվածություն, որի հետ կապված Կազմակերպությունը ենթարկվում է էական վարկային ռիսկի:

22 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Կազմակերպությունն ամբողջությամբ ապահովագրված չէ իր գրասենյակի և սարքավորումների վնասներից, գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Կազմակերպության տարածքում տեղի ունեցած կամ նրա գործունեությանը վերաբերող պատահարներից: Քանի դեռ Կազմակերպությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի բացասական ազդեցություն ունենալ գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Կազմակերպության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են պարզաբանումներ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական ազդեցություն ունենալ ֆինանսական վիճակի վրա, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

23 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Կազմակերպությունը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	43,984	35,462

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2014թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված փոխառություններ (համախառն)	3,913	10.6%	36,262	13.5%
Փոխառությունների արժեզրկման գծով պահուստ	(39)		(435)	

Փոխառությունները տրամադրվել են ՀՀ դրամով և ենթակա են մարման մինչև 2018թ.: Կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2015թ. հազ. դրամ	2014թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	300	8,696

(զ) Գործարքներ բաժնետիրոջ հետ

Ստորև ներկայացված են 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետիրոջ հետ իրականացված գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2015թ. և 2014թ. շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2014թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Վարկեր և փոխառություններ				
- ԱՄՆ դոլարով				
Մայր գումարի մնացորդ	1,306,125	11.6%	1,424,910	11.0%
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային ծախս	<u>(153,382)</u>		<u>(130,757)</u>	

Բաժնետիրոջից ստացված փոխառությունները ենթակա են մարման 2018թ-ին: Բաժնետիրոջ հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

(դ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են ղեկավարության ընտանիքների անդամներին և բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2015թ. և 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2015թ. և 2014թ. շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	2015թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2014թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ				
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	11.2%	393,665	22.0%
Այլ ակտիվներ	35,205		63,965	
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	<u>3,505</u>		<u>25,115</u>	
Այլ կապակցված կողմեր				
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	215,178	15.0%	197,388	5.7%
Մայր գումարի մնացորդ	2,152		(2,369)	
Արժեզրկման պահուստ				
Շահույթ (վնաս)				
Տոկոսային եկամուտ	<u>21,172</u>		<u>826</u>	

24 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

(ա) Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքներին:

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գույք ներկա արժեքի և դրամական միջոցների գեղջված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ:

Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդները և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

(բ) Իրական արժեքի հիերարխիա

Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. մույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները մույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

«Գլոբալ Կրեդիտ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ
 2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային գործիքներ	-	270,135	270,135
	-	270,135	270,135

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ			
- Պարտքային գործիքներ	-	153,838	153,838
	-	153,838	153,838

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

բաժնետերերի (հիմնադիր) ընդհանուր ժողովի
30/09/2010թ. թիվ 1 արձանագրությամբԳՐԱՆՑՎԱԾ Է
ՀՀ Կենտրոնական բանկում

Փոփոխված է՝

բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
29/08/2011թ. թիվ 7 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 27/09/2011թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 1/1063Ա որոշմամբբաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի
30/05/2012թ. թիվ 2 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 25/06/2012թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 1/602Ա որոշմամբբաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
03/09/2012թ. թիվ 3 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 26/09/2012թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 1/959Ա որոշմամբբաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
31/10/2012թ. թիվ 4 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 04/12/2012թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 1/1282Ա
որոշմամբբաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
18/05/2013թ. թիվ 3 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 07/06/2013թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 1/468Ա որոշմամբբաժնետերերի/մասնակիցների համատեղ ընդհանուր
ժողովի 09/06/2014թ. թիվ 3 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 15/07/2014թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 1/763Ա որոշմամբբաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
28/08/2014թ. թիվ 7 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 12/09/2014թ. ՀՀ ԿԲ թիվ 1/953Ա որոշմամբբաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
03/02/2015թ. թիվ 1 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 10/04/2015թ. ՀՀ ԿԲ կողմիցբաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
05/06/2015թ. թիվ 3 արձանագրությամբ
Գրանցված է՝ 24/06/2015թ. ՀՀ ԿԲ կողմիցբաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի
08/09/2016թ. թիվ 3 արձանագրությամբ

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի նախագահ՝

ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ՝

Հոգևորական

Արթուր Զավադյան

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ»

ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

(ՆՈՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ)

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է «ԿՐԵԴԻՏ ՅՈՒՆԻՈՆ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ և «ՎԱՇԻՆԳԹՈՆ ՔԱՓԻԹԱԼ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ փակ բաժնետիրական ընկերությունների միաձուլման ձևով վերակազմակերպման արդյունքում՝ մասնակիցների/բաժնետերերի համատեղ (հիմնադիր) ժողովի 2010թ. սեպտեմբերի 30-ի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 1), ինչպես նաև ընդլայնվել է «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ փակ բաժնետիրական ընկերության և «Ջի-Էֆ-Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության միացման ձևով վերակազմակերպման արդյունքում՝ մասնակիցների/բաժնետերերի համատեղ ընդհանուր ժողովի 2014 թ. հունիսի 09-ի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 3): Ընկերությունը հանդիսանում է «ԿՐԵԴԻՏ ՅՈՒՆԻՈՆ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ, «ՎԱՇԻՆԳԹՈՆ ՔԱՓԻԹԱԼ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ փակ բաժնետիրական ընկերությունների և «Ջի-Էֆ-Սի Ջեներալ Ֆայնենշլ ընդ Քրեդիթ Քոմփանի» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության իրավահաջորդը:

1.2. Ընկերության ֆիրմային անվանումն է.

1.2.1. լրիվ՝

հայերեն՝ «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական

ընկերություն

ռուսերեն՝ Закрытое акционерное общество Универсальная кредитная организация
" ГЛОБАЛ КРЕДИТ"

անգլերեն՝ "GLOBAL CREDIT" closed joint-stock company universal credit organization

1.2.2. կրճատ՝

հայերեն՝ «ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈւՎԿ ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО УКО "ГЛОБАЛ КРЕДИТ"

անգլերեն՝ "GLOBAL CREDIT" UCO CJSC

1.3. Ընկերությունը ունի իր ֆիրմային անվանմամբ և խորհրդանիշով կլոր կնիք, դրոշմներ և ձևաթղթեր:

1.4. Ընկերության իրավաբանական և փոստային հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, քաղաք Երևան, 0054, Սասնա Ծռեր 2 շենք, թիվ 251 տարածք:

1.5. Ընկերության ստեղծման և գործունեության հիմնական նպատակն է հանդիսանում իր կողմից իրականացվող ֆինանսական գործառնությունների միջոցով շահույթի ստացումը:

1.6. Ընկերության գործունեությունն իրականացվում է ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից տրված գրանցման վկայականի և լիցենզիայի հիման վրա: Ընկերության գործունեության ժամկետը սահմանափակված չէ:

1.7. Ընկերությունը հանդիսանում է իրավաբանական անձ, ունի իր բաժնետերերի գույքից առանձնացված գույք, որը հաշվառվում է ինքնուրույն հաշվեկշռում, կարող է իր անունից ձեռք բերել և իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

1.8. Ընկերությունն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով: Ընկերությունը պատասխանատվություն չի կրում Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների, ինչպես նաև իր բաժնետերերի պարտավորությունների համար: Հայաստանի Հանրապետությունը, համայնքները և Ընկերության բաժնետերերը պատասխանատվություն չեն կրում Ընկերության պարտավորությունների համար, իսկ Ընկերության բաժնետերերն իրենց պատկանող բաժնետոմսերի արժեքի սահմաններում կրում են Ընկերության գործունեության հետ կապված վնասների ռիսկը:

1.9. Ընկերության բաժնետերերը և ղեկավարները պատասխանատվություն են կրում իրենց

գործողությունների (անգործության) հետևանքով Ընկերությանը պատճառած վնասի, այդ թվում՝

սնանկության համար՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան:

2. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2.1. Ընկերությունը ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան և օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կարող է իրականացնել հետևյալ գործառնությունները՝

ա) ներգրավել փոխառություններ և/կամ կնքել նմանատիպ գործարքներ.

բ) տրամադրել վարկեր, փոխառություններ, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ.

գ) տրամադրել երաշխիքներ.

դ) թողարկել, գնել (զեղչել), վաճառել արժեթղթեր, կատարել նման այլ գործառնություններ.

ե) մատուցել վարկային կազմակերպության գործունեության հետ կապված վճարահաշվարկային ծառայություններ.

զ) մատուցել ֆինանսական գործակալի (ներկայացուցչի) ծառայություններ, կառավարել այլ անձանց ներդրումները, իրականացնել հավատարմագրային (լիազորային) կառավարում, պետական պարտատոմսերի շուկայում իրականացնել մասնագիտացված գործունեություն (դիլերային, բրոքերային, գործակալական, ենթապահառուական).

է) գնել և վաճառել արտարժույթ, այդ թվում՝ կնքել դրամի եւ արտարժույթի ֆյուչերսներ եւ նման այլ գործարքներ,

ը) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ).

թ) ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, ոսկերչական իրեր, արժեթղթեր, փաստաթղթեր և այլ արժեքներ.

ժ) մատուցել ֆինանսական խորհրդատվություն.

ժա) ստեղծել և սպասարկել հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական համակարգ,

իրականացնել պարտքերի հետ ստացման գործունեություն.

ժբ) ՀՀ Կենտրոնական Բանկի համաձայնությամբ իրականացնել վարկային կազմակերպություններին բնորոշ միջազգային պրակտիկայում ընդունված գործառնություններ:

2.2. Ընկերությունն իր կողմից մշակված և որդեգրած ռազմավարությամբ պայմանավորված կարող է հրապարակային օֆերտայի միջոցով ներգրավել միջոցներ:

2.3. Ընկերությունը կարող է փոխառություններ ներգրավել և նմանատիպ գործարքներ կնքել իրավաբանական անձանց, իրենց մասնակիցների, անհատ ձեռնարկատերերի, Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների, այլ պետությունների, միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և պահանջներին համապատասխան:

2.4. Ընկերությունն իր անունից ՀՀ օրենսդրության համաձայն ՀՀ դրամով և արտարժույթով թողարկված պարտատոմսերի հրապարակային տեղաբաշխում իրականացնելու միջոցով կարող է ներգրավել փոխառություններ ֆիզիկական անձանցից՝ օրենսդրությամբ և ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

3. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԸ

3.1. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1,500,000,000 (մեկ միլիարդ հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ:

3.2. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը բաժանված է 1,500,000 (մեկ միլիոն հինգ հարյուր հազար) հատ սովորական բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուրը 1000 (մեկ հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

3.3. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կարող է ավելացվել բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

3.4. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կարող է նվազեցվել՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

4. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԸ ԵՎ ԱՅԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԸ

4.1. Ընկերության բոլոր բաժնետոմսերը հանդիսանում են հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսեր: Տեղաբաշխված յուրաքանչյուր հասարակ բաժնետոմս իր սեփականատիրոջը տալիս է մեկ ձայնի իրավունք (բացառությամբ այն դեպքերի, երբ քվեարկությունն իրականացվում է գումարային սկզբունքով):

4.2. Ընկերությունն իրավունք ունի իր անունից թողարկել և տեղաբաշխել պարտատոմսեր՝ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան:

4.3. Ընկերության պարտատոմսերը կարող են շրջանառվել ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան:

4.4. Սովորական բաժնետոմսի սեփականատերն իրավունք ունի՝

ա) մասնակցել Ընկերության կառավարմանը՝ օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված կարգով.

բ) մասնակցել շահույթի բաշխմանը, ստանալ շահաբաժիններ Ընկերության գործունեությունից առաջացած շահույթից.

գ) առաջնահերթ կարգով ձեռք բերել Ընկերության կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը՝ նախապատվության իրավունքի իրականացման հնարավորության մասին ծանուցումն ստանալուց հետո 60 (վաթսուն) օրվա ընթացքում.

դ) նախապատվության իրավունքով ձեռք բերել Ընկերության մյուս բաժնետերերի կողմից վաճառվող բաժնետոմսերը.

ե) ստանալ Ընկերության գործունեության վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվություն, այդ թվում՝ ծանոթանալ հաշվապահական հաշվեկշիռին, հաշվետվություններին, Ընկերության տնտեսական գործունեությանը: Տեղեկատվությունը պետք է տրամադրվի բաժնետիրոջ գրավոր պահանջը ստանալուց հետո տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ գրավոր ձևով.

զ) բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում իր իրավունքները ներկայացնելու համար լիազորել երրորդ անձի.

է) հանդես գալ առաջարկություններով բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում.

ը) բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում քվեարկել իրեն պատկանող բաժնետոմսերի ձայների չափով.

թ) դիմել դատարան՝ Ընկերության կառավարման մարմինների կողմից ընդունված և գործող օրենսդրությանը հակասող որոշումների բողոքարկման նպատակով.

ժ) Ընկերության լուծարման դեպքում ստանալ Ընկերության գույքի իր հասանելիք մասը կամ դրա արժեքը.

ժա) օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներից:

4.5. Ընկերության բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումն իրականացվում է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ ՀՀ Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի կողմից:

5. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

5.1. Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

ա) Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը.

բ) Ընկերության խորհուրդը.

գ) Ընկերության գործադիր տնօրենը

5.2. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը

5.2.1. Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը նրա բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն է:

5.2.2. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանն են պատկանում.

ա) Ընկերության կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ.

բ) Ընկերության վերակազմակերպումը (խորհրդի ներկայացմամբ).

գ) Ընկերության լուծարումը.

դ) ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը.

ե) Ընկերության խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը.

զ) հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը.

է) Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը.

ը) Ընկերության վերստուգողի ընտրությունը և նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը.

թ) Ընկերության արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի հաստատումը.

ժ) Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշիռների, շահույթների և վնասների հաշվետվության, տարեկան շահաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի հաստատումը.

ժա) Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը.

ժբ) Ընկերության կողմից բաժնետերերին տեղեկությունների և նյութերի հաղորդման ձևի որոշումը, ներառյալ՝ զանգվածային լրատվության համապատասխան միջոցի ընտրությունը, եթե հաղորդումը պետք է իրականացվի նաև հրապարակային հայտարարության միջոցով (խորհրդի ներկայացմամբ).

ժգ) բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը (խորհրդի ներկայացմամբ).

ժդ) ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում խոշոր գործարքների կնքման մասին որոշման ընդունումը (խորհրդի ներկայացմամբ).

ժե) Ընկերության խորհրդի անդամների և վերստուգողի վարձատրության պայմանների և ծախսերի հատուցման կարգի ու պայմանների որոշումը:

5.2.3. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի իրավասությանն են պատկանում նաև հետևյալ հարցերը, որոնց որոշումների ընդունումը, ժողովի որոշմամբ, կարող է փոխանցվել Ընկերության խորհրդին.

ա) Ընկերության կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի ձեռքբերումը և հետգնումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում.

բ) դուստր, կախյալ, հոլդինգային ընկերությունների, այլ կազմակերպությունների, առևտրային կազմակերպությունների միությունների ստեղծումը և մասնակցությունը դրանց, եթե դա ժողովի կողմից հաստատման ենթակա խոշոր գործարք չի հանդիսանում:

5.2.4. Տարեկան ընդհանուր ժողովը գումարվում է Ընկերության յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո վեց ամսվա ընթացքում:

5.2.5. Անհետաձգելի հարցերի քննարկման նպատակով կարող է գումարվել բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողով: Արտահերթ ժողովի որոշումը կարող է ընդունվել հեռակա քվեարկության (հարցման) միջոցով, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Հեռակա կարգով քվեարկությամբ ընդունված ժողովի որոշումն օրինական ուժ ունի, եթե քվեարկությանը մասնակցել է Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի կեսից ավելին:

5.2.6. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումները կարող են ընդունվել այնպիսի նիստով, որի ժամանակ ժողովի մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում: Նման նիստը հեռակա կարգով անցկացված նիստ չի համարվում:

5.2.7. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն.

ա) Ընկերության հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով.

բ) Ընկերության արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը (անվանատերերը)՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով.

գ) Ընկերության բաժնետեր չհանդիսացող խորհրդի անդամները և գործադիր տնօրենը՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով.

դ) Ընկերության վերստուգողը.

ե) Ընկերության արտաքին աուդիտոն իրականացնող անձը (եթե նրա եզրակացությունն առկա է գումարվող ժողովի նյութերում):

5.2.8. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Ընկերության բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է խորհրդի կողմից սահմանված տարվա, ամսվա, ամսաթվի դրությամբ՝ Ընկերության բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա և անհապաղ տրամադրվում Ընկերության հասարակ բաժնետոմսերի առնվազն 10 (տասը) տոկոսին տիրապետող և բաժնետոմսերի սեփականատերերի ռեեստրում գրանցված բաժնետերերին: Ընկերությունը պարտավոր է բաժնետիրոջ պահանջով հնգօրյա ժամկետում նրան տեղեկանք տրամադրել բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակում նրա ընդգրկման մասին:

5.2.9. Սույն կանոնադրության 5.2.7 կետում նշված անձինք ընդհանուր ժողովի գումարման մասին ծանուցվում են ժողովի գումարումից առնվազն 5 (հինգ) օր առաջ, իսկ անհետաձգելի դեպքերում նաև ավելի կարճ ժամկետում՝ նրանց համապատասխան գրավոր կամ բանավոր ծանուցում ուղարկելու միջոցով:

5.2.10. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովն իրավասու է (քվորում ունի), եթե ընդհանուր ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Ընկերության բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ

տիրապետում են ձայնի իրավունք տվող տեղա բաշխված բաժնետոմսերի 50-ից (հիսունից) ավելի տոկոսին:

Քվորումի բացակայության դեպքում հայտարարվում է Ընկերության բաժնետերերի նոր ընդհանուր ժողովի գումարման ամսաթիվը: Նոր ժողովի գումարման դեպքում օրակարգի փոփոխություն չի թույլատրվում:

5.2.11. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացառությամբ սույն կանոնադրության 5.2.12 և 5.2.13 կետերում նշված հարցերով որոշումների:

5.2.12. Հետևյալ հարցերով ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով.

ա) Ընկերության կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ.

բ) Ընկերության վերակազմակերպումը.

գ) ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը.

դ) հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը.

ե) ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքման մասին որոշման ընդունումը.

զ) Ընկերության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 (հիսուն) տոկոսը գերազանցող արժեքով, ինչպես նաև Ընկերության արդեն տեղաբաշխված հասարակ բաժնետոմսերի 25 (քսանհինգ) և ավելի տոկոսը կազմող բաժնետոմսերի տեղաբաշխման հետ կապված խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշման կայացումը:

5.2.13. Հետևյալ հարցերով ժողովի որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցող քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի ձայների 3/4-ով, սակայն ոչ պակաս քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի 2/3-ից.

ա) Ընկերության լուծարումը.

բ) Ընկերության կանոնադրական կապիտալը նվազեցումը:

5.3. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի վարման կարգը

5.3.1. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին մասնակցող անձանց վերապահվում է օրակարգում ընդգրկված հարցերի քննարկմանը մասնակցելու հավասար իրավունք:

5.3.2. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը բացվում է ժողովի նախագահի համապատասխան հայտարարությամբ, որի ժամանակը պետք է համընկնի ընդհանուր ժողովի գումարման ծանուցման մեջ նշված ժամանակին:

5.3.5. Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը փակվում է ժողովի նախագահի համապատասխան հայտարարությամբ:

5.4. Ընկերության խորհուրդը

5.4.1. Ընկերության խորհուրդն իրականացնում է Ընկերության գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ իր իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Ընկերության խորհրդի կազմավորման և գործունեության կարգը սահմանվում է ՀՀ

օրենսդրությամբ, սույն կանոնադրությամբ, ինչպես նաև Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատված խորհրդի կանոնակարգով:

5.4.2. Ընկերության խորհուրդը կազմված է առնվազն երեք անդամից, որոնց լիազորությունների ընդհանուր տևողությունը սահմանափակված չէ:

Վարկային կազմակերպության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը կարող է որոշում կայացնել Ընկերության խորհրդի ցանկացած անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին:

5.4.3. Ընդհանուր ժողովին Ընկերության խորհրդի անդամների թեկնածուների վերաբերյալ առաջարկություններ կարող են ներկայացնել Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 2 (երկու) տոկոսի բաժնետերերը, ինչպես նաև Ընկերության խորհուրդը:

5.4.4. Ընկերության խորհրդի նախագահին ընտրում են խորհրդի անդամները իրենց կազմից՝ խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի ձայների 3/4-ով: Ընկերության խորհրդի նախագահը չի կարող Ընկերությունում այլ վճարովի պաշտոն զբաղեցնել՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ համատեղությամբ հանդիսանում է նաև Ընկերության գործադիր տնօրեն: Խորհուրդը կարող է ցանկացած ժամանակ վերընտրել խորհրդի նախագահին կամ ընտրել նոր նախագահ խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի ձայների 3/4-ով:

5.4.5. Ընկերության խորհրդի նախագահն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները՝

ա) կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները.

բ) գումարում է խորհրդի նիստերը և նախագահում է դրանք.

գ) կազմակերպում է խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը.

դ) սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում նախագահում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովներում:

5.4.6. Ընկերության խորհրդի իրավասություններն են՝

ա) Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը և Ընկերության քաղաքականությունների ու ներքին կանոնակարգերի հաստատումը.

բ) Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքի և հաստիքացուցակի հաստատումը.

գ) Ընկերության ամենամյա ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը.

դ) Ընկերության բաժնետերերի տարեկան և արտահերթ ընդհանուր ժողովների գումարումը, դրանց օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը.

ե) Ընկերության գործադիր տնօրենի նշանակումը, նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների ու կարգի հաստատումը.

զ) Ընկերության վերստուգողի վարձատրության և ծախսերի փոխհատուցումների վճարման կարգի և պայմանների, ինչպես նաև Ընկերության բաժնետոմսերի դիմաց վճարվող տարեկան շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի վերաբերյալ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի համար առաջարկությունների նախապատրաստումը.

է) Ընկերության բաժնետոմսերի դիմաց միջանկյալ շահաբաժինների չափի և վճարման կարգի սահմանումը.

ը) սույն կանոնադրության 5.2.2 կետի (բ), (ժբ)-(ժե) կետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի քննարկմանը.

թ) Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացումը՝ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման կամ լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման միջոցով, եթե տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը չեն կազմում Ընկերության արդեն տեղաբաշխված բաժնետոմսերի 25 (քսանհինգ) և ավելի տոկոսը, և դրանով պայմանավորված

Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը կամ կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ.

ժ) Ընկերության պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխումը.

ժա) Ընկերության գույքի շուկայական արժեքի որոշումը՝ օրենքով սահմանված կարգով.

ժբ) Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը.

ժգ) Ընկերության պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը.

ժդ) Ընկերության մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը.

ժե) Ընկերության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25 (քսանհինգ) - 50 (հիսուն) տոկոսը կազմող արժեքով խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշման կայացումը.

ժզ) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարք կնքելու մասին որոշման կայացումը.

ժէ) Ընկերության տարեկան հաշվետվության նախնական հաստատումը.

ժը) Ընկերության վերստուգողի կողմից իրականացվող ստուգումներին հատուկ մասնագետների ներգրավմանը հավանություն տալը:

5.4.7. Ընկերության խորհրդի նիստերը գումարում է խորհրդի նախագահը առնվազն 3 (երեք) ամիսը մեկ՝ իր նախաձեռնությամբ կամ խորհրդի անդամի, Ընկերության գործադիր տնօրենի, վերստուգողի, Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի, ինչպես նաև Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի 5 (հինգ) կամ ավելի տոկոս ունեցող բաժնետիրոջ պահանջով:

5.4.8. Խորհրդի նախագահը և/կամ խորհրդի նիստի գումարման պահանջ ներկայացնող անձը կարող են պահանջել նաև որևէ երրորդ անձի մասնակցությունը խորհրդի նիստին: Նման դեպքում խորհրդի նախագահը ծանուցում է ուղարկում նաև այդ անձին՝ պայմանով, որ խորհուրդն իր որոշմամբ կարող է մերժել այդ անձի մասնակցությունը խորհրդի նիստին:

5.4.9. Խորհրդի նիստի գումարման մասին խորհրդի նախագահը ծանուցում է խորհրդի անդամներին և այլ մասնակիցներին՝ նիստից առնվազն 5 (հինգ) օր առաջ, իսկ անհետաձգելի դեպքերում՝ նաև ավելի կարճ ժամկետում: Խորհրդի նախագահը պարտավոր է խորհրդի նիստ գումարել սույն կանոնադրության 5.4.7. կետում նշված անձանց պահանջն ստանալուց հետո ոչ ուշ, քան 10 (տաս) օրվա ընթացքում, բացառությամբ 5.4.11 կետի:

5.4.10. Խորհրդի նիստն իրավասու է, եթե նիստին ներկա են խորհրդի անդամների կեսից ավելին:

5.4.11. Խորհրդի որոշումները խորհրդի նախագահի նախաձեռնությամբ կարող են ընդունվել հեռակա քվեարկությամբ (հարցման միջոցով): Հեռակա կարգով

քվեարկությունը կատարվում է քվեաթերթիկների օգտագործմամբ, որոնք նիստի գումարման մասին ծանուցմանը ներկայացվող պահանջների պահպանմամբ խորհրդի նախագահի կողմից ուղարկվում են խորհրդի անդամներին: Խորհրդի նախագահը խորհրդի անդամներին նաև ծանուցում է լրացված քվեաթերթիկների ընդունման վերջնաժամկետի մասին, որը չի կարող քվեաթերթիկների ուղարկման պահից սկսած 10 (տասը) օրից պակաս լինել: Հեռակա քվեարկությամբ ընդունված խորհրդի որոշումն օրինական ուժ ունի, եթե քվեարկությանը մասնակցել է խորհրդի անդամների կեսից ավելին:

5.4.12. Խորհուրդը կարող է որոշումներ ընդունել այնպիսի նիստում, որի ժամանակ խորհրդի նիստի բոլոր մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային կապի, հեռուստակապի կամ կապի այլ միջոցներով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում: Նման նիստը հեռակա (հարցման) կարգով անցկացված նիստ չի համարվում:

5.4.13. Խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ խորհրդի նիստերում քվեարկության ժամանակ ունի մեկ ձայնի իրավունք: Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա խորհրդի անդամների ձայների մեծամասնությամբ, բացառությամբ Խորհրդի նախագահի ընտրության և սույն կանոնադրության սույն կանոնադրության 5.4.14 կետում նշված հարցերով որոշումների:

5.4.14. Հետևյալ հարցերով խորհրդի որոշումներն ընդունվում են խորհրդի կողմից միաձայն.

ա) Կանոնադրական կապիտալի ավելացման պայմանավորված՝ Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը կամ կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ.

բ) Ընկերության ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25 (քսանհինգ) - 50 (հիսուն) տոկոսը կազմող արժեքով խոշոր գործարք կնքելու մասին որոշման կայացումը:

5.4.15. Ընկերության խորհրդի նիստերն արձանագրվում են: Նիստի արձանագրությունը կազմվում է նիստի ավարտից հնգօրյա ժամկետում և ստորագրվում է նիստին մասնակցող անդամների կողմից, որոնք պատասխանատվություն են կրում արձանագրության մեջ առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

5.5. Ընկերության Գործադիր տնօրենը

5.5.1. Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության գործադիր տնօրենը: Ընկերության գործադիր տնօրենի հետ աշխատանքային պայմանագիրն Ընկերության անունից կնքում է Ընկերության խորհրդի նախագահը: Ընկերության գործադիր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալ(ներ):

5.5.2. Ընկերության գործադիր տնօրենն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները.

ա) ներկայացնում է Ընկերությունը երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում, պետական և այլ մարմիններում, այլ կազմակերպություններում.

բ) տնօրինում է Ընկերության գույքը և ֆինանսական միջոցները, Ընկերության անունից կնքում է գործարքներ.

գ) գործում է Ընկերության անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր.

դ) աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Ընկերության աշխատողներին, նրանց նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.

ե) Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության խորհրդի կողմից հաստատվող ներքին կանոնակարգերը, Ընկերության վարչակազմակերպական կառուցվածքը.

զ) իրականացնում է Ընկերության գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ գործառույթներ, որոնց կատարումը վերապահված չէ Ընկերության մյուս կառավարման մարմինների իրավասությանը:

6. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ ԵՎ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

6.1. Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառումը վարում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի և ՀՀ կառավարության լիազորված մարմնի հետ համաձայնեցված կարգով՝ հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին համապատասխան:

6.2. Ընկերության գործադիր տնօրենը և գլխավոր հաշվապահը պատասխանատվություն են կրում Ընկերության հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաստիության, տարեկան հաշվետվության, ֆինանսական և այլ հաշվետվություններն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պետական կառավարման մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու, ինչպես նաև Ընկերության բաժնետերերին, պարտատերերին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Ընկերության մասին տրամադրվող տեղեկությունների հավաստիության համար՝ օրենքին և այլ իրավական ակտերին համապատասխան:

6.3. Ընկերության գլխավոր հաշվապահին իրականացնում է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով գլխավոր հաշվապահի համար սահմանված իրավունքները և պարտականությունները:

6.4. Ընկերության բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովում տարեկան հաշվետվության, տարեկան հաշվապահական հաշվեկշռի, շահույթի և վնասների հաշվետվության հաստատման ժամանակ Ընկերության վերստուգողի և արտաքին աուդիտի իրականացնող անձի եզրակացությունը պարտադիր է:

6.5. Ընկերության տարեկան հաշվետվությունը ենթակա է նախնական հաստատման Ընկերության խորհրդի կողմից բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովի գումարման ամսաթվից առնվազն 30 (երեսուն) օր առաջ:

6.6. Ընկերությունը ֆինանսական տարվա ավարտից հետո վեցամսյա ժամկետում մամուլում հրապարակում է իր տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը և արտաքին աուդիտի իրականացնող անձի եզրակացությունը: Ընկերությունը հրապարակում է իր եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունները մինչև յուրաքանչյուր եռամսյակին հաջորդող ամսվա 15-ը (տասնհինգը):

7. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՒՄԸ

7.1. Ընկերությունը ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկումն իրականացվում է Ընկերության վերստուգողի կողմից, որն իրականացնում է վերստուգիչ հանձնաժողովի (խմբի) գործառույթները:

7.2. Վերստուգողն ընտրվում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ 3 (երեք) տարի ժամկետով: Վերստուգողը չպետք է ընդգրկված լինի Ընկերության որևէ կառավարման մարմնի կազմում:

7.3. Ընկերության վերստուգողն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները՝

ա) Ընկերության ֆինանսական փաստաթղթերի ստուգում, գույքագրմանը վերաբերող փաստաթղթերի վերլուծություն, նշված փաստաթղթերի համեմատություն առաջնային հաշվապահական հաշվառման տվյալների հետ:

բ) Ընկերության անունից կնքված պայմանագրերի, կատարվող գործարքների և կոնտրագենտների հետ կատարվող հաշվարկների օրինականության ստուգում:

գ) վարվող հաշվապահական հաշվառման՝ ՀՀ օրենսդրությանը և միջազգային ստանդարտներին համապատասխանության վերլուծություն:

դ) Ընկերության ֆինանսական դրության, վճարունակության, ակտիվների լիկվիդայնության, սեփական և փոխառու միջոցների հարաբերակցության վերլուծություն և Ընկերության կառավարման մարմիններին ուղղված առաջարկությունների նախապատրաստում:

ե) բյուջե կատարվող վճարումների ճշգրիտ և ժամանակին կատարման, շահաբաժինների վճարման, այլ պարտավորությունների մարման ստուգում:

զ) Ընկերության տարեկան հաշվետվության, հաշվապահական հաշվեկշռի, շահույթների և վնասների հաշվետվության, ֆինանսական և այլ հաշվետվությունների կազմման ճշգրտության ստուգում:

է) Ընկերության խորհրդի, գործադիր տնօրենի, այլ ստորաբաժանումների կողմից ընդունված որոշումների՝ ՀՀ օրենսդրությանը, Ընկերության կանոնադրությանը և կառավարման մարմինների որոշումներին համապատասխանության ստուգում:

ը) Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշումների վերլուծություն:

թ) օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ գործառույթներ:

7.4. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումն իրականացվում է Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության տարեկան և եռամսյակային արդյունքների հիման վրա, ինչպես նաև կարող է իրականացվել վերստուգողի սեփական նախաձեռնությամբ, Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ, Ընկերության խորհրդի որոշմամբ կամ Ընկերության քվեարկող բաժնետոմսերի 10 (տասը) և ավելի տոկոսին տիրապետող (այդ թվում՝ համատեղ) բաժնետերերի պահանջով:

7.5. Արտաքին աուդիտը

7.5.1. Յուրաքանչյուր տարի Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգման նպատակով Ընկերությունը ներգրավում է օրենքներով և այլ իրավական

ակտերով սահմանված կարգով աուդիտորական ծառայությունների իրականացման իրավունք ունեցող անկախ աուդիտ իրականացնող անձի՝ կնքելով նրա հետ համապատասխան պայմանագիր:

7.5.2. Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին նշանակում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, իսկ նրա վճարման չափը սահմանում է Ընկերության խորհուրդը:

7.5.3. Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումն աուդիտորի կողմից կարող է իրականացվել նաև Ընկերության՝ քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 5 (հինգ) տոկոսի սեփականատեր բաժնետերերի պահանջով: Այդ դեպքում Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին ընտրում, նրա հետ պայմանագիր են կնքում և վճարումը կատարում են ստուգում պահանջող բաժնետերերը, ընդ որում՝ նրանք կարող են Ընկերությունից պահանջել իրենց կատարած ծախսերի հատուցում, եթե ստուգման արդյունքում բացահայտվել են Ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեությանը վերաբերող էական խախտումներ:

7.5.4. Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հետ կնքվող պայմանագրում պետք է նախատեսվի աուդիտորական եզրակացության և աուդիտորական հաշվետվության կազմում:

7.5.5. Ընկերության արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հետ կնքվող պայմանագրի դրույթները, բացառությամբ՝ պայմանագրի գնի, համաձայնեցնում է գործադիր տնօրենը, իսկ պայմանագիրը կնքում է խորհրդի նախագահը:

8. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ

8.1. Ընկերությունը շահույթից կատարվող մասհանումների հաշվին ստեղծում է գլխավոր պահուստ (պահուստային հիմնադրամ) կանոնադրական կապիտալի 15 (տասնհինգ) տոկոսի չափով:

Ընկերության պահուստային հիմնադրամը ձևավորվում է Ընկերության տարեկան կտրվածքով զուտ շահույթի մեծություններից 5 (հինգ) տոկոսի չափով մասհանումներ կատարելու հաշվին՝ մինչև հիմնադրամի կանոնադրական կապիտալի 15 (տասնհինգ) տոկոսի չափով լրանալը:

8.2. Ընկերության պահուստային հիմնադրամն օգտագործվում է Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային հիմնադրամի միջոցները չեն կարող օգտագործվել այլ նպատակներով:

9. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

9.1. Ընկերությունը կարող է վերակազմակերպվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

9.2. Ընկերությունը կարող է լուծարվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

Գրանցված է
ՀՀ ԿԲ խորհրդի 26.10.2010թ. թիվ 267Ա որոշմամբ
Փոփոխված է
10.04.2015 թվականին

ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ թիվ 107

Համաձայն «Վարկային կազմակերպությունների մասին» և
«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների՝ սույն
վկայականը տրվում է

**«ԳԼՈՒԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային
կազմակերպություն փակ բաժնետիրական
ընկերությանը**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք. Երևան, Սասնա Ծռեր շենք,
թիվ 251 տարածք

Գրանցման համարը՝ 35

Գրանցման ամսաթիվ, ամիս, տարեթիվ՝ 26.10.2010թ.

Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝ 01013781

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ՝

Արթուր Զավադյան

Կ.Տ.

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

“20” սեպտեմբերի 2017թ.

ՈՐՈՇՈՒՄ ԹԻՎ 155-Լ

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-Ի ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ
ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ՏԵՂԱՔԱՇԽՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի Կանոնադրությամբ և Խորհրդի կանոնակարգով՝ «ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի խորհուրդը՝

ՈՐՈՇԵՑ

1. Մինչև սույն թվականի դեկտեմբերի 25-ը թողարկել անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար և 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ թողարկման ընդհանուր ծավալով:
2. Հաստատել «ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության, արժեկտրոնների վճարման՝ և մարման կարգն ու պայմանները՝ համաձայն սույն որոշմանը կից Հավելվածի:
3. Հանձնարարել «ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի Գործադիր տնօրեն Լուիզա Իգրարյանին կատարել անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկման ու ցուցակման կազմակերպչական աշխատանքները, մասնավորապես՝
 - կազմակերպել «ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի կողմից «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ «Անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման» պայմանագրերի կնքումը,
 - բանակցել և կնքել պարտատոմսերի լավագույն ջանքերի սկզբունքով չերաշխավորված տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման պայմանագիր,
 - ապահովել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերի առևտրի նպատակով ցուցակման հայտի ներկայացումը «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ:
4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ստորագրման պահից:

Խորհրդի նախագահ՝

Էդուարդ Մարության

20 սեպտեմբերի 2017թ.

Ժամը 16:00

ք.Երևան

«ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է»

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ Խորհրդի
«20» սեպտեմբերի 2017թ.
Թիվ 155-Լ որոշմամբ

Խորհրդի նախագահ՝

Է.Մարության

**«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ի պարտատոմսերի թողարկման,
տեղաբաշխման, շրջանառության, արժեկտրոնների վճարման և մարման
կարգն ու պայմանները**

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) կողմից պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության, արժեկտրոնների վճարման և մարման կարգն ու պայմանները (այսուհետ՝ Կարգ) սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Քաղաքացիական Օրենսգրքի, «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ Օրենքի, «Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ Օրենքի, «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ Օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվ իրավական ակտերի և Ընկերության Կանոնադրության համապատասխան:

1. Հիմնական տեղեկատվություն

Ընկերության անվանական պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները օգտագործվելու են բացառապես վարկային քաղաքականության ընդլայնման ուղղությամբ, այդ թվում նոր վարկատեսակների մշակման և ներդրման, ինչպես նաև գործող վարկատեսակներով առավել ակտիվ վարկավորման ուղղությամբ: Ընկերությունը նախատեսում է գործող և նոր վարկատեսակների տրամադրմամբ մեծացնել վարկային պորտֆելի ծավալը, բավարարել մատուցվող ֆինանսական ծառայությունների նկատմամբ հաճախորդների աճող պահանջարկը:

2. Տեղեկատվություն թողարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ

2.1 Ընկերության կողմից թողարկվող արժեթղթերն անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային ու առանց ապահովվածության պարտատոմսեր են:

Առաջին տրանշ. Թողարկվող և տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալը 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար է, քանակը՝ 10,000 (տասը հազար) հատ: Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար է: Շրջանառության ժամկետը 36 (երեսունվեց) ամիս է: Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը կկազմի տարեկան ֆիքսված 7% (յոթ տոկոս), որը կվճարվի կիսամյակային պարբերականությամբ: Թողարկվող պարտատոմսերը փոխարկելի չեն և չունեն հետգնման հնարավորություն: Թողարկման արժույթն ԱՄՆ դոլարն է:

Երկրորդ տրանշ. Թողարկվող և տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ծավալը 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ է, քանակը՝ 30,000 (երեսուն հազար) հատ: Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ է: Շրջանառության ժամկետը 12 (տասներկու) ամիս է, արժեկտրոնի տոկոսադրույքը տարեկան ֆիքսված 10 (տասը) տոկոս է՝ արժեկտրոնների կիսամյակային վճարումների պարբերականությամբ: Թողարկվող պարտատոմսերը փոխարկելի չեն և չունեն հետգնման հնարավորություն: Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է:

2.2 Պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ, պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակի, ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ սահմանափակումներ չեն սահմանվում՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի: Մասնավորապես, կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվություն ստանալուց հետո տվյալ շուկայից դուրս առևտուրը արգելվում է, բացառությամբ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 129-ի 4-րդ կետին առնչվող դեպքերի:

2.3 Թողարկողը առաջին և երկրորդ տրանշների տեղաբաշխումն իրականացնելու է միևնույն օրը: Պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումը տեղի կունենա ՀՀ ԿԲ-ի կողմից պարտատոմսերի Ազդագրի գրանցումից հետո մինչև 2017թ.-ի դեկտեմբերի 25-ը ներառյալ: Թողարկման և տեղաբաշխման օրը կսահմանվի Ընկերության գործադիր տնօրենի որոշմամբ: Այդ մասին տեղեկատվությունը կիրապարակվի տեղաբաշխումից ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային օր առաջ Թողարկողի և Տեղաբաշխողի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում՝ www.globalcredit.am և www.renesa.am: Թողարկման և տեղաբաշխման օրերը նույնն են:

2.4 Տեղեկատվություն պարտատոմսերի սեփականատերերի հիմնական իրավունքների վերաբերյալ

Պարտատոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ինքնուրույն տնօրինել, տիրապետել և օգտագործել սեփականության իրավունքով իրենց պատկանող պարտատոմսերը: Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են՝

- ստանալ մարման գումարը անվանական արժեքով, ինչպես նաև պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները

- Ընկերության կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենքով թույլատրվող գործողություններ

- իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում (ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ կարգավորվող շուկայից դուրս (արտաբորսայում)՝ օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվության ստացումից և ցուցակումից հետո չի իրականացվում պարտատոմսերի արտաբորսայական առք ու վաճառք

- ՀԿԴ հաշվի օպերատորների միջոցով ստանալ իր արժեթղթերի հաշվից քաղվածք

- օրենքով սահմանված կարգով գրավադրել պարտատոմսերը

- օրենքով և իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավունքներ

Ընկերության լուծարման դեպքում պարտատերերի պահանջները բավարարվում են «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածով սահմանված հերթականությամբ, որի համաձայն Ընկերության կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են 4-րդ հերթին: Ընդ որում, յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո:

2.5 Պարտատոմսերի անվանական փոկոսադրուքը և վճարման պայմանները

Առաջին տրանշ.

Պարտատոմսերի նկատմամբ արժեկտրոնային եկամուտը սահմանվում է տարեկան 7% (յոթ տոկոս), որը վճարվելու է կիսամյակային պարբերականությամբ:

Արժեկտրոնային եկամուտների կուտակումը կկատարվի թողարկման/տեղաբաշխման օրից սկսած, իսկ վճարումը կատարվելու է տեղաբաշխման օրվան հաջորդող 6-րդ, 12-րդ, 18-րդ, 24-րդ, 30-րդ, 36-րդ ամիսների համապատասխան օրերը: Եթե արժեկտրոնային եկամտի վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի այդ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու է ԱՄՆ դոլարով, սակայն վճարումը կկատարվի ՀՀ դրամով անկանխիկ եղանակով՝ վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հրապարակված փոխարժեքով:

Արժեկտրոնային եկամտի գումարը վճարվում է վճարման նախորդ աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր)՝ վերջիններիս բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով:

Երկրորդ տրանշ

Պարտատոմսերի նկատմամբ արժեկտրոնային եկամուտը սահմանվում է տարեկան 10 (տասը) տոկոս, որը վճարվելու է կիսամյակային պարբերականությամբ: Արժեկտրոնների հաշվարկման և վճարման օր է հանդիսանում պարտատոմսերի տեղաբաշխման օրվան հաջորդող 6-րդ և 12-րդ ամիսների համապատասխան օրերը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման օր է համարվում այդ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է ՀՀ դրամով:

Արժեկտրոնային եկամտի գումարը վճարվելու է հաշվարկման նախորդ աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր)՝ վերջիններիս բանկային հաշվին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով:

Արժեկտրոնային եկամտի գումարը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$I = (FV \times C)/f$$

որտեղ՝

I – արժեկտրոնային եկամուտ

FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեք

C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույք

f – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվ (կիսամյակային վճարման դեպքում f=2)

Արժեկտրոնների կուտակված եկամուտը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV * \frac{C}{f} * \frac{DCS}{DCC}$$

որտեղ՝

AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտ

FV – պարտատոմսի անվանական արժեք

C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույք

f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականություն (կիսամյակային վճարումների դեպքում f=2)

DCS – գործարքի կատարման (settlement) օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի

կատարման օրվա միջև եղած փաստացի օրերի քանակն է (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի)

DCC – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրը եղած փաստացի օրերի քանակն է (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի)

2.6 Պարտատոմսերի մարումը

Առաջին տրանշ. Պարտատոմսերի մարումը կկատարվի թողարկման և տեղաբաշխման օրվանից հաշվարկված 36-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի մարման և վճարման ամսաթվերը նույնն են:

Պարտատոմսերի մարման գումարների վճարումը կատարվում է մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց՝ վերջիններիս բանկային հաշիվներին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով: Բանկային հաշիվների վերաբերյալ տեղեկությունների բացակայության դեպքում Թողարկողը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:

Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են ԱՄՆ դոլարով անկանխիկ եղանակով:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

Երկրորդ տրանշ. Պարտատոմսերի մարումը կկատարվի թողարկման և տեղաբաշխման օրվանից հաշվարկված 12-րդ ամսվա համապատասխան օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումը կկատարվի տվյալ օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի մարման և վճարման ամսաթվերը նույնն են:

Պարտատոմսերի մարման գումարների վճարումը կատարվում է մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 18:00-ի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձանց՝ վերջիններիս բանկային հաշիվներին համապատասխան վճարումների մուտքագրման միջոցով: Բանկային հաշիվների վերաբերյալ տեղեկությունների բացակայության դեպքում Թողարկողը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ սեփականատերերի վճարումները փոխանցում է նոտարի դեպոզիտ:

Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են ՀՀ դրամով անկանխիկ եղանակով:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

3. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները, տեղաբաշխում

3.1 Ընկերության պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետև՝ Բորսա) տեղաբաշխման համակարգով, ստանդարտ փակ մեկանգամյա աճուրդի (եվրոպական) անցկացման միջոցով՝

համաձայն Բորսայի «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ի, ընդ որում աճուրդին ոչ մրցակցային, ինչպես նաև լրիվ բավարարմամբ հայտեր չեն կարող ներկայացվել:

Տեղաբաշխման աճուրդը կարող է հետաձգվել, ընդմիջվել կամ դադարեցվել, աճուրդի ընթացքում տեխնիկական ընդմիջում կարող է հայտարարվել, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է չեղյալ համարվել Բորսայի՝ «Առևտրի ընդհանուր կանոններ»-ով և «Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններ»-ով սահմանված ընթացակարգերով և սահմանված դեպքերում:

Ազդագիրը կիրառարակվի տեղաբաշխումից ոչ ուշ, քան 3 աշխատանքային օր առաջ Ընկերության պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.globalcredit.am: Նշված տեղեկությունը կարող է հրապարակվել/տարածվել նաև այլ միջոցներով:

Ընկերությունը իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում հրապարակում է աճուրդի արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվություն, մասնավորապես՝ ներկայացված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը, բավարարված առաջարկությունների ընդհանուր ծավալը, տեղաբաշխված պարտատոմսերի միջին կշռված գինը (եկամտաբերությունը):

3.2 Պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց (այդ թվում որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողներին), Ընկերության բաժնետերերին և անհատ ձեռնարկատերերին:

3.3 Պարտատոմսի գինը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$P = \frac{C}{f} \sum_{i=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{f * 100}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{A}{\left(1 + \frac{y}{f * 100}\right)^{N-1+\tau}}, \tau = \frac{DSN}{DCC}$$

որտեղ՝

P – պարտատոմսի գինն է,

f – արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

y – պարտատոմսի մինչև մարում եկամտաբերությունն է,

C – տարեկան արժեկտրոնի չափն է,

A – պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

N – հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվն է,

i – արժեկտրոնի տվյալ հերթական համարն է, որը փոփոխվում է տվյալ պահից մինչև վերջնական մարում մնացած արժեկտրոնների վճարումների քանակից կախված, ընդ որում՝ i արժեքը փոփոխվում է ըստ աճման և ընդունում է 1-ից մինչև N արժեքները (երբ N-ը ընդունում է 1 արժեք, i-ն նույնպես ընդունում է 1 արժեքը),

DSN – գործարքի կատարման օրվան (settle date) հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթվի և գործարքի կատարման

օրվա միջև եղած փաստացի օրերի քանակն է (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի),
DCC – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրը եղած փաստացի օրերի քանակն է (օրերի հաշվարկման պայմանականությունը՝ Փաստացի/փաստացի):

3.4 Առաջարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման համար նախատեսված է չերաշխավորված տեղաբաշխում՝ լավագույն ջանքերի սկզբունքով: Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու նպատակով Ընկերությունը «ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ ներդրումային ընկերության հետ կնքելու է «Տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման» պայմանագիր: Վերջինս պարտավորվում է պայմանագրի դրույթներին համապատասխան իրականացնել Ընկերության անվանական արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար և 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ թողարկման ծավալով պարտատոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխում՝ առանց աճուրդի ժամանակ չտեղաբաշխված պարտատոմսերը ձեռք բերելու պայմանի:

3.5 Թողարկվող և տեղաբաշխվող անվանական պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ն (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Միեր Մկրտչյան 5Բ, հեռ.՝ +(37410) 589151, +(37410) 543321)՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի և Ընկերության ու Դեպոզիտարիայի միջև կնքվելիք անվանական պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման պայմանագրի:

4. Առևտրի թույլտվություն և առևտրի կազմակերպում

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո կարգավորվող շուկայում թողարկված պարտատոմսերի առևտրի նպատակով Ընկերությունը հնարավորինս սեղմ ժամկետում կդիմի Բորսա:

Ընկերությունը պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիությունը ապահովելու նպատակով կօգտվի շուկա ստեղծողի (market maker) ծառայություններից:

ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ N 001

ք. Երևան

«22» սեպտեմբերի 2017թ.

«ՌԵՆԵՍԱ» փակ բաժնեպիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Տեղաբաշխող)՝ ի դեմս գործադիր տնօրեն Վաղինակ Սարոյանի, ով գործում է Տեղաբաշխողի կանոնադրությամբ, մի կողմից, և «ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնեպիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Թողարկող)՝ ի դեմս գործադիր տնօրեն Լուիզա Իգրարյանի, ով գործում է Թողարկողի կանոնադրության հիման վրա, մյուս կողմից, (այսուհետ նաև՝ Կողմ կամ Կողմեր), կնքեցին տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման սույն պայմանագիրը (այսուհետ՝ Պայմանագիր) հետևյալի մասին.

1. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

1.1 Սույն Պայմանագրով Տեղաբաշխողը պարտավորվում է իրականացնել Թողարկողի 1,000,000 (մեկ միլիոն) ԱՄՆ դոլար ծավալով ու 36 ամիս ժամկետայնությամբ և 300,000,000 (երեք հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ ծավալով ու 12 ամիս ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի չերաշխավորված տեղաբաշխում՝ հիմնվելով լավագույն ջանքերի սկզբունքի վրա: Այն իր մեջ ներառում է՝

1.1.1. Թողարկողի կողմից արժեթղթեր թողարկելու գործընթացի ժամանակացույցի և պայմանների վերաբերյալ գրավոր առաջարկության մշակումը և տրամադրումը, ինչպես նաև արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման ձևերի, ժամկետների, ծավալների ու մեխանիզմների համակարգումը,

1.1.2. Աջակցություն թողարկվող արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխման ազդագրի (այսուհետև՝ Ազդագիր) պատրաստմանը և գրանցմանը,

1.1.3. Մարքեթինգային միջոցառումների անցկացման միջոցով հնարավոր ներդրողների բացահայտման աշխատանքների կազմակերպումը,

1.1.4. Թողարկված արժեթղթերի հրապարակային տեղաբաշխման կազմակերպումը,

1.1.5. Աջակցություն տեղաբաշխումից հետո պարտատոմսերը «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՍԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բորսա) համապատասխան հարթակում ցուցակման համար,

- 1.1.6. Օրենքով և սույն Պայմանագրով նախատեսված Տեղաբաշխողին վերաբերող այլ գործողությունները:
- 1.2 Տեղաբաշխողը արժեթղթերի տեղաբաշխման աշխատանքները իրականացնում է սույն Պայմանագրով և Պայմանագրի անբաժանելի մաս կազմող Տեղաբաշխողի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կանոնակարգի» դրույթներին համապատասխան:
- 1.3 Տեղաբաշխման աշխատանքների իրականացման համար հիմք են հանդիսանում արժեթղթերի թողարկման մասին Թողակողի տնօրենների խորհրդի/Բաժնետերերի ժողովի կամ այլ իրավասու մարմնի որոշումները:

2 ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2.1. Թողակողը պարտավոր է՝

- 2.1.1. Տեղաբաշխման գործընթացի շրջանակներում պատշաճ կերպով կատարել սույն Պայմանագրի և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված իր պարտականությունները:
- 2.1.2. Տեղաբաշխողի կողմից ներկայացված հաշվետվությունների վերաբերյալ առարկություններ ունենալու դեպքում դրանց ստացման պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր հայտնել այդ մասին Տեղաբաշխողին: Հակառակ դեպքում հաշվետվությունը համարվում է ընդունված,
- 2.1.3. Հնարավորություն ընձեռել Տեղաբաշխողի ներկայացուցիչներին ծանոթանալու անհրաժեշտ փաստաթղթերին, տրամադրել տեղեկություններ, որոնք անհրաժեշտ են Պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցման համար,
- 2.1.4. Նախապես և պատշաճ կերպով տեղեկացնել Տեղաբաշխողին բոլոր այն փոփոխությունների կամ լրացումների մասին, որոնք էական/նշանակալի ազդեցություն կարող են ունենալ Տեղաբաշխողի կողմից ծառայությունների իրականացման համար:
- 2.1.5. Փոխհատուցել Տեղաբաշխողի ծառայությունների կատարման հետ կապված մարքեթինգային ու ներկայացուցչական ծախսերը Պայմանագրի 3.1.2 կետով սահմանված գումարի վճարման հետ միասին,
- 2.1.6. Բորսայի կողմից պարտատոմսերի ցուցակման դիմումի մերժման դեպքում արժեթղթերը ձեռքբերողներին վերադարձնել 3.2 կետի համաձայն փոխանցված գումարը, ինչպես նաև մինչև մերժման ակտի ստացման օրը կուտակված տոկոսները,
- 2.1.7. Վճարել Տեղաբաշխողին 3.1.1 և/կամ 3.1.2 կետերով սահմանված գումարը անկախ պարտատոմսերի տեղաբաշխման/ցուցակման գործընթացի արդյունքներից:

2.2. Տեղաբաշխողը պարտավոր է՝

- 2.2.1. Տեղաբաշխման գործընթացի շրջանակներում պատշաճ կերպով կատարել Պայմանագրով և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված իր պարտավորությունները,
- 2.2.2. Արժեթղթերի Ազդագիրը հրապարակել իր ինտերնետային կայքում, ինչպես նաև արժեթղթերի գնորդների պահանջով նրանց անվճար տրամադրել արժեթղթերի Ազդագրի տպագիր տարբերակը,
- 2.2.3. Մինչ տեղաբաշխման ծառայությունների հետ կապված մարքեթինգային և ներկայացուցչական միջոցառումներ իրականացնելը, համաձայնեցնել վերջիններիս հետ կապված ծախսերը Թողարկողի հետ,
- 2.2.4. Թողարկողին տրամադրել տեղաբաշխման արդյունքների մասին հաշվետվություն արժեթղթերի տեղաբաշխման ավարտից հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում թղթային կամ էլեկտրոնային ֆորմատներով,
- 2.2.5. Պայմանագրի շրջանակներում գործել բարեխիղճ, ելնելով Թողարկողի և ներդրողների շահերից:

2.3. Թողարկողն իրավունք ունի՝

- 2.3.1. Տեղաբաշխողից պահանջել սույն Պայմանագրով վերջինիս ստանձնած պարտավորությունների պատշաճ և ամբողջովին կատարումը,
- 2.3.2. Տեղաբաշխողից պարբերաբար ստանալ ծառայությունների կատարման ընթացքի մասին տեղեկություններ և կատարված աշխատանքների վերաբերյալ հաշվետվություններ:

2.4. Տեղաբաշխողն իրավունք ունի՝

- 2.4.1. Թողարկողից պահանջել սույն Պայմանագրով վերջինիս ստանձնած պարտականությունների պատշաճ և ամբողջովին կատարում:
- 2.4.2. Թողարկողից պահանջել և սահմանված կամ ողջամիտ ժամկետներում ստանալ սույն Պայմանագրի առարկային վերաբերող լիարժեք և հավաստի տեղեկատվություն,
- 2.4.3. Սույն Պայմանագրով սահմանված կարգով և պայմաններով ստանալ իր կողմից կատարված աշխատանքների համար վարձատրություն,
- 2.4.4. Տեղաբաշխման մասնակցության պայմանագրեր կնքել ներդրումային ծառայություններ մատուցող այլ անձանց և ինստիտուցիոնալ ներդրողների հետ, ստեղծել տեղաբաշխման խմբեր:

3. ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 3.1. Թողարկողը Տեղաբաշխողին սույն Պայմանագրով նախատեսված ծառայությունների դիմաց վճարում է 5,000,000 (հինգ միլիոն) ՀՀ դրամ հաստատուն վճար, որը ենթակա է վճարման երկու փուլով.
- 3.1.1. Առաջին փուլով վճարվող գումարը կազմում է 2,000,000 (երկու միլիոն) ՀՀ դրամ, որը չի ներառում ավելացված արժեքի հարկը, որպես կանխավճար, ենթակա է վճարման սույն Պայմանագրի ստորագրումից հետո և Տեղաբաշխողի կողմից տրված համապատասխան փոխանցման հաշվի ստացմանը հաջորդող 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 3.1.2. Երկրորդ փուլով վճարվող գումարը կազմում է 3,000,000 (երեք միլիոն) ՀՀ դրամ, որը չի ներառում ավելացված արժեքի հարկը և ենթակա է վճարման պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ձևավորված սեփականատերերի առաջին ռեեստրի ստացումից հետո, Տեղաբաշխողի կողմից տրված համապատասխան հաշիվ ապրանքագրի ստացմանը հաջորդող 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 3.2. Սույն Պայմանագրի 2.2.4 կետով սահմանված հաշվետվությունը Թողարկողի կողմից ընդունված համարվելու պահից Տեղաբաշխողը Թողարկողին է փոխանցում արժեթղթերը ձեռքբերողների վճարած գումարը մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 3.3. Տեղաբաշխողի կողմից ներդրողների բացահայտմանը ուղղված ներկայացուցչական և մարքեթինգային միջոցառումների համար անհրաժեշտ վճարումները կատարվում են Թողարկողի կողմից: Տվյալ վճարները սույն Պայմանագրի 3.1 կետով սահմանված գումարի մաս չեն կազմում և կկատարվեն ըստ Տեղաբաշխողի և Թողարկողի միջև ձեռք բերված գրավոր համաձայնության:
- 3.4. Տեղաբաշխված արժեթղթերի գրանցման և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ վճարումները կատարվում են Թողարկողի կողմից:

4. ԿՈՂՄԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԿԱՊԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 4.1. Կողմերի միջև կապն իրականացվում է էլեկտրոնային փոստի, ֆաքսի կամ անձնական հանդիպումների միջոցով:

5. ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 5.1. Սույն Պայմանագրով սահմանված պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար Կողմերը ենթակա են պատասխանատվության ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- 5.2. Կողմերից որևիցե մեկի նախաձեռնությամբ Պայմանագրի ժամկետից շուտ լուծարման դեպքում նախաձեռնող Կողմը մյուս Կողմին վճարում է տուգանք թողարկման անվանական ծավալի 0.2%-ի (զրո ամբողջ երկու տասնորդական տոկոս) չափով,
- 5.3. Կողմերից որևէ մեկի պարտավորությունների ոչ պատշաճ կատարման հետևանքով մյուս Կողմի կրած բոլոր վնասները պետք է վճարի վնաս պատճառած Կողմը:

6. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ)

- 6.1. Սույն Պայմանագրով պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար Կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության արդյունք, որը ծագել է սույն Պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը Կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել: Այդպիսի իրավիճակներ են երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը, պատերազմը, ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքի դադարեցումը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում սույն Պայմանագրով պարտավորությունների կատարումը: Կողմերը պարտավոր են Պայմանագրով իրենց ստանձնած պարտավորությունների կատարմանը խոչընդոտող անհաղթահարելի ուժի ազդեցության ի հայտ գալու դեպքում անհապաղ տեղեկացնել այդ մասին մյուս Կողմին: Ինչպես նաև, եթե արտակարգ ուժի ազդեցությունը շարունակվում է 3 (երեք) ամսից ավելի, ապա Կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծել Պայմանագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս Կողմին:

7. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 7.1. Սույն Պայմանագրի կապակցությամբ ծագած վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով տասը աշխատանքային օրվա ընթացքում: Համաձայնության չգալու դեպքում վեճերի լուծումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

8. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 8.1. Սույն Պայմանագրում ցանկացած փոփոխություն և լրացում վավեր է այն պայմանով, եթե դա կատարված է գրավոր և ստորագրված Կողմերի լիազոր ներկայացուցիչների կողմից:
- 8.2. Կողմերի միջև փոխանցվող և այլ կերպ հայտնի դարձած հրապարակային չհամարվող տեղեկությունները հանդիսանում են գաղտնի և ենթակա չեն հրապարակման:
- 8.3. Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում երկկողմանի ստորագրման պահից և գործում է մինչև Կողմերի պարտավորությունների լրիվ և պատշաճ կատարումը:
- 8.4. Պայմանագիրը կարող է լուծվել Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ, կամ մեկ Կողմի՝ մյուս Կողմին նախօրոք՝ 10 (տասը) օր առաջ ուղարկված գրավոր պահանջով, եթե Կողմերը միմյանց հանդեպ չունեն ֆինանսական կամ այլ պարտավորություններ:
- 8.5. Պայմանագիրը կազմված է հավասարազոր իրավաբանական ուժ ունեցող երկու օրինակից՝ հայերեն լեզվով: Յուրաքանչյուր Կողմին տրվում է Պայմանագրի մեկական օրինակ:

9. ԿՈՂՄԵՐԻ ՎԱՎԵՐԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Տեղաբաշխող

«ՌԵՆԵՍԱ» ՓԲԸ
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց 16
Հեռ.՝ (+37410) 54 87 87, 54 83 87
Էլ. փոստ՝ info@renesa.am
Բանկ՝ «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ,
Հ/Հ 1510001674531700
ՀՎՀՀ 02556638

Գործադիր տնօրեն՝

Վահինակ Սարգսյան

Թողարկող

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ
Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Սասնա ծռեր 2 շենք,
թիվ 251 տարածք
Հեռ.՝ (+37411) 70 01 00, 70 02 00
Էլ. փոստ՝ info@globalcredit.am
Բանկ՝ «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ,
Հ/Հ 1510007874330100
ՀՎՀՀ 01013781

Գործադիր տնօրեն՝

Լուիզա Իգրարյան

ՌԵԵՍՏՐԻ ՎԱՐՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ № 05

ք. Երևան

«25» սեպտեմբերի 2017թ.

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն /այսուհետ՝ Պատվիրատու/, ի դեմս Գործադիր տնօրեն Լուիզա Իգրարյանի, որը գործում է ընկերության կանոնադրության հիման վրա, մի կողմից, «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ն /այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա/ ի դեմս տնօրեն Վահան Ստեփանյանի և ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն, /այսուհետ՝ Հաշվի օպերատոր/, ի դեմս Գործադիր տնօրեն Աշոտ Օսիպյանի, որը, ղեկավարվելով 18.04.2017թ. կնքված «Հաշվարկային և հաշվառման միասնական համակարգի անդամի կարգավիճակի շնորհման» թիվ ՀԱ-09/1 պայմանագրով և Դեպոզիտարիայի կանոններով, սույն պայմանագրի կնքման շրջանակներում գործում է նաև Դեպոզիտարիայի անունից, մյուս կողմից, կնքեցին սույն պայմանագիրը հետևյալի մասին.

1. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

- 1.1. Սույն պայմանագրով Դեպոզիտարիան պարտավորվում է Պատվիրատուի հանձնարարությամբ և Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Պատվիրատուին մատուցել ՀՀ օրենսդրությամբ և Դեպոզիտարիայի կանոններով նախատեսված ռեեստրի վարման ծառայությունները /այսուհետ՝ Ծառայություններ/, իսկ Պատվիրատուն պարտավորվում է վճարել մատուցվող Ծառայությունների գինը:
- 1.2. Սույն պայմանագրով մատուցվող բոլոր ծառայությունները Պատվիրատուին են մատուցվում Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:
- 1.3. Սույն պայմանագրով չկարգավորված հարաբերությունները, ինչպես նաև սույն պայմանագրի առարկայի հետ կապված կողմերի իրավունքների և պարտականությունների ամբողջությունը սահմանվում և կարգավորվում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով, ՀՀ կենտրոնական բանկի «Արժեթղթերի կենտրոնացված ռեեստրավարման և պահառության կարգը» թիվ 5/10 կանոնակարգով և դրանց հիման վրա ընդունված Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի կանոններով և կանոնակարգերով (այսուհետ՝ Իրավական ակտեր), որոնց Պատվիրատուն ծանոթ է:

2. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**2.1. Դեպոզիտարիան պարտավոր է.**

- 2.1.1. Ապահովել անհրաժեշտ տեխնիկական և իրավական պայմաններ, որպեսզի Ծառայությունները մատուցվեն պատշաճ որակով, և ամբողջ ծավալով՝ ՀՀ կենտրոնական բանկում գրանցված Դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված ժամկետներում և կարգով:

2.2. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է.

- 2.2.1. Դեպոզիտարիայի ծառայությունները միջնորդավորել և Պատվիրատուին մատուցել պատշաճ որակով և ժամանակին՝ համաձայն ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերի, Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի կանոնների.

2.2.2. օրենքով սահմանված կարգով ուժի մեջ մտնելուց և Դեպոզիտարիայի պաշտոնական կայքում հրապարակվելուց հետո եռօրյա ժամկետում Պատվիրատուին տեղեկացնել Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի այն կանոնների մեջ կատարվող փոփոխությունների մասին, որոնք վերաբերվում են սույն պայմանագրով մատուցվող Ծառայությունների մատուցման ժամկետներին, կարգին և գնին: Սույն կետի իմաստով պատշաճ տեղեկացում է համարվում համապատասխան տեղեկությունները Հաշվի օպերատորի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում զետեղելը:

2.3. Պատվիրատուն պարտավոր է.

2.3.1. Հայտնի դառնալու պահից 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում Հաշվի օպերատորի միջոցով Դեպոզիտարիային տեղեկացնել իր կողմից տրամադրված տվյալների (այդ թվում նաև՝ սույն Պայմանագրի 8.5 կետում նշված լիազորված անձանց վերաբերյալ տվյալների) հետ կապված անճշտությունների, դրանց փոփոխությունների, լրացումների մասին և տրամադրել դրանց վերաբերյալ համապատասխան փաստաթղթեր.

2.3.2. Հայտնի դառնալու պահից 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում Հաշվի օպերատորի միջոցով Դեպոզիտարիային տեղեկացնել Պատվիրատուի վերակազմակերպման, լուծարման կամ սնանկ ճանաչման գործընթացների սկսման, ինչպես նաև այդ գործընթացների ավարտի մասին.

2.3.3. մատուցված Ծառայությունների դիմաց վճարել սույն պայմանագրի 3.1-րդ կետում նշված կարգով և չափով:

2.4. Դեպոզիտարիան իրավունք ունի.

2.4.1. հրաժարվել սույն պայմանագրով նախատեսված իր պարտավորությունների կատարումից, եթե Պատվիրատուի կողմից խախտվել են սույն պայմանագրի 3-րդ կետի պահանջները:

2.4.2. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված, ինչպես նաև Դեպոզիտարիայի կողմից իրականացվող՝ արժեթղթերի ռեեստրի վարման գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում (այդ թվում՝ փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման հետ կապված ռիսկերը բացառելու և օտարերկրյա պետությունների նկատմամբ հարկային պարտավորությունների կատարման վերաբերյալ տեղեկատվության համադրման նպատակով) և կարգով Պատվիրատուի վերաբերյալ տեղեկություններ տրամադրել Դեպոզիտարիայի կոնտրագենտներին և/կամ ՀՀ և օտարերկրյա իրավասու մարմիններին:

2.5. Հաշվի օպերատորն իրավունք ունի.

2.5.1. Հետևել Պատվիրատուի կողմից սույն պայմանագրով նախատեսված պարտականությունների կատարմանը.

2.5.2. հրաժարվել սույն պայմանագրի 2.2.1 կետով սահմանված կարգով ծառայությունները մատուցելուց, եթե Պատվիրատուի կողմից խախտվել են սույն պայմանագրի 3-րդ կետի պահանջները:

2.6. Պատվիրատուն իրավունք ունի.

2.6.1. Դեպոզիտարիայից և Հաշվի օպերատորից պահանջել սույն պայմանագրով նախատեսված Ծառայությունների ժամանակին, պատշաճ որակով և լրիվ ծավալով մատուցում:

3. ՄԱՏՈՒՑՎՈՂ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԻՆԸ ԵՎ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 3.1. Պատվիրատուն սույն պայմանագրով մատուցված /մատուցվող/ ծառայությունների համար վճարումները կատարում է Դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին» գործող կանոններին և դրանց հիման վրա ընդունված Հաշվի օպերատորի սակագներին համապատասխան՝ դրանցով սահմանված կարգով ու ժամկետներում: Դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին» կանոնները և Հաշվի օպերատորի սակագները զետեղված են Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում:
- 3.2. Պատվիրատուն պարտավոր է վճարել տույժ՝ սույն պայմանագրի 3.1 կետով սահմանված պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքում «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին» գործող կանոններով և Հաշվի օպերատորի սակագներով սահմանված չափով և կարգով:
- 3.3. Հաշվի օպերատորը իրավունք ունի Պատվիրատուի կողմից սույն պայմանագրի 3.1 կետով սահմանված վճարումները ուշացնելու դեպքում վճարման ենթակա գումարները անակցեպտ կարգով գանձել Պատվիրատուի՝ Հաշվի օպերատորի մոտ գտնվող այլ դրամային, արտարժույթային կամ դեպոզիտային հաշիվներից:

4. ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 4.1. Պատվիրատուն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում Դեպոզիտարիային տրամադրված տվյալների հավաստիության համար:
- 4.2. Դեպոզիտարիան պատասխանատվություն չի կրում սույն Պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցման հետ կապված գործողությունների իրականացման հետևանքով Պատվիրատուի կրած վնասների համար, եթե նշված գործողությունները կատարվել են կանոններով սահմանված հանձնարարականների հիման վրա:
- 4.3. Դեպոզիտարիան պատասխանատվություն չի կրում Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ սույն Պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցման հետ կապված գործողությունների իրականացման հետևանքով Պատվիրատուի կրած վնասների համար:
- 4.4. Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն է կրում իր միջնորդությամբ սույն Պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցման հետ կապված՝ ոչ օրինաչափ գործողությունների իրականացման հետևանքով Պատվիրատուին պատճառած վնասների համար:
- 4.5. Դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն չեն կրում մինչև սույն պայմանագրի կնքումը Պատվիրատուի արժեթղթերի ռեեստրը վարող անձանց գործողությունների համար:
- 4.6. Եթե Դեպոզիտարիան չի կատարել կամ ոչ պատշաճ կերպով է կատարել սույն պայմանագրով ստանձնած իր պարտականությունները, ապա այն Պատվիրատուի առջև

պատասխանատվություն է կրում նրան պատճառված վնասների համար, եթե դրանք առաջացել են Դեպոզիտարիայի մեղքով:

- 4.7. Սույն պայմանագրով սահմանված պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում կողմերը ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության հետևանքով, որը ծագել է սույն պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել:

5. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ

- 5.1. Սույն պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում կնքման պահից և գործում է անորոշ ժամկետով և կարող է լուծվել միայն ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում և կարգով:

6. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԳԱՂՏՆԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 6.1. Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի մոտ սույն պայմանագրի համաձայն պահպանվող տեղեկատվությունը հանդիսանում է Պատվիրատուի սեփականությունը:
- 6.2. Դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը պարտավոր են պահպանել նշված տեղեկատվության գաղտնիությունը և իրավունք ունեն այն տրամադրել երրորդ անձանց միայն ՀՀ օրենսդրությամբ կամ սույն պայմանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով:
- 6.3. Դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը, յուրաքանչյուրն իր կողմից կատարված գործողությունների համար, պատասխանատվություն են կրում նշված տեղեկատվության ոչ իրավաչափ օգտագործման կամ տարածման համար:

7. ԾԱՆՈՒՑԱԳՐԵՐ

- 7.1. Պայմանագրի կողմերի միջև, բացառությամբ սույն պայմանագրի 2.2.2. կետի, ծանուցումները և հաղորդագրությունները պետք է ձևակերպված լինեն գրավոր, ստորագրված իրավասու անձանց կողմից և կնքված ընկերության կնիքով (առկայության դեպքում), հանձնված անձնապես (ուղարկողի օրինակի վրա ստացողի կողմից ստանալու վերաբերյալ նշում կատարելով), ուղարկված ֆաքսի կամ էլեկտրոնային փոստի միջոցով (ստանալու վերաբերյալ ֆաքսի կամ էլեկտրոնային փոստի միջոցով ուղարկողին տեղյակ պահելով) կամ ուղարկված «Փաստաթղթերի հատուկ առաքման մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխան:

8. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 8.1. Սույն պայմանագրում փոփոխություններ կամ լրացումներ կարող են կատարվել միայն կողմերի համաձայնությամբ՝ գրավոր ձևով:
- 8.2. Սույն պայմանագրի կողմը իրավունք ունի այլ անձի փոխանցել սույն պայմանագրով սահմանված իր իրավունքներն ու պարտավորությունները միայն մյուս կողմի գրավոր համաձայնությամբ, եթե ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով այլ բան սահմանված չէ:

- 8.3. Սույն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների վերաբերյալ կողմերի միջև ծագած վեճերը լուծվում են ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:
- 8.4. Սույն պայմանագիրը կնքվում է հայերեն լեզվով՝ երեք հավասարազոր օրինակից՝ մեկ օրինակ Դեպոզիտարիային, մեկը՝ Հաշվի օպերատորին, մյուսը՝ Պատվիրատուին:
- 8.5. Պայմանագրի կողմերի լիազորված անձանց տվյալները կցված են սույն պայմանագրին և հանդիսանում են դրա անբաժանելի մասը:
- 8.6. Պատվիրատուն հավաստում է, որ սույն պայմանագիրը կնքելուց առաջ ծանոթացել է Դեպոզիտարիայի կանոններին, Հաշվի օպերատորի կանոններին և անհրաժեշտ այլ իրավական ակտերին:

9. ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԱՍՑԵՆԵՐԸ, ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՎԱՎԵՐԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԵՎ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

ՊԱՏՎԻՐԱՏՈՒ

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

Հասցե. ՀՀ, ք. Երևան, Սասնա Ծռեր 2

Հեռ. 011 700100

Էլ. հասցե. www.globalcredit.am

Էլ. փոստ. info@globalcredit.am

Տնօրեն՝

_____ Լ. Իգրարյան

ԴԵՊՈԶԻՏԱՐԻԱ

Հասցե. ՀՀ, ք. Երևան 0010, Միեր Մկրտչյան 5բ

Հեռ. +374 10 543 321

Էլ. հասցե. www.nasdaqomx.am

Էլ. փոստ. info@nasdaqomx.am

Հաշվի օպերատոր

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ՓԲԸ

ք. Երևան, Պուշկինի 19

ՀՀ ԿԲ Հ/Հ 103002101519

Հեռ.՝ 54 79 35

Գործադիր տնօրեն

_____ Վ. Օսիպյան

ք. Երևան

«25» սեպտեմբերի 2017թ.

«ԳԼՈՐԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն /այսուհետ՝ Պատվիրատու/, ի դեմս Գործադիր տնօրեն Լուիզա Իգրարյանի, որը գործում է ընկերության կանոնադրության հիման վրա, մի կողմից, «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ն /այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա/ ի դեմս տնօրեն Վահան Ստեփանյանի և ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն, /այսուհետ՝ Հաշվի օպերատոր/, ի դեմս Գործադիր տնօրեն Աշոտ Օսիպյանի, որը, ղեկավարվելով 18.04.2017թ. կնքված «Հաշվարկային և հաշվառման միասնական համակարգի անդամի կարգավիճակի շնորհման» թիվ ՀԱ-09/1 պայմանագրով և Դեպոզիտարիայի կանոններով, սույն պայմանագրի կնքման շրջանակներում գործում է նաև Դեպոզիտարիայի անունից, մյուս կողմից, կնքեցին սույն պայմանագիրը հետևյալի մասին.

1. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

- 1.1. Սույն պայմանագրով Դեպոզիտարիան պարտավորվում է Պատվիրատուի հանձնարարությամբ և Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Պատվիրատուին մատուցել ՀՀ օրենսդրությամբ և Դեպոզիտարիայի կանոններով նախատեսված ռեեստրի վարման ծառայությունները /այսուհետ՝ Ծառայություններ/, իսկ Պատվիրատուն պարտավորվում է վճարել մատուցվող Ծառայությունների գինը:
- 1.2. Սույն պայմանագրով մատուցվող բոլոր ծառայությունները Պատվիրատուին են մատուցվում Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:
- 1.3. Սույն պայմանագրով չկարգավորված հարաբերությունները, ինչպես նաև սույն պայմանագրի առարկայի հետ կապված կողմերի իրավունքների և պարտականությունների ամբողջությունը սահմանվում և կարգավորվում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով, ՀՀ կենտրոնական բանկի «Արժեթղթերի կենտրոնացված ռեեստրավարման և պահառության կարգը» թիվ 5/10 կանոնակարգով և դրանց հիման վրա ընդունված Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի կանոններով և կանոնակարգերով (այսուհետ՝ Իրավական ակտեր), որոնց Պատվիրատուն ծանոթ է:

2. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2.1. Դեպոզիտարիան պարտավոր է.

- 2.1.1. Ապահովել անհրաժեշտ տեխնիկական և իրավական պայմաններ, որպեսզի Ծառայությունները մատուցվեն պատշաճ որակով, և ամբողջ ծավալով՝ ՀՀ կենտրոնական բանկում գրանցված Դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված ժամկետներում և կարգով:

2.2. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է.

- 2.2.1. Դեպոզիտարիայի ծառայությունները միջնորդավորել և Պատվիրատուին մատուցել պատշաճ որակով և ժամանակին՝ համաձայն ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերի, Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի կանոնների.

2.2.2. օրենքով սահմանված կարգով ուժի մեջ մտնելուց և Դեպոզիտարիայի պաշտոնական կայքում հրապարակվելուց հետո եռօրյա ժամկետում Պատվիրատուին տեղեկացնել Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի այն կանոնների մեջ կատարվող փոփոխությունների մասին, որոնք վերաբերվում են սույն պայմանագրով մատուցվող Ծառայությունների մատուցման ժամկետներին, կարգին և գնին: Սույն կետի իմաստով պատշաճ տեղեկացում է համարվում համապատասխան տեղեկությունները Հաշվի օպերատորի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում զետեղելը:

2.3. Պարվիրություն պարտավոր է.

2.3.1. Հայտնի դառնալու պահից 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում Հաշվի օպերատորի միջոցով Դեպոզիտարիային տեղեկացնել իր կողմից տրամադրված տվյալների (այդ թվում նաև՝ սույն Պայմանագրի 8.5 կետում նշված լիազորված անձանց վերաբերյալ տվյալների) հետ կապված անճշտությունների, դրանց փոփոխությունների, լրացումների մասին և տրամադրել դրանց վերաբերյալ համապատասխան փաստաթղթեր.

2.3.2. Հայտնի դառնալու պահից 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում Հաշվի օպերատորի միջոցով Դեպոզիտարիային տեղեկացնել Պատվիրատուի վերակազմակերպման, լուծարման կամ սնանկ ճանաչման գործընթացների սկսման, ինչպես նաև այդ գործընթացների ավարտի մասին.

2.3.3. մատուցված Ծառայությունների դիմաց վճարել սույն պայմանագրի 3.1-րդ կետում նշված կարգով և չափով:

2.4. Դեպոզիտարիան իրավունք ունի.

2.4.1. հրաժարվել սույն պայմանագրով նախատեսված իր պարտավորությունների կատարումից, եթե Պատվիրատուի կողմից խախտվել են սույն պայմանագրի 3-րդ կետի պահանջները:

2.4.2. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված, ինչպես նաև Դեպոզիտարիայի կողմից իրականացվող՝ արժեթղթերի ռեեստրի վարման գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում (այդ թվում՝ փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման հետ կապված ռիսկերը բացառելու և օտարերկրյա պետությունների նկատմամբ հարկային պարտավորությունների կատարման վերաբերյալ տեղեկատվության համադրման նպատակով) և կարգով Պատվիրատուի վերաբերյալ տեղեկություններ տրամադրել Դեպոզիտարիայի կոնտրագենտներին և/կամ ՀՀ և օտարերկրյա իրավասու մարմիններին:

2.5. Հաշվի օպերատորն իրավունք ունի.

2.5.1. Հետևել Պատվիրատուի կողմից սույն պայմանագրով նախատեսված պարտականությունների կատարմանը.

2.5.2. հրաժարվել սույն պայմանագրի 2.2.1 կետով սահմանված կարգով ծառայությունները մատուցելուց, եթե Պատվիրատուի կողմից խախտվել են սույն պայմանագրի 3-րդ կետի պահանջները:

2.6. Պարվիրություն իրավունք ունի.

2.6.1. Դեպոզիտարիայից և Հաշվի օպերատորից պահանջել սույն պայմանագրով նախատեսված Ծառայությունների ժամանակին, պատշաճ որակով և լրիվ ծավալով մատուցում:

3. ՄԱՏՈՒՑՎՈՂ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԻՆԸ ԵՎ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

- 3.1. Պատվիրատուն սույն պայմանագրով մատուցված /մատուցվող/ ծառայությունների համար վճարումները կատարում է Դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին» գործող կանոններին և դրանց հիման վրա ընդունված Հաշվի օպերատորի սակագներին համապատասխան՝ դրանցով սահմանված կարգով ու ժամկետներում: Դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին» կանոնները և Հաշվի օպերատորի սակագները գետեղված են Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի պաշտոնական ինտերնետային կայքերում:
- 3.2. Պատվիրատուն պարտավոր է վճարել տույժ՝ սույն պայմանագրի 3.1 կետով սահմանված պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքում «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին» գործող կանոններով և Հաշվի օպերատորի սակագներով սահմանված չափով և կարգով:
- 3.3. Հաշվի օպերատորը իրավունք ունի Պատվիրատուի կողմից սույն պայմանագրի 3.1 կետով սահմանված վճարումները ուշացնելու դեպքում վճարման ենթակա գումարները անակցեպատ կարգով գանձել Պատվիրատուի՝ Հաշվի օպերատորի մոտ գտնվող այլ դրամային, արտարժույթային կամ դեպոզիտային հաշիվներից:

4. ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 4.1. Պատվիրատուն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում Դեպոզիտարիային տրամադրված տվյալների հավաստիության համար:
- 4.2. Դեպոզիտարիան պատասխանատվություն չի կրում սույն Պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցման հետ կապված գործողությունների իրականացման հետևանքով Պատվիրատուի կրած վնասների համար, եթե նշված գործողությունները կատարվել են կանոններով սահմանված հանձնարարականների հիման վրա:
- 4.3. Դեպոզիտարիան պատասխանատվություն չի կրում Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ սույն Պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցման հետ կապված գործողությունների իրականացման հետևանքով Պատվիրատուի կրած վնասների համար:
- 4.4. Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն է կրում իր միջնորդությամբ սույն Պայմանագրով սահմանված ծառայությունների մատուցման հետ կապված՝ ոչ օրինաչափ գործողությունների իրականացման հետևանքով Պատվիրատուին պատճառած վնասների համար:
- 4.5. Դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն չեն կրում մինչև սույն պայմանագրի կնքումը Պատվիրատուի արժեթղթերի ռեեստրը վարող անձանց գործողությունների համար:
- 4.6. Եթե Դեպոզիտարիան չի կատարել կամ ոչ պատշաճ կերպով է կատարել սույն պայմանագրով ստանձնած իր պարտականությունները, ապա այն Պատվիրատուի առջև

պատասխանատվություն է կրում նրան պատճառված վնասների համար, եթե դրանք առաջացել են Դեպոզիտարիայի մեղքով:

- 4.7. Սույն պայմանագրով սահմանված պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման դեպքում կողմերը ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության հետևանքով, որը ծագել է սույն պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել:

5. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ

- 5.1. Սույն պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում կնքման պահից և գործում է անորոշ ժամկետով և կարող է լուծվել միայն ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում և կարգով:

6. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԳԱՂՏՆԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

- 6.1. Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի մոտ սույն պայմանագրի համաձայն պահպանվող տեղեկատվությունը հանդիսանում է Պատվիրատուի սեփականությունը:
- 6.2. Դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը պարտավոր են պահպանել նշված տեղեկատվության գաղտնիությունը և իրավունք ունեն այն տրամադրել երրորդ անձանց միայն ՀՀ օրենսդրությամբ կամ սույն պայմանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով:
- 6.3. Դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը, յուրաքանչյուրն իր կողմից կատարված գործողությունների համար, պատասխանատվություն են կրում նշված տեղեկատվության ոչ իրավաչափ օգտագործման կամ տարածման համար:

7. ԾԱՆՈՒՑԱԳՐԵՐ

- 7.1. Պայմանագրի կողմերի միջև, բացառությամբ սույն պայմանագրի 2.2.2. կետի, ծանուցումները և հաղորդագրությունները պետք է ձևակերպված լինեն գրավոր, ստորագրված իրավասու անձանց կողմից և կնքված ընկերության կնիքով (առկայության դեպքում), հանձնված անձնապես (ուղարկողի օրինակի վրա ստացողի կողմից ստանալու վերաբերյալ նշում կատարելով), ուղարկված ֆաքսի կամ էլեկտրոնային փոստի միջոցով (ստանալու վերաբերյալ ֆաքսի կամ էլեկտրոնային փոստի միջոցով ուղարկողին տեղյակ պահելով) կամ ուղարկված «Փաստաթղթերի հատուկ առաքման մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխան:

8. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 8.1. Սույն պայմանագրում փոփոխություններ կամ լրացումներ կարող են կատարվել միայն կողմերի համաձայնությամբ՝ գրավոր ձևով:
- 8.2. Սույն պայմանագրի կողմը իրավունք ունի այլ անձի փոխանցել սույն պայմանագրով սահմանված իր իրավունքներն ու պարտավորությունները միայն մյուս կողմի գրավոր համաձայնությամբ, եթե ՀՀ օրենքներով և այլ իրավական ակտերով այլ բան սահմանված չէ:

- 8.3. Սույն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների վերաբերյալ կողմերի միջև ծագած վեճերը լուծվում են ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:
- 8.4. Սույն պայմանագիրը կնքվում է հայերեն լեզվով՝ երեք հավասարազոր օրինակից՝ մեկ օրինակ Դեպոզիտարիային, մեկը՝ Հաշվի օպերատորին, մյուսը՝ Պատվիրատուին:
- 8.5. Պայմանագրի կողմերի լիազորված անձանց տվյալները կցված են սույն պայմանագրին և հանդիսանում են դրա անբաժանելի մասը:
- 8.6. Պատվիրատուն հավաստում է, որ սույն պայմանագիրը կնքելուց առաջ ծանոթացել է Դեպոզիտարիայի կանոններին, Հաշվի օպերատորի կանոններին և անհրաժեշտ այլ իրավական ակտերին:

9. ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԱՍՑԵՆԵՐԸ, ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՎԱԿԵՐԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԵՎ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

ՊԱՏՎԻՐԱՏՈՒ

«ԳԼՈԲԱԼ ԿՐԵԴԻՏ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

Հասցե. ՀՀ, ք. Երևան, Սասնա Ծռեր 2

Հեռ. 011 700100

Էլ. հասցե. www.globalcredit.am

Էլ. փոստ. info@globalcredit.am

Տնօրեն՝

Լ. Իգրարյան

ԴԵՊՈԶԻՏԱՐԻԱ

Հասցե. ՀՀ, ք. Երևան 0010, Միեր Մկրտչյան 5բ

Հեռ. +374 10 543 321

Էլ. հասցե. www.nasdaqomx.am

Էլ. փոստ. info@nasdaqomx.am

Հաշվի օպերատոր

ՍՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ

ք. Երևան, Պուշկինի 19

ՀՀ ԿԲ Հ/Հ 103002101519

Հեռ.՝ 54 79 35

Գործադիր տնօրեն

Ս. Օսիպյան

